

ΜΕΙΩΣΗ 70%**Οι εκπτώσεις δεν συγκίνησαν τους Έλληνες**

Σκεδόν επτά στις δέκα επιχειρήσεις κατέγραψαν πτώση των πωλήσεων και μόλις το 8% αύξηση το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο των θερινών εκπτώσεων του 2019 στην Ελλάδα. Μάλιστα, έξι στις δέκα επιχειρήσεις θεωρούν πως οι πωλήσεις τους κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων ήταν χειρότερες από ό,τι ανέμεναν. **Σελ. 14**

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**Η τηλεργασία πλήττει το ομαδικό πνεύμα**

Μέσα στην πανδημία οι όροι «πλήρες ωράριο», «διαλείμματα για φαγητό» και «συναντήσεις στην αίθουσα συνεδριάσεων» πήραν μια ριζική διαφορετική μορφή. Με την τηλεργασία οι κοινωνικές σχέσεις και η διά ζώσης επαφή μεταξύ συναδέλφων έχουν δεχθεί τεράστιο πλήγμα από τον κορωνοϊό. Το ομαδικό πνεύμα στις επιχειρήσεις έχει κλονιστεί. **Σελ. 9**

ΕΛΛΑΔΑ**Μερίδιο στα 32 δισ. διεκδικεί ο τουρισμός**

Μερίδιο από το ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και των 32 δισ. ευρώ που αντιστοιχούν στην Ελλάδα θα διεκδικήσει και ο τουριστικός κλάδος παρά τις συζητήσεις περί υπερβολικής έκθεσης της χώρας στην εν λόγω δραστηριότητα που αποκάλυψε η τρέχουσα υγειονομική κρίση. Βασικός στόχος ο εκσυγχρονισμός των τουριστικών επιχειρήσεων και υποδομών. **Σελ. 13**

Δείκτης & Όγκος του ΧΑΚ**ΜΑΡΙΟΣ ΠΕΛΕΚΑΝΟΣ****Πρέπει να διατηρήσουμε ζωντανή την κατανάλωση**

Η αποτροπή ραγδαίας αύξησης των ΜΕΔ, διατηρώντας παράλληλα ζωντανή και την κατανάλωση, είναι δύο βασικοί στόχοι για το αύριο της οικονομίας μας, τονίζει στην «Κ» ο Πρόεδρος του ΚΟΑΓ Μάριος Πελεκάνος. Επισημαίνει ότι η μείωση του ΑΕΠ θα επιφέρει αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις στις οικονομικές δυνατότητες επιχειρήσεων και νοικοκυριών. Τονίζει ακόμα ότι οι δυσνηκτά βιώσιμοι δανειολήπτες να αξιολογούνται ορθολογιστικά και να επιδεικνύεται η απαραίτητη ευελιξία. **Σελ. 7**

ΠΟΛΙΤΙΚΗ**Το Ουρε Reis κόβει βόλτες και ο Ερντογάν ζορίζεται**

Το τουρκικό ερευνητικό σκάφος Ουρε Reis συνεχίζει για τρίτη μέρα την δραστηριότητά του, δυτικά της Πάφου. Η παρουσία του τουρκικού σκάφους και των συνοδευτικών πλοίων συντηρεί μια ένταση, σε καμία περίπτωση όμως δεν υπάρχουν ενδείξεις περαιτέρω επιδείνωσης. Την ίδια ώρα τα δυσόιωνα μηνύματα για την τουρκική οικονομία με την κατρακύλα της λίρας και η πανδημία περιορίζουν τις επιλογές του Ερντογάν, ο οποίος φαίνεται να αναζητεί συμβιαστικές φόρμουλες. **Σελ. 6, 12**

Η πανδημία αλλάζει την ελληνική ακτοπλοΐα

Τεκτονικές αλλαγές στην αγορά της ελληνικής ακτοπλοϊκής βιομηχανίας, με μείωση της επιβατικής κίνησης στο ήμισυ αλλά και ενδεχόμενες μετακινήσεις πλειοψηφικών πακέτων ή και είσοδο νέων παικτών, αναμένουν οι αναλυτές του κλάδου. Η επιβατική κίνηση του 2020 δεν θα ξεπεράσει το 49% της περυσινής, ήτοι περί τα 8,88 εκατ. επιβάτες έναντι 18,2 εκατ. πέρυσι. Τα αποτελέσματα του πρώτου πενταμήνου του 2020 ήταν απογοητευτικά. **Σελ. 18**

Σεπτέμβριο το νέο πλάνο για την οικονομία

Τομές σε διάφορους τομείς περιλαμβάνει το το νέο αναπτυξιακό σχέδιο – Επισπεύδονται οι διαδικασίες

Περί τα τέλη Σεπτεμβρίου 2020 αναμένεται να κατατεθεί το πρώτο μέρος του αναπτυξιακού σχεδίου για την οικονομία, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο των θερινών εκπτώσεων του 2019 στην Ελλάδα. Μάλιστα, έξι στις δέκα επιχειρήσεις θεωρούν πως οι πωλήσεις τους κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων ήταν χειρότερες από ό,τι ανέμεναν. **Σελ. 14**

βέβαια θα είναι στο πλαίσιο ετοιμασίας της εθνικής στρατηγικής, λαμβάνοντας όμως πλέον υπόψη και την πανδημία που έφερε στην επιφάνεια τις οποίες αδυναμίες. Όπως πληροφορείται η «Κ», το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Κύπρου και

Κύπρου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο, όπου μετά τις εξελίξεις με τον «covid-19» εξετάζονται και κατακόρυφες και οριζόντιες τομές (vertical and horizontal) για πλήθος τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Μέσα σε αυτή την προ-

σπάθεια, είναι αναμενιγμένο και το τμήμα συμβουλευτικών υπηρεσιών της εταιρείας PWC, η οποία έχει αναλάβει μέσα από ανταγωνιστική διαδικασία την διεκπεραίωση του έργου για τη δημιουργία του στρατηγικού πλάνου. Η

πανδημία, λοιπόν, όχι μόνο δεν σταμάτησε τις διαδικασίες εκπόνησης του πλάνου, αντιθέτως, τις έχει επιταχύνει. Θα χρειαστεί ένας χρόνος για να παρουσιαστεί το ολοκληρωμένο, δηλαδή τον Σεπτέμβριο του 2021. **Σελ. 3**

Παγκόσμια κυριαρχία των ψηφιακών κολοσσών

Την παγκόσμια κυριαρχία έχουν κατακτήσει οι τέσσερις ισχυρότεροι εκπρόσωποι της τεχνολογίας: Facebook, Alphabet, μπηρική της Google, Apple και Amazon. Ανάλογη της πρωτοφανούς ισχύος τους φαίνεται να είναι για πρώτη φορά η παράλληλη επίθεση που εξαπολύουν κατά των τεχνολογικών κολοσσών οι αμερικανικές και οι ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού. Είναι σαφές πως Βρυξέλλες και Ουάσινγκτον διαβλέπουν τις αθέμιτες πρακτικές με τις οποίες οι τεχνολογικοί κολοσσοί εξουδετερώνουν, εκπορίζουν ή απορροφούν ανταγωνιστές τους, αντιγράφουν και κλέβουν τις ιδέες τους, εμποδίζουν τον ανταγωνισμό και κυριαρχούν, συγκεντρώνοντας ασυνήθιστα μεγάλο πλούτο και συντριπτική ισχύ. Όλα δείχνουν πως όλη αυτή η ισχύς στα χέρια των κυρίαρχων του παιχνιδιού έχει αρχίσει να προβληματίζει όχι μόνον τους αρμοδίους για τον ανταγωνισμό, αλλά και μεγάλο μέρος από το πολιτικό κατεστημένο των ΗΠΑ. Φαίνεται, έτσι, να βρίσκεται σε εξέλιξη μια πολυμέτωπη επίθεση κατά των τεχνολογικών κολοσσών, που δίνουν σε πολλούς την αίσθηση πως εξελίσσονται σε παγκόσμιους δικτάτορες. Δεν είναι λίγοι, όμως, όσοι εκτιμούν πως η αντίδραση έρχεται καθυστερημένα και ενδεχομένως δεν επαρκεί για να κάμψει την ισχύ τους. **Σελ. 10**

Ξεπούλησαν παγκοσμίως οι μικρές πισίνες

Η τραυματική εμπειρία της καραντίνας, ο φόβος επιβολής νέας, αλλά και η ανασφάλεια πολλών να επισκεφθούν παραλίες, οδηγούν όλο και περισσότερα νοικοκυριά στην Ευρώπη και τις ΗΠΑ στην αγορά μιας μικρής πισίνας για το σπίτι τους. Το προσιτό κόστος κάνει την απόφαση ακόμα πιο εύκολη, με αποτέλεσμα η ζήτηση να έχει ενισχυθεί κατά 200%, τα αποθέματα σε πολυκαταστήματα να έχουν μπει σε λίστα αναμονής για το καλοκαίρι του... 2021. **Σελ. 9**

Σχέδιο για μείωση φόρων και εισφορών στην Ελλάδα

Κατατίθεται τον Οκτώβριο στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βασικό στόχο την ελάφρυνση της μισθωτής εργασίας

Η ενίσχυση των εργαζομένων μέσω της μείωσης των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών αποτελεί κομβικό σημείο του ελληνικού σχεδίου, που θα αποσταλεί τον Οκτώβριο στην Κομισιόν. Στόχος της κυβέρνησης είναι η τόνωση της ανάπτυξης μέσω της δημιουργίας νέων θέσεων εργασίας. Για τον λόγο αυτό θεωρείται σημαντική η

μείωση φόρων και εισφορών, που καθιστούν τη μισθωτή εργασία πιο ελκυστική, όπως τονίζεται και στην έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη. Όπως υποστηρίζουν κυβερνητικές πηγές, η ελάφρυνση του βάρους στη μισθωτή εργασία μπορεί να δημιουργήσει σπινράλ οικονομικής ανάπτυξης, με πολλαπλασιαστικά οφέλη στο εισόδημα και στις

μικρομεσαίες επιχειρήσεις, καθώς μεγαλώνει συνολικά η πίτα της οικονομίας. Για τον λόγο αυτό, η κυβέρνηση βγάζει από το συρτάρι το προεκλογικό της πρόγραμμα με βασικό ζητούμενο την απαλοιφή των βαρών που προέκυψαν τις εποχές των μνημονίων, όπως η ειδική εισφορά αλληλεγγύης ή το τέλος επιτηδεύματος. **Σελ. 16**

ΚΥΡΙΟ ΑΡΘΡΟ

Εφτασε η ώρα για ένα αποφασιστικό βήμα

Όταν τον Μάιο οι διεθνείς αναλυτές προ-σπαθούσαν να αποτιμήσουν τις συνέπειες του lockdown, που αναγκάστηκαν οι περισσότερες κυβερνήσεις να επιβάλουν στις χώρες τους, έκαναν λόγο για παροδική ύφεση διάρκειας το πολύ δυο τριμήνων, την οποία θα ακολουθούσε μια βίαιη ανάκαμψη και θα υπερκάλυπτε τις απώλειες. Για ανάκαμψη τύπου V μίλησε και η επενδυτική τράπεζα Goldman Sachs, η οποία χαρακτήρισε μάλιστα το κτύπημα του κορωνοϊού αντίστοιχο με εκείνο στους δίδυμους πύργους. Δηλαδή, ένα σκληρό αλλά βραχύβιο πλήγμα στην οικονομία. Αντίστοιχες προβλέψεις έκαναν και άλλοι υπερεθνικοί οργανισμοί και κυβερνήσεις. Στην πραγματικότητα, όμως, και με τη γνώση της παρούσας παγκόσμιας αναζωπύρωσης της μόλυν-

σης με αύξηση των κρουσμάτων, οι προβλέψεις δεν είναι καθόλου αισιόδοξες, και βέβαια ούτε λόγος για ανάκαμψη τύπου V. Ενδεικτική της κατάστασης είναι η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων β' τριμήνου της Lufthansa, η οποία μεταξύ άλλων ανέφερε ότι η επάνοδος στην κανονικότητα όσον αφορά στην επιβατική κίνηση δεν θα πρέπει να αναμένεται πριν το 2024. Αυτό βέβαια σε μεγάλο βαθμό εξαρτάται από το πόσο η υγειονομική κατάσταση θα ομαλοποιηθεί και σύμφωνα με τον ΠΟΥ αυτό θα καθυστερήσει ακόμα και όταν γίνει διαθέσιμο το εμβόλιο.

Η επιβολή τοπικών lockdowns στην Ιρλανδία έφερε μνήμες οικονομικής σκοτοδίνης, αλλά και δηλώσεις ότι η ισχυρή ανάκαμψη για το 2021 βρίσκεται

σε μεγάλη αβεβαιότητα, ενώ η πρόβλεψη γίνεται για πολύ χειρότερες από τις αρχικά αναμενόμενες επιδόσεις. Χαρακτηριστικό είναι και η ακόλουθη δήλωση που πολύ απλά τα λέει όλα: «Το Μάρτιο ή τον Απρίλιο θα έλεγα ότι θα ήταν ένα φαινόμενο τριών μηνών, ένα μοναδικό τρίμηνο σκληρού πλήγματος στην οικονομία και ότι θα ήμασταν σε πολύ ισχυρή ανάκαμψη μέχρι το επόμενο έτος. Αυτό τώρα μοιάζει λιγότερο σίγουρο».

Και αφού ο κορωνοϊός μάλλον θα μας συντροφεύσει για μεγαλύτερη από την αναμενόμενη περίοδο, δεν υπάρχει άλλη επιλογή από την αξιοποίηση του χρόνου για αλλαγές. Η τηλεργασία πρέπει να θεσμοθετηθεί δίνοντας το δικαίωμα της επιλογής στους εργαζόμενους. Πιο ευέλικτες μορφές εργασίας

επιτρέπουν σε μεγαλύτερο κομμάτι της πληθυσμού να ενταχθεί στην αγορά εργασίας αφού συμφιλιώνουν την επαγγελματική με την οικογενειακή ζωή. Ήδη, ο υπουργός Εργασίας της Γερμανίας ετοιμάζει νομοσχέδιο με στόχο να καθιερωθεί το δικαίωμα στην τηλεργασία με σχετική ρύθμιση.

Η παρούσα συγκυρία αποτελεί μεγάλη ευκαιρία για ψηφιοποίηση των οικονομικών στον ανεπτυγμένο κόσμο. Ολοένα και περισσότεροι φορείς που χαράσσουν πολιτική, εκτιμούν ότι την παγκοσμιοποίηση θα διαδεχθεί η «ψηφιοποίηση» δηλαδή, μια κατάσταση όπου οι συμμετέχοντες στην οικονομία θα λειτουργούν και θα συνεργάζονται με ψηφιακά μέσα. Σύμφωνα με έρευνα του ινστιτούτου μελετών IFO με τη συμ-

μετοχή 800 επιχειρήσεων, υπήρξε συντριπτικό το εύρημα για τη διάθεση των επιχειρήσεων να ενισχύσουν τις τηλεδιασκέψεις και να ενθαρρύνουν την τηλεργασία. Τα κονδύλια που προσφέρει η Ευρώπη για την πρόωθηση της ψηφιακής ατζέντας ως ενός εκ των δύο πλώνων ανάπτυξης ο άλλος είναι το περιβάλλον-είναι σημαντικά.

Η Κύπρος θα πρέπει να εκμεταλλευτεί τη συγκυρία και να προωθήσει αλλαγές έτσι ώστε να καλύψει το χαμένο έδαφος και να αποκτήσει έναν ικανοποιητικό βηματισμό για τη συνέχεια. Σήμερα, σε απόθεση με το παρελθόν, υπάρχουν και τα κονδύλια (ευρωπαϊκό ταμείο ανάκαμψης) και οι υποδομές (κυβερνητικό Καινοτομίας) για να γίνει το αποφασιστικό βήμα προς τα εμπρός.

5 291296 000378

Το καλοκαίρι σου σε μία κάρτα.

Πλήρωσε με κάρτες της Ελληνικής Τράπεζας από 29/07/2020 μέχρι 08/09/2020 και κέρδισε!

60 τυχεροί | 6 εβδομάδες | €60.000

Αν έχεις κάρτα την οποία δεν έχεις χρησιμοποιήσει ποτέ, κάνε το τώρα και γίνε ένας από τους **20 τυχερούς** που θα μοιραστούν ακόμα **€10.000** σε ξεχωριστή κλήρωση.

Μάθε περισσότερα στο www.hellenicbank.com/summerwin. Ισχύουν όροι και προϋποθέσεις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΔΡΕΟΥ

Η «αγορά αγοραστών» και η «ανοσία της αγέλης»

Ένας από τους πιο δυστυχημένους αγοραστές ακινήτων είναι αυτός που πιστεύει πως η αγορά είναι «αγορά αγοραστών» και ανακαλύπτει πως τελικά η αγορά είναι οτιδήποτε άλλο εκτός από «αγορά αγοραστών».

Τι εννοούμε με τον όρο «αγορά αγοραστών»;

Η κατάσταση όπου στην αγορά ακινήτων υπάρχει πληθώρα προσφερόμενων ακινήτων και λίγοι αγοραστές, ονομάζεται «αγορά αγοραστών». Οπότε οι αγοραστές έχουν την τιμητική τους και το πλεονέκτημα διαπραγματευτικής δύναμης έναντι των πωλητών. Κάτω από τέτοιες συνθήκες παρατηρούνται εξαιρετιστικά χαμηλές προσφορές από τους υποψήφιους αγοραστές, που σου λένε «...κύριε... αν θέλεις...».

Στην «αγορά πωλητών», έχουμε το αντίθετο. Είναι η κατάσταση κατά την οποία υπάρχουν πολυάριθμοι αγοραστές και λίγα προσφερόμενα ακίνητα, οπότε η διαπραγματευτική ισχύς βρίσκεται με το μέρος των πωλητών. Σε αυτή την κατάσταση οι πωλητές ελέγχουν πλήρως το παιχνίδι των τιμών, ανοίγουν το στόμα τους και ό,τι ζητήσουν συνήθως παίρνουν. Αν δεν πετύχουν να πουλήσουν στον Άλφα, θα πουλήσουν στον Βήτα.

Πιο δύσκολα θα ανακαλύψει ένας αγοραστής ότι δεν βρίσκεται σε μια κατάσταση «αγοράς αγοραστών» παρά ένας πωλητής ότι δεν βρίσκεται σε μια «αγορά πωλητών». Αυτό έχει να κάνει με τα γενικά χαρακτηριστικά των δύο κατηγοριών: του πωλητή και του αγοραστή.

Ο μέσος πωλητής είναι συνήθως μέσα στην αγορά για περισσότερο διάστημα από όσο ο μέσος αγοραστής. Αν είναι επικειρηματίας ανάπτυξης, τότε έχει για παρατεταμένο χρονικό διάστημα ενδείξεις ενδιαφέροντος και μπορεί να ψυχολογήσει ή και να μετρήσει σε πραγματικούς όρους αν η αγορά βρίσκεται σε άνοδο, σε σταθεροποίηση ή σε πτώση. Άρα δύσκολα θα βρεθεί προ εκπλήξεως αλλαγής πορείας – εκτός φυσικά αν συμβεί κάτι εξωπραγματικό που δεν φαινόταν στον ορίζοντα ή αν είναι άτομο που δεν δίνει σημασία στο τι συμβαίνει γύρω του ή ακόμη δεν ξέρει να μελετήσει τα δεδομένα γύρω του. Μην εκπλησσοστεί υπάρχουν και τέτοιοι αδαείς και τυχαίοι ανάμεσά μας.

Αν ο πωλητής είναι ένας ιδιώτης, τότε το να βγάλει κάτι στην πώληση συνήθως προϋποθέτει κάποια έρευνα από μέρους του. Θα δει τι συναλλαγές γίνονται, θα προσπαθήσει να συμβουλευτεί για το πόσα πάει το ακίνητο του, θα κάνει τη δική του αξιολόγηση και μετά θα βγει στην αγορά. Η πιθανότητα να πετύχει μίαν ευνοϊκή για εκείνον κατάσταση είναι μεγαλύτερη από το να πετύχει μια δυσοί-

ωνη κατάσταση, νοουμένου φυσικά ότι δεν τον πιέζει ο χρόνος για κάτι άλλο που προϋποθέτει την πώληση.

Άρα η μεγαλύτερη γκάμα πωλητών βλέπουν πιο άμεσα και πιο ξεκάθαρα την κατάσταση της αγοράς και αξιολογούν πιο εύκολα αν οι συνθήκες είναι με το μέρος τους ή όχι.

Στην γκάμα των αγοραστών υπάρχει μια υποκατηγορία η οποία αποτελείται από άτομα που συνήθως είναι άνετα σε ρευστό και τα οποία δύσκολα αποφασίζουν να αγοράσουν. Μπορεί να επιδεικνύουν σποραδικό ενδιαφέρον κατά καιρούς, αλλά βρίσκονται σε μια κατάσταση συνεχούς αναμονής της τέλει ευκαιρίας ανάμεσα σε πολλές ευκαιρίες, στην τέλεια γι' αυτούς (χαμηλή) τιμή.

Κανένα πρόβλημα με αυτό, προς Θεού nobody's perfect. Άλλωστε η σημερινή εποχή δημιουργεί συνθήκες που ενθαρρύνουν τέτοιες σκέψεις και συμπεριφορές. Έχουμε από τη μια το γεγονός ότι οι τράπεζες έχουν αποκτήσει χιλιάδες ακίνητα τα οποία ειρήσθω εν παρόδω θα διατεθούν.

Έχουμε τις οικονομικές προβλέψεις που λένε ότι η οικονομία δεν πάει καλά ιδιαίτερα λόγω του πρόσφατου lockdown και του εκμνηστενισμού του τουριστικού ρεύματος φέτος το καλοκαίρι. Έχουμε τον ανισόρροπο Ερντογάν να απειλεί με θερμά επεισόδια. Όλα αυτά συνθέτουν μια εικόνα όχι θετικών εξελίξεων.

Όμως παρόλα αυτά, για κάποιους λόγους, που μπορεί να χρειάζονται μέχρι και ψυχανάλυση, δεν έχουμε «αγορά αγοραστών», με αποτέλεσμα αυτά τα άτομα να μου απογοητεύονται. Να είναι ίσως το γεγονός ότι οι τράπεζες μπορεί να πήραν μέσα χιλιάδες ακίνητα, αλλά συνάμα και χιλιάδες «λάθος ακίνητα», με αποτέλεσμα να μην βρίσκουν αυτό που θέλουν;

Φυσικά είπαμε πως δεν υπάρχουν λάθος ακίνητα, αλλά λάθος τιμές. Μήπως και αυτό να παίζει το ρόλο του στον ευρύτερο ρόλο των σημειωμένων τραπεζών και όχι μόνο το γεγονός ότι αν γυρεύω σπίτι και η τράπεζα έχει χιλιάδες χωράφια να μην με βοηθά;

Από την άλλη, μήπως όλοι μας έχουμε κεφαλαιοποιήσει προ πολλού τους κινδύνους που εκπνέουν από την Τουρκία και ό,τι συμβαίνει σήμερα και αύριο είναι απλά μέρος της καθημερινότητας μας;

Και τέλος, μήπως τελικά πάθαμε ανοσία της αγέλης και όποιος κινδύνος, πανδημικός ή άλλος θεωρείται μόρτα που θα περάσει;

Ο κ. Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS, είναι CEO της APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

Ο ΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Γράφει ο ΟΝΑΣ ΑΓΟΡΑΣ

Τα ψυχολογικά του Ερντογάν και των κομματαρχών

Τελικά γίνανε δύο οι ηγέτες της κρίσης!

Ο πόλεμος νεύρων που κάνει ο νεοσουλτάνος στον Μπιρστάκ και όλους τους Ευρωπαίους ηγέτες, του Νίκαρα συμπεριλαμβανομένου, είναι άνευ προηγουμένου.

«Ψυχάκιες θέλει να τους καταντήσει για να μπορεί να συνεννοείται μαζί τους», έλεγε χθες σε πηγοδάκι στη Λευκωσία γνωστός πολιτικός. Η αλήθεια είναι πως οι εξελίξεις που δρομολογούν οι Τούρκοι είναι παιχνίδι όχι για γερά αλλά για... σιδερένια νεύρα. Φαίνεται όμως πως ο Κυριάκος αντέχει και διακατέχεται από μνημειώδη αυτοσυγκράτηση και στοχοπροσήλωση. Η δε επικοινωνία του με τον Νίκαρα είναι συνεχής και πολύ συγκεκριμένη, όπως μαθαίνω.

Πηγή μου που γνωρίζει μου έλεγε χθες ότι αυτή τη φορά ο νεοσουλτάνος δεν τις γλυτώνει τις κυρώσεις. Ο Εμανουέλ είναι επίσης μανικιομένος για μια δυναμική απάντηση στους παλικαριμούς του νεοσουλτάνου, κάτι που και οι δύο κυβερνήσεις, σε Κύπρο και Ελλάδα φαίνεται να αξιοποιούν με επιτυχία. Μπορεί τα μαχητικά «Rafale» να ήρθαν για λίγο μόνο και σήμερα να επιστρέφουν στη μόνιμη βάση τους, ωστόσο ο Εμανουέλ είναι έτοι-

μος να ρίξει πυραύλους στην επόμενη Σύνοδο Κορυφής στους φίλους του παλικάρει νεοσουλτάνου. Εξάλλου τους έχει προειδοποιήσει...

Σε μεγάλες σκέψεις βρίσκεται ο Νίκαρας εκεί στον δροσερό και μυρωδάτο αέρα του Τρόοδου. Εκτός από τις προκλήσεις των Τούρκων και τις συνέπειες της πανδημίας σκέφτεται πολύ και την αποδοτικότητα της κυβέρνησης του. Κάποιοι στο Υπουργικό ανησυχούν ότι θα γυρίσει από το Τρόοδος και θα τουςβάλει πάλι να συμπληρώνουν καταστάσεις με τα έργα και τους στόχους που έχουν πετύχει ή αστοχήσει...

Αγώνα επιβίωσης κάνουν κάποια από τα μικρά κόμματα της Βουλής για να μπορέσουν να αναδείξουν έστω και έναν βουλευτή στη νέα Βουλή. Οι προσπάθειες που έγιναν για συνεργασίες έχουν καταρρεύσει και όλα σχεδόν θα κατέλθουν αυτόνομα στις βουλευτικές εκλογές του 2021. Τώρα πια γίνεται αγώνας δρόμου για να μπορέσουν να στήσουν τα ψηφοδέλτιά τους, εργασία επίπονη αφού δεν βρίσκουν άτομα που να αποδέχονται

τις... τιμητικές τους προτάσεις. Σύμφωνα με όσα μαθαίνω το πρόβλημα υπάρχει σε τρία τουλάχιστον μικρά κόμματα και είναι πολύ μεγάλο για το... μπόι τους. Πηγή μου που γνωρίζει, πάντως, μου ψιθύρισε πως το ίδιο πρόβλημα αντιμετωπίζουν και μεγάλα κόμματα. Με τη διαφορά πως τα μεγάλα και πολυπληθή κόμματα «όλο και κάποιον θα βρουν να εντάξουν στο ψηφοδέλτιο».

Υπάρχει όμως ένα άλλο, τεράστιο πρόβλημα το οποίο είναι κοινό σε όλα τα κόμματα, μικρά και μεγάλα: το οικονομικό. Και δυστυχώς διάγουμε περίοδο ισχνών αγγελιών η οποία δεν προσφέρεται καθόλου για χορηγίες και δωρητές...

-Αληθεύει ότι ένα κόμμα το σκέφτεται πολύ να κινήσει τις διαδικασίες για δάνειο;

Αρκετά καλά τα κατάφερε ο Πετρίδης στη Μόσχα. Και αυτό φαίνεται και από τις δηλώσεις των κομμάτων, ακόμα και του ΑΚΕΛ που χαιρέτιζαν το γεγονός ότι τερματίζεται η αβεβαιότητα. Βεβαίως η Ελένη Μαύρου του ΑΚΕΛ δεν στάθηκε εκεί, με δηλώση της συνδέει,

ξανά το θέμα με την εξωτερική πολιτική της κυβέρνησης και υποστηρίζει πως το κόμμα της «εδώ και μήνες προειδοποιούσε ότι κάτι αλλάζει στις σχέσεις Κύπρου και Ρωσίας. Η κυβέρνηση αρνείται επίμονα να αποδεχτεί ότι η μονόπλευρη και μονοδιάστατη εξωτερική πολιτική που ακολουθεί θα δημιουργήσει και παρενέργειες στην οικονομία του τόπου. Δυστυχώς, τα αποτελέσματα καταγράφονται πλέον και στη χθεσινή Συμφωνία». Δηλαδή εάν η κυβέρνηση δεν ανέπτυξε τις σχέσεις της με τις ΗΠΑ ο Πούτιν θα δεχόταν να κάνει τα εκατομμύρια που θα λαμβάνει με τις νέες ρυθμίσεις για ενίσχυση της ρωσικής οικονομίας, όπως και ο ίδιος ανέφερε πρόσφατα στον Νίκαρα; Και γιατί ο Πούτιν προχωρεί στις ίδιες ρυθμίσεις με την Μάλτα, το Λουξεμβούργο και την Ολλανδία; Περιλαμβάνονται άραγε και αυτές οι χώρες στο νομοσχέδιο Ρούμπιο-Μενέντζε;

ΚΟΝΙΖ: Αληθεύει ότι πολύ γνωστή Λεμεσιανή η οποία προοριζόταν για υπουργείο από τον Νίκαρα θα βρεθεί τελικά στο ψηφοδέλτιο του Φούλη;

Σημαντική νομοθετική εξέλιξη για «Αττικόν», «Απόλλων»

Του ΝΙΚΟΥ ΒΑΤΟΠΟΛΥ

Η βασική δυσκολία στη διευθέτηση της επανελειτουργίας των δύο κινηματογράφων «Αττικόν» και «Απόλλων», που ήταν η αντιδικία μεταξύ των δύο εμπλεκόμενων ιδρυμάτων, αίρεται με νέα νομοθετική ρύθμιση. Το Ίδρυμα Σταματίου Δεκόζη-Βούρου, που ήταν ως τώρα ιδιοκτήτης του ακινήτου στο οποίο στεγάζονται οι κινηματογράφοι, συγχωνεύεται με το Ίδρυμα «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία» χωρίς τη δημιουργία νέου ιδρύματος. Η περιουσία του Ιδρύματος Σταματίου Δεκόζη-Βούρου (συνεπώς και οι κινηματογράφοι) αποτελεί

Συγκρατημένη αισιοδοξία για επανελειτουργία των δύο κινηματογράφων μετά τη συγχώνευση των εμπλεκόμενων ιδρυμάτων.

Ο κινηματογράφος «Αττικόν» όπως είναι σήμερα, άθικτος, στο βάθος του κατεστραμμένου (διατηρητέου) νεοκλασικού κτιρίου, στη γωνία των οδών Σταδίου και Χρήστου Λαδά.

πλέον «κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης για την εκτέλεση ιδίων σκοπών» για το «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία».

Η σημαντική αυτή εξέλιξη είναι πλέον νόμος του ελληνικού κράτους. Αποτελεί το άρθρο 94 στον αναπτυξιακό Ν. 4714 και δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ αρ. 148/

31.07.2020 με την υπογραφή της Πρόεδρου της Δημοκρατίας, Κατερίνας Σακελλαροπούλου. Το ΦΕΚ έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Μουσείου της Πόλεως των Αθηνών. Ο πρόεδρος του Μουσείου Αντώνης Βογιατζής είναι πλέον αισιόδοξος για την ευτυχή έκβαση της μεγάλης αυτής εκκρεμότητας, που παρα-

μένει μια μαύρη τρύπα στην καρδιά του αθηναϊκού κέντρου από τον Φεβρουάριο του 2012, όταν πυρπολήθηκε το κτίριο της οδού Σταδίου. Η ιστορία διάσωσης των δύο κινηματογράφων είναι πλέον γνωστή και καταγεγραμμένη αλλά as επαναληφθεί ότι η διάσωση τους ήταν οριακή και επετεύχθη χάρη στην ηρωική

παρέμβαση συγκεκριμένων ατόμων καθώς και της Πυροσβεστικής. Η υπόθεση «Αττικόν»-«Απόλλων» βρίσκεται σε συνάρτηση με την κατάσταση που επικρατεί στην οδό Σταδίου και στην ευρύτερη περιοχή. Η επάνοδος των κινηματογράφων θα επιδράσει θεαματικά στη ζωή της πρωτεύουσας. Αυτή τη φορά η αισιοδοξία

είναι περισσότερο βάσιμη από άλλες φορές, καθώς η αντιδικία ανάμεσα στα δύο ιδρύματα επί της ουσίας καταργήθηκε διά της συγχώνευσής. Το παρακείμενο «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία» (επί της οδού Παπαρρηγοπούλου) αναδεικνύεται πάλι ως ο πιο πιθανός υποψήφιος για να αποδεχτεί

παιτούμενη νομική ευελιξία να προχωρήσει ως ευεργέτης της σύγχρονης Αθήνας. Οφείλουμε να ασπαστούμε την αισιοδοξία αν και η προηγούμενη εμπειρία έχει κληροδοτήσει την επιφυλακτικότητα.

Ωστόσο, πρόθεση του Μουσείου της Πόλεως των Αθηνών-Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία είναι η επανελειτουργία των δύο ιστορικών κινηματογράφων. Ο «Απόλλων», άθικτος όπως και το «Αττικόν», βρίσκεται κάτω από το «Αττικόν» και κατασκευάστηκε από γερμανική τεχνική εταιρεία στη δεκαετία του '60. Η λειτουργία τους απαιτεί την αντισημείωση του κατεστραμμένου κτιρίου (το οποίο μελλοντικά θα αποκατασταθεί) ώστε να διασφαλίζονται η ασφαλής υποδοχή και η έξοδος του κοινού. Οι αιθουσες είναι σε άριστη κατάσταση χάρη στη φροντίδα του μισθωτή και επιχειρηματία Γιώργου Τσακαλάκη.

Το «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία», σύμφωνα με τον νέο νόμο, θα διαχειριστεί και όλες τις οφειλές και συμβατικές υποχρεώσεις του Ιδρύματος Σταματίου Δεκόζη-Βούρου. Έτσι, τακτοποιείται και η μεγάλη οικονομική οφειλή του καταργηθέντος ιδρύματος, καθώς θα εξοφληθούν οι προς το «Μουσείον της Πόλεως των Αθηνών - Ίδρυμα Βούρου-Ευταξία» χρόνιες οικονομικές εκκρεμότητες. Η διαδικασία θα απαιτήσει πολύμηνες ενέργειες. Οι κινηματογράφοι ίσως ανοίξουν σε λιγότερο από ένα χρόνο από τώρα.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΛΟΤΤΙΑΝΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ

Υπεύθυνος Υλική: ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΟΥΡΟΥΤΙΑΚΗΣ • Υπεύθυνος Αιτιολογία: ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος

e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540

Fax: Διαφημιστικό Τμήμα • Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΚΕΛΑΣ • Διευθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ετοιμάζεται το νέο οικονομικό μοντέλο της Κύπρου

Τον Σεπτέμβριο θα ανακοινωθεί το πρώτο μέρος του αναπτυξιακού σχεδίου για την πολιτική που θα ακολουθηθεί - Τομές σε πολλούς τομείς

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Εάν το 2019 έγινε ένας πρώτος λόγος για την ανάγκη εκπόνησης μίας νέας ολοκληρωμένης αλλά και μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κυπριακή οικονομία, η πανδημία του κορωνοϊού κάνει την ανάγκη αυτή αδήριτη. Γι' αυτό, περί τα τέλη Σεπτεμβρίου 2020 αναμένεται να κατατεθεί το πρώτο μέρος του αναπτυξιακού σχεδίου για την οικονομική πολιτική του κράτους. Την πολιτική αυτή την έχει αναλάβει το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Κύπρου και βέβαια θα είναι στο πλαίσιο ετοιμασίας της εθνικής στρατηγικής, λαμβάνοντας όμως υπόψη πλέον και την πανδημία που έφερε στην επιφάνεια τις όποιες αδυναμίες. Όπως πληροφορείται η «Κ», το Συμβούλιο Ανταγωνιστικότητας της Κύπρου βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο όπου μετά τις εξελίξεις με τον «covid-19» εξετάζονται και κατακόρυφες και οριζόντιες τομές (vertical and horizontal) για πλήθος τομέων οικονομικής δραστηριότητας. Μέ-

Σε αντίστοιχη παρουσίαση νέου οικονομικού πλάνου προχώρησε και η Ελλάδα, υπό τον επικεφαλής οικονομολόγο Χριστόφορο Πισσαρίδη.

σα σε αυτή την προσπάθεια είναι αναμενόμενη και το τμήμα συμβουλευτικών υπηρεσιών της εταιρείας PWC, η οποία έχει αναλάβει μέσα από ανταγωνιστική διαδικασία την διεκπεραίωση του έργου για τη δημιουργία του στρατηγικού πλάνου. Η πανδημία λοιπόν, όχι μόνο δεν σταμάτησε τις διαδικασίες εκπόνησης του πλάνου, αντιθέτως, τις έχει επιταχύνει. Θα χρειαστεί ένας χρόνος για να παρουσιαστεί το ολοκληρωμένο, δηλαδή τον Σεπτέμβριο του 2021. Σε αντίστοιχη παρουσίαση νέου οικονομικού πλάνου προχώρησε και η Ελλάδα, υπό τον επικεφαλής οικονομολόγο

Η Κύπρος προχωρά, όπως αναφέρουν οι υπεύθυνοι του «project», σε πρακτικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της χώρας, τις αδυναμίες της και πώς μπορεί να δράσει στον «οικονομικό κύκλο».

Χριστόφορο Πισσαρίδη. Η ίδια πληροφόρηση θέλει το Συμβούλιο να εξετάσει ένα προς ένα τον «14άλογο» της Ελλάδας για τις οικονομικές της κατευθύνσεις και υπάρχουν μερικές εφαρμοσμένες προτάσεις που μπορούν να εφαρμοστούν στο κυπριακό μοντέλο, αλλά όχι όλες. Η Κύπρος προχωρά, όπως αναφέρουν οι υπεύθυνοι του «project», σε πρακτικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις ιδιαιτερότητες της Κύπρου, τις αδυναμίες της και πώς μπορεί να δράσει στον «οικονομικό κύκλο». Τα παραδείγματα των άλλων χωρών και προτάσεων, όμως, είναι υπό εξέταση. Διαθέσιμος

για δήλωση επί του μεγαλεπήβολου «πρότζεκτ» ήταν ο οικονομολόγος του Συμβουλίου Ανδρέας Ασιώτης. Σχολίασε ότι «είμαστε ανοικτοί, παίρνουμε πρότυπα χωρών ανά τομέα, δεν θέλουμε να αντιγράψουμε οποιοδήποτε οικονομικό μοντέλο άλλης χώρας, αλλά έχουμε τα μάτια μας ανοικτά. Προσπαθούμε να εισάγουμε στην εθνική μας στρατηγική τα καλά παραδείγματα και προτάσεις άλλων χωρών». Θέλοντας να κάνει μια εισαγωγή στο τι θα «ακούσουμε» τα τέλη Σεπτεμβρίου και τι θα περιλαμβάνει η στρατηγική, ο κ. Ασιώτης είπε ότι «είναι επιβεβλημένο να

δημιουργήσουμε ένα νέο μοντέλο, ήδη μιλάμε για ανάγκη ανάπτυξης ενός πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα για να μπορούμε να ανταπεξέλθουμε κατά την έλευση μίας καινούργιας κρίσης». Όπως τόνισε, η κρίση μπορεί να μην είναι μία νέα έξαρση του covid-19, αλλά οποιασδήποτε και θα πρέπει να μπορεί η Κύπρος να έχει μία ντόπια παραγωγή για να συντηρεί την εσωτερική κατανάληψη. Και εκεί αναμένεται να κινηθεί το Συμβούλιο. Σε δύο «κατευθύνσεις»: στο φτιάξιμο (Built) και στη διόρθωση (fix). «Πρέπει πρώτα να διορθώσουμε τις στρεβλώσεις και μετά να φτιάζουμε

τα νέα δεδομένα και έτσι θα κάνουμε», κατέληξε ο κ. Ασιώτης.

Χρειάζεται επένδυση

Η οικονομία έχει τρεις μεγάλους τομείς: ο πρωτογενής, ο δευτερογενής και ο τριτογενής που είναι οι λεγόμενες «υπηρεσίες». Η αλήθεια είναι πως οι δύο πρώτοι τομείς της Κύπρου είναι πολύ μικροί και πρέπει να δημιουργηθεί ένα «μίνιμουμ πλεόνασμα» για να μπορέσει να ικανοποιήσει την εσωτερική ζήτηση η χώρα, πρότζεκτ για το οποίο δεν υπάρχει ιδιαίτερη επένδυση ανά τα χρόνια. Όπως έχει αναφερθεί πολλάκις σε προηγούμενα «report», η Κύπρος ως επενδυτικός προορισμός έχει αρχίσει να προσφέρει νέες επενδυτικές ευκαιρίες στους τομείς του τουρισμού, των επαγγελματικών υπηρεσιών, των αναπτυξιακών έργων, της ναυτιλίας, της εκπαίδευσης, της υγείας, της τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένων και των υπερκτιών δραστηριοτήτων εκμετάλλευσης κοιτασμάτων πετρελαίου και φυσικού αερίου. Όχι όμως στον πρωτογενή και στον δευτερογενή τομέα.

Εκθεση Πισσαρίδη

Όπως υπογράμμιζεται στην αντίστοιχη έκθεση που παρουσιάστηκε αρχές Αυγούστου για την Ελλάδα, κεντρικός στόχος για την ελληνική οικονομία κατά τα επόμενα χρόνια πρέπει να είναι η συστηματική αύξηση της παραγωγικότητας και της εξωστρέφειας (δηλαδή της σχετικής συμμετοχής των διεθνών εμπορεύσιμων αγαθών και υπηρεσιών στο εθνικό προϊόν), καθώς και η στενότερη διασύνδεση της παραγωγής με την τεχνολογία και την καινοτομία. «Η στροφή της οικονομίας προς αυτή την κατεύθυνση, και με τρόπο συμβατό με τους κοινωνικούς και περιβαλλοντικούς στόχους της χώρας, μπορεί να επιτευχθεί σταδιακά στα επόμενα χρόνια με συνδυασμένες δράσεις της συνολικής οικονομικής πολιτικής. Αυτές θα υποβοηθήσουν και την αποτελεσματικότερη διασύνδεση της ελληνικής οικονομίας με τις τάσεις στην ευρωπαϊκή και παγκόσμια οικονομία και την ανάπτυξη συγκεκριμένων πλεονεκτημάτων», αναφέρεται σχετικά.

Κύριες προϋποθέσεις

Κύρια προϋπόθεση για την ανάπτυξη του εν λόγω μοντέλου, όπως είχε αναφέρει το Συμβούλιο κατά την διάσκεψή του εντός της κρίσης, ήταν η ενίσχυση και διασφάλιση της ανθεκτικότητας του συστήματος υγείας της Κύπρου. Βλέπουμε πως υπάρχει συνεχής κατηγοριοποίηση κρατών αναλόγως της επιδημιολογικών δεδομένων της κάθε χώρας, λαμβάνονται πλέον μέτρα για συγκεκριμένες επαρχίες, ενώ η αναζωπύρωση κατά τόπους των κρουσμάτων έχουν φέρει μερικά μέτρα όπως η χρησιμοποίηση της μάσκας και από τους πολίτες σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Όπως είχε υπογραμμισθεί σε σχετικό δελτίο του Συμβουλίου, θα έπρεπε να έχει γίνει ενίσχυση των δημόσιων νοσοκομείων και υπηρεσιών υγείας, για την διασφάλιση ενός ελεγχόμενου πλαισίου επαναφοράς - δυνατότητα άμεσης και αποτελεσματικής αντιμετώπισης τυχόν νέων ή αυξανόμενων περιστατικών από την σταδιακή επαναλειτουργία της οικονομίας. Την ίδια ώρα, είχε τόνισει την ανάγκη για ενίσχυση του συστήματος υγείας τόσο σε προσωπικό, εξοπλισμό και άλλα υλικά, όσο και στην απαιτούμενη εκπαίδευση, κατάρτιση, τις διαδικασίες και τα πρωτόκολλα που θα συμβάλουν στην διασφάλιση της αποτελεσματικότητας και της ανθεκτικότητας του. Η άμεση προώθηση συνεργασίας με ιδιωτικά νοσοκομεία για την ανάπτυξη σημαντικού αριθμού κλινών σε Μονάδες Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), τόσο για την νοσηλεία ασθενών της νόσου COVID19 όσο και για άλλα περιστατικά τη θεωρούσε επιτακτική. Ταυτόχρονα, η ενεργοποίηση κινητών μονάδων για καθημερινή διενέργεια εκατοντάδων ή χιλιάδων τεστ εκτιμούσε πως θα ήταν απαραίτητη, ώστε να υπάρχει λεπτομερής και επικαιροποιημένη εκτίμηση πληροφοριών σε πραγματικό χρόνο σχετικά με τα ποσοστά μόλυνσης του πληθυσμού από τον κορωνοϊό. Τέλος, σημαντική θεωρούσε την τόνωση της ψυχολογίας των πολιτών για ομαλή επαναστασιοποίηση τους και αποτελεσματική συμβολή όλων στη διαχείριση και αντιμετώπιση της κρίσης. Επιστρέφηση και της ομάδας των εμμεριονομιώνων επιδημιολόγων, που συνέβαλαν στην επιτυχή διαχείριση της πρώτης φάσης, για συμβολή στην επαναφορά κλίματος ασφάλειας, αυτοπεποίθησης κι εμπιστοσύνης εργαζομένων και καταναλωτών.

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας αποτελεί την ιδανική επιλογή για μετεγγραφή και συνέχιση σπουδών

Δυνατότητα συνέχισης σπουδών ή μετεγγραφής σε ένα διεθνές πανεπιστήμιο που παρέχει επιλογή στη γλώσσα διδασκαλίας ανάμεσα σε 100+ προγράμματα σπουδών

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, το μεγαλύτερο σε αριθμό φοιτητών πανεπιστήμιο της Κύπρου, συνεχίζει να δέχεται αιτήσεις για μετεγγραφή από φοιτητές/φοιτήτριες οι οποίες/οι επιθυμούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους σε ένα από τα περισσότερα από 100 συμβατικά (δια ζώσης) και εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών, προπτυχιακού, μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου που προσφέρει.

Η πρακτική μεταφοράς πιστωτικών μονάδων εφαρμόζεται από την ίδρυση του Πανεπιστημίου, και φοιτητές που έχουν μετεγγραφεί από άλλα πανεπιστήμια έχουν αποφοιτήσει επιτυχώς.

Παράλληλα, ενώ το επίπεδο σπουδών είναι εγγύς με τα κορυφαία πανεπιστήμια του εξωτερικού, το κόστος των σπουδών στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, λαμβάνοντας υπόψη τα διδάκτρα, το κόστος διαμονής και διατροφής, καθώς και άλλα βασικά έξοδα ζωής, είναι συγκριτικά χαμηλότερο και καθιστά την επιλογή του μια πολύ συμφέρουσα επένδυση. Ενδεικτικά, αν συγκρίνει κανείς το κόστος σπουδών στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας με το κόστος σπουδών σε άλλους δημοφιλείς πανεπιστημιακούς προορισμούς όπως το ΗΒ και την Ολλανδία, θα διαπιστώσει ότι είναι κατά 30% με 50% χαμηλότερο.

Σημειώνεται ότι στα περισσότερα προγράμματα σπουδών, υπάρχει η επιλογή της γλώσσας διδασκαλίας (ελληνική ή αγγλική), μεγάλο πλεονέκτημα για φοιτητές που ενδιαφέρονται να μετεγγραφούν, καθώς μπορούν να συνεχίσουν τις σπουδές τους στη γλώσσα διδασκαλίας που μέχρι τώρα δίδασκονταν ή να έχουν υποστήριξη κατά την περίοδο προσαρμογής. Προσφέρεται επίσης επιλογή πλήρης ή μερικής φοίτησης, καθώς και επιλογή ανάμεσα σε πρωινή, απογευματινή και βραδινή μαθήματα για τα διά ζώσης προγράμματα. Γενικότερα, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας παρέχει μια σειρά από πλεονεκτήματα τα οποία καθιστούν την ιδανική επιλογή για όσους επιθυμούν να παραμείνουν ή να συνεχίσουν τις σπουδές τους στην Κύπρο. Υπάρχουν δεκάδες λόγοι για να το επιλέξει κάποιος, λόγοι για τους οποίους οι σπουδές στην Κύπρο είναι πλέον ταυτόσημες με τις σπουδές στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Παράλληλα, η αποτελεσματική ανταπόκριση του Πανεπιστημίου στον κορωνοϊό εμπνέει εμπιστοσύνη για τη διασφάλιση τόσο της απρόσκοπτης διεκπεραίωσης των ακαδημαϊκών σπουδών των φοιτητών, όσο και της υγείας τους.

✓ Το Μεγαλύτερο σε Αριθμό Φοιτητών Πανεπιστήμιο στη Νότια Ευρώπη με Κύρια Γλώσσα Διδασκαλίας την Αγγλική και το Μεγαλύτερο σε Αριθμό Φοιτητών Πανεπιστήμιο Εκτός Ελλάδος με Γλώσσα Διδασκαλίας την Ελληνική

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας είναι το πλέον διεθνοποιημένο πανεπιστήμιο στην Κύπρο με περισσότερους από 12,500 φοιτητές (εξ αποστάσεως και δια ζώσης), από 70 χώρες, γεγονός που το καθιστά το μεγαλύτερο σε αριθμό φοιτητών πανεπιστήμιο στην Κύπρο. Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας είναι επίσης το μεγαλύτερο πανεπιστήμιο στη νότια Ευρώπη με κύρια γλώσσα διδασκαλίας την αγγλική, καθώς και το μεγαλύτερο εκτός Ελλάδας με γλώσσα διδασκαλίας την ελληνική.

✓ Διεθνώς Αναγνωρισμένη Ακαδημαϊκή Αριστεία

Η υψηλή επιπέδου εκπαίδευση που παρέχει, καθώς και ο διεθνής προαναπολογισμός του Πανεπιστημίου, έχουν αναγνωριστεί από τον παγκόσμιο οργανισμό QS World University Rankings, ο οποίος το κατάρταξε τα τελευταία δύο χρόνια στις θέσεις 106 και 91, στην Περιφέρεια Αναδυόμενης Ευρώπης και Κεντρικής Ασίας (EECA Region). Τα αποτελέσματα αυτά τοποθετούν το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας ανάμεσα στα κορυφαία της περιοχής, η οποία αποτελείται από 24 χώρες και στην οποία λειτουργούν περίπου 1,800 πανεπιστήμια.

Το Πανεπιστήμιο κατατάσσεται επίσης από το Times Higher Education (THE) University Impact Rankings 2020 στην θέση 42 παγκοσμίως στη κατηγορία της Ποιοτικής Εκπαίδευσης και ανάμεσα στα 301-400 πανεπιστήμια παγκοσμίως με σημαντική ευρύτερη κοινωνική και οικονομική συνεισφορά. Η κατάταξη αυτή αποτιμά την επιτυχία των πανεπιστημίων σε παγκόσμιο επίπεδο, ως προς την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης των Ηνωμένων Εθνών (UN Sustainable Development Goals).

Επιπρόσθετο, το 2020 μετά από διαδικασία αξιολόγησης από τον οργανισμό QS Intelligence Unit, το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας εξασφάλισε την ανώτατη συνολική βαθμολογία 5 Αστέρων (QS Stars), γεγονός που το καθιστά το πρώτο πανεπιστήμιο σε Κύπρο και Ελλάδα που έλαβε την ύψιστη αυτή βαθμολογία.

Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο διακρίθηκε Ξανά με 5 Αστέρια QS στον τομέα της Διδακτορικής Μάθησης/Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, όπως και το 2017, όταν αναδείχθηκε ως το πρώτο πανεπιστήμιο της ΕΕ που έλαβε τη διάκριση 5 Αστέρων στον τομέα αυτό, ενώ βρίσκεται ανάμεσα στα 14 πανεπιστήμια στον κόσμο που έχουν λάβει ως τώρα την ύψιστη αυτή βαθμολογία.

✓ Προγράμματα Σπουδών Εναρμονισμένα με τις Ανάγκες της Σύγχρονης Παγκόσμιας Αγοράς Εργασίας

Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας διευρύνει συνεχώς τις εκπαιδευτικές του δραστηριότητες, επενδύοντας στην ανάπτυξη προγραμμάτων που εστιάζουν στην επαγγελματική σταδιοδρομία των φοιτητών/φοιτητριών του σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα προγράμματα αυτά είναι άρτια σχεδιασμένα σε συνεννόηση με τους ενδιαφερομένους εταίρους και αρμόδιους επαγγελματικούς φορείς, διασφαλίζοντας την εναρμόνισή τους με τις ανάγκες της σύγχρονης αγοράς εργασίας. Ενδεικτικό γεγονός της διασύνδεσης με την αγορά εργασίας αποτελεί το υψηλό ποσοστό επαγγελματικής αποκατάστασης των αποφοίτων του Πανεπιστημίου στην Κύπρο και στο εξωτερικό. Οι απόφοιτοι της Ιατρικής Σχολής του, για παράδειγμα, χαιρούν άμεσης εργοδότησης με ποσοστό 99%, σε κορυφαία νοσοκομεία, όπως της Οξφόρδης, του Κέιμπριτζ, του Χάρβαρντ και του Mount Sinai.

✓ Ολοκληρωμένη Φοιτητική Εμπειρία

Στο Πανεπιστήμιο δραστηριοποιούνται ενδιαφέροντες φοιτητικοί όμιλοι και αθλητικές ομάδες, ενώ διοργανώνονται ποικίλες εκδηλώσεις καθ' όλη τη διάρκεια της χρονιάς, οι οποίες δημιουργούν ένα σύνολο αξέχαστων εμπειριών. Προσφέρονται επίσης μεγάλα ποικίλα αθλητικών προ-

γραμμάτων και υπεράσχυχνες εγκαταστάσεις για άσκηση και άθληση, όπως το Κέντρο Άθλησης και Ευεξίας (UFIT) που αποτελεί ένα από τα πιο σύγχρονα κέντρα άσκησης στην Κύπρο και παρέχει στους φοιτητές, σε ειδικές τιμές, υπηρεσίες υπό την επιστημονική παρακολούθηση εξειδικευμένων επαγγελματιών.

Επιπλέον, το Πανεπιστήμιο διαθέτει υπηρεσίες φοιτητικής μέριμνας στελεχωμένες από επαγγελματίες, όπως το Κέντρο Επιτυχημένης Σταδιοδρομίας που παρέχει συνεχή υποστήριξη μέσα από συμβουλευτικές υπηρεσίες και σεμινάρια, καθώς και η Ομάδα Στήριξης Φοιτητών που παρέχει στήριξη στους φοιτητές για οποιονδήποτε θέμα, είτε αυτό αφορά ακαδημαϊκό ή άλλο ζήτημα.

✓ UNIC CITY: Η Πιο Δυναμικά Αναπτυσσόμενη Πανεπιστημιούπολη της Κύπρου

Η σύγχρονη Πανεπιστημιούπολη του Πανεπιστημίου Λευκωσίας αποτελείται από 20 ειδικά οικοδομημένα ή ανακαινισμένα κτήρια στην πολυσύχναστη περιοχή της Έγκωμης, η οποία φιλοξενεί παράλληλα περισσότερα από 70 εστιατόρια, καφετέριες, μπαρ, υπεραγορές και πολυκαταστήματα, όλα σε κοντινή απόσταση. Κατά τη διάρκεια των τελευταίων ετών, το Πανεπιστήμιο έχει επενδύσει πάνω από €100 εκατ. σε υποδομές, ενώ η ευρύτερη περιοχή γύρω από την Πανεπιστημιούπολη αναπτύσσεται και εναρμονίζεται με τις ανάγκες των φοιτητών/φοιτητριών.

Οι νέες εστίες για τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Λευκωσίας, UNIC Residences, είναι η πιο πρόσφατη προσθήκη στη σύγχρονη και σύγχρονη από ζωή Πανεπιστημιούπολη του, προσφέροντας μια καλοαίσθητη και προσιτή επιλογή στέγασης. Αποτελούνται από τρία κτηριακά συγκροτήματα (SIX, U, και TRIANGLE) και συγκαταλέγονται στις πιο εντυπωσιακές και αρχιτεκτονικά πρωτοπορικές φοιτητικές εστίες της Ευρώπης.

Γίνε Σήμερα Μέλος της Μεγαλύτερης Πανεπιστημιακής Κοινότητας στην Κύπρο

Ενημερωθείτε έγκαιρα. Το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας δέχεται τώρα αιτήσεις από υφιστάμενους, νεοεισερχόμενους και μετεγγραφόμενους φοιτητές για το νέο Ακαδημαϊκό Έτος 2020-2021. Τα μαθήματα του Χειμερινού εξαμήνου αρχίζουν στις 28 Σεπτεμβρίου 2020.

Για περισσότερες πληροφορίες αναφορικά με τα προγράμματα σπουδών, τα κριτήρια και τη διαδικασία εισδοχής και μετεγγραφής, καθώς και για την υποβολή αιτήσεων ηλεκτρονικά, επισκεφθείτε την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας: unic.ac.cy/el/fall2020/.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν επίσης να επικοινωνούν με το Τμήμα Εισδοχής Φοιτητών του Πανεπιστημίου τηλεφωνικά στο 22841528 ή μέσω email στην ηλεκτρονική διεύθυνση: admissions@unic.ac.cy.

Μεγαλύτερη είναι η ετοιμότητα κατά της πανδημίας

Η έκθεση του ECDC δίνει την κατεύθυνση ως προς τα μέτρα που πρέπει να τηρούνται

Του **ΓΙΑΝΝΟΥ ΑΥΤΡΑ**

Μέχρι την ανακάλυψη του εμβολίου κατά του νέου κορωνοϊού και της ευρείας κάλυψης του πληθυσμού παγκόσμια, ο κόσμος δεν πρέπει να πάψει να ζει εφαρμόζοντας τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης και ατομικής υγιεινής. Αυτό είναι το συμπέρασμα το οποίο συνάγεται από την επικαιροποιημένη έκθεση του Ευρωπαϊκού Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Λοιμωδών Νοσημάτων (ECDC), που δόθηκε στη δημοσιότητα την Δευτέρα 10 Αυγούστου. Μάλιστα, όπως προκύπτει από την έκθεση, το ρίσκο για εμφάνιση νέου κύματος είναι υπαρκτό, ειδικά σε χώρες στις οποίες παρατηρήθηκε το τελευταίο διάστημα αναζωπύρωση των κρουσμάτων και δεν τηρούνται τα μέτρα. Στην Κύπρο, οι συστάσεις του ECDC λαμβάνονται πολύ σοβαρά υπόψη από την αρχή της πανδημίας και βάσει αυτών πορεύονται οι ειδικοί και οι υγειονομικές αρχές. Πλέον, ο Υπουργός Υγείας έδωσε οδηγίες για ετοιμασία ενός οδικού χάρτη για το φθινόπωρο, καθώς το σενάριο για ένα δεύτερο κύμα είναι υπαρκτό. Ωστόσο, από το ECDC εκφράζεται η πεποίθηση ότι τώρα υπάρχει μεγαλύτερη ετοιμότητα για την αντιμετώπιση ενός τέτοιου ενδεχομένου, όπως και των αναζωπυρώσεων που αναπόφευκτα θα παρατηρούνται.

Μέτρα και ρίσκο

Σύμφωνα με την αξιολόγηση κινδύνου του ECDC, το ρίσκο της περαιτέρω κλιμάκωσης της πανδημίας σε χώρες οι οποίες έχουν αναφέρει πρόσφατη αύξηση των επιβεβαιωμένων περιστατικών του, χωρίζεται σε τρεις κατηγορίες:

- Ψηλό, σε χώρες στις οποίες παρατηρήθηκε αύξηση των νοσηλευομένων ασθενών, γεγονός που δείχνει ότι υπάρχει πραγματική αύξηση της μετάδοσης του ιού στην κοινότητα. Το ρίσκο μεταβάλλεται σε πολύ ψηλό, αν οι χώρες αυτές δεν λαμβάνουν τα απαραίτητα μέτρα, όπως η κοινωνική αποστασιοποίηση, η εντατική ικνυλάτσηση επαφών και η δυνατότητα για αυξημένο αριθμό τεστ.
- Ψηλό είναι το ρίσκο και σε χώρες οι οποίες, ακόμα κι αν δεν βλέπουν αύξηση στους νοσηλευομένους τους, καταγράφουν αύξηση στον αριθμό των θετικών τεστ.
- Μέτριο έως υψηλό είναι το ρίσκο σε χώρες οι οποίες δεν καταγράφουν αύξηση στις νοσηλίες ή στον αριθμό των θετικών τεστ. Οι χώρες στις οποίες τηρούνται τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης πρέπει να πραγματοποιούν τοπικά τις αξιολογήσεις κινδύνου, για καλύτερη κατανόηση της κατάστασης και για τη λήψη πιο σωστών αποφάσεων ως προς τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνουν.

Αύξηση 10%

Όπως αναφέρεται το ECDC, όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ηνωμένο Βασίλειο είχαν λάβει τα πιο πάνω μέτρα, τα οποία είχαν περιο-

ρίσει την μετάδοση του ιού. Ωστόσο, με την χαλάρωσή τους, παρατηρήθηκε μια αύξηση στα κρούσματα, κάτι που καταδεικνύουν οι επιδημιολογικές μελέτες που πραγματοποίησαν διάφορες χώρες, όπως και το ότι ο ιός εξακολουθεί να βρίσκεται στην κοινότητα και να μεταδίδεται. Συγκεκριμένα, βάσει των στοιχείων που δημοσιοποιεί το ECDC, τις τελευταίες εβδομάδες σε 26 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης παρατηρήθηκε μια αύξηση των κρουσμάτων της τάξης του 10%. Μάλιστα στη Ρουμανία και στην Πολωνία, ο αριθμός των κρουσμάτων ξεπέρασε το ανώτατο επίπεδο των πρώτων εξάρσεων.

Συμπερασματικά, όπως έχει δείξει η εμπειρία η οποία αποκτήθηκε όλο αυτό το διάστημα κατά το οποίο η επισημονική κοινότητα και οι ίδιοι πολίτες διαχειρίζονται την πανδημία, η αξιολόγηση κινδύνου έχει ως ακολούθως:

Μέτριο είναι το ρίσκο κλιμάκωσης του αριθμού των κρουσμάτων σε χώρες όπου λαμβάνονται τα μέτρα της κοινωνικής αποστασιοποίησης, της εντατικής ικνυλάτσης επαφών και της αυξημένης διενέργειας τεστ.

Πολύ ψηλό είναι το ρίσκο σε χώρες στις οποίες δεν τηρούνται τα πιο πάνω μέτρα.

Μάλιστα, δεδομένου του ότι πλέον υπάρχουν διάφορα συστήματα επιτήρησης της πανδημίας, λαμβάνονται εκτεταμένα μέτρα κατά της εξάπλωσής της και διενεργείται αυξημένος αριθμός διαγνώσεων, καθώς και εντατική ικνυλάτσηση επαφών, οποιαδήποτε αναζωπύρωση μπορεί να εντοπιστεί και να αντιμετωπιστεί σε σύντομο χρονικό διάστημα, επισημαίνει το ECDC. Με αυτά ως δεδομένα, μπορεί να αποφευχθεί μια νέα μεγάλη αύξηση επιβεβαιωμένων περιστατικών COVID-19, όπως αυτή που είχε καταγραφεί τους μήνες Μάρτιο και Απρίλιο, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις.

Ωστόσο, η επαναλειτούργια των αεροδρομίων και τα ταξίδια των πολιτών έχουν αντικτίπο στην μεταδοτικότητα της νόσου, αλλά η ένταση με την οποία θα ανακάμψει η πανδημία θα έχει σχέση με την δυνατότητα των χωρών να πραγματοποιούν αυξημένο αριθμό τεστ και πολύ καλή ικνυλάτσηση επαφών. Παρ' όλ' αυτά, τονίζεται ότι το ποσοστό των περιστατικών τα οποία οφείλονται στα ταξίδια είναι μικρό, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν εξακολουθεί να υφίσταται το ρίσκο.

Αποτελεσματικά μέτρα

Στην βάση των εισηγήσεων του ECDC, η Συμβουλευτική Επισημονική Επιτροπή (ΣΕΕ) στην Κύπρο λάμβανε αποφάσεις οι οποίες, σε γενικές γραμμές, έχουν αποδειχθεί καθοριστικής σημασίας στον τρόπο διαχείρισης της πανδημίας, τόσο κατά το πρώτο κύμα, όσο και κατά την φάση της αναζωπύρωσης που παρατηρήθηκε τις τελευταίες εβδομάδες. Οι τοπικές εξάρσεις στην Κύπρο φαίνεται ότι καταστέλλονται πλέον, μετά την ανακοίνωση του Υπουργού Υγείας για εκ νέου λήψη αυστηρότερων μέτρων, πριν από δύο ε-

Με την χαλάρωση των μέτρων, παρατηρήθηκε μια αύξηση στα κρούσματα, κάτι που καταδεικνύουν οι επιδημιολογικές μελέτες που πραγματοποίησαν διάφορες χώρες, όπως και το ότι ο ιός εξακολουθεί να βρίσκεται στην κοινότητα και να μεταδίδεται.

Η επαναλειτούργια των αεροδρομίων και τα ταξίδια των πολιτών έχουν αντίκτιπο στην μεταδοτικότητα της νόσου, αλλά η ένταση με την οποία θα ανακάμψει η πανδημία θα έχει σχέση με την δυνατότητα των χωρών να πραγματοποιούν αυξημένο αριθμό τεστ.

βδομάδες. Ενώ ο μέγιστος αριθμός κρουσμάτων ήταν τα 25, στην συνέχεια ακολουθήσε μια φθίνουσα πορεία. Τα μέλη της ΣΕΕ εκτιμούν ότι αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι επανήλθε το μέτρο της υποχρεωτικής χρήσης της μάσκας σε κλειστούς, δημόσιους χώρους, και ελήφθησαν αποφάσεις για μείωση του αριθμού ατόμων σε συναθροίσεις, αλλά και επιτήρηση του αριθμού ατόμων σε αυτές, όπως και στους κλειστούς χώρους. Την ίδια ώρα, συνιστούν ότι ο κόσμος πρέπει να συννθίσει τα μέτρα αυτά και να μάθει να ζει με την προστατευτική μάσκα για τουλάχιστον εξή μήνες, μέχρι να βρίσκεται στη διάθεση της ανθρωπότητας το εμβόλιο.

Στα μέτρα που αφορούν τον γενικό πληθυσμό, αυτά που απέδωσαν καρπούς είναι τα εξής:

- **Ατομική υγιεινή:** Πλύσιμο ή αντισηψία χεριών, κάλυψη στόματος και μύτης με τον αγκώνα κατά την διάρκεια βήχα ή φταρνίσματος και αποφυγή επαφής των χεριών με το πρόσωπο, την μύτη, το στόμα και τα μάτια.
- **Κοινωνική αποστασιοποίηση:** Πρόσφατη ανάλυση σε 41 χώρες που αφορούσε σε 8 μν φαρμακευτικές παρεμ-

βάσεις κατά της πανδημίας, κατέδειξε ότι η μετάδοση του ιού φθίνει κατά 36% όταν στις κοινωνικές συναθροίσεις ο αριθμός των παρευρισκομένων δεν υπερβαίνει τους 10. Επίσης, ένα άλλο σχετικό μέτρο που συνιστάται είναι όπως οι πολίτες δημιουργήσουν τις «ομάδες επαφών» τους, ώστε να καθίσταται πιο εύκολη η ικνυλάτσησή τους.

- **Προστατευτική μάσκα προσώπου:** Η χρήση της μάσκας έχει αποδειχθεί ότι μειώνει το ποσοστό του ρίσκου να προσβληθεί κάποιος από τον ιό στο 3,1%. Αντίθετα, σε περίπτωση μη χρήσης της μάσκας το ρίσκο αυξάνεται στο 17,4%. Η χρήση των μάσκων προσώπου σε χώρους όπου δεν μπορεί να τηρηθεί η κοινωνική αποστασιοποίηση, συνιστάται και αφορά τόσο τους κλειστούς χώρους, όσο και τους εξωτερικούς χώρους με μεγάλη συγκέντρωση ατόμων.

- **Τηλεργασία:** Το ECDC επισημαίνει ότι η τηλεργασία βοηθά τους εργαζόμενους να μειώσουν τις συναναστροφές τους στην κοινότητα και στα μέσα μαζικής μεταφοράς, καθώς και τις επαφές στον χώρο εργασίας.

- **Περιορισμός και каранντίνα:** Συνιστάται απομόνωση για όλες τις επιβεβαιωμένες και τις πιθανές περιπτώσεις COVID-19. Αυτό, όμως, θα πρέπει να εξαρτηθεί από την κλινική εικόνα του ασθενούς – αν χρειάζεται υποστηρικτική φροντίδα – και από την κατάσταση που επικρατεί στο σπίτι, αν είναι εφικτή η απομόνωση και αν υπάρχουν άτομα που κατατάσσονται στις ευάλωτες ομάδες.

- **Προστασία των ευάλωτων ομάδων:** Η προστασία των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, όπως οι ηλικιωμένοι και τα άτομα με υποκείμενα νοσήματα, πρέπει να είναι ψηλά στις προτεραιότητες των υγειονομικών αρχών των χωρών. Στόχος είναι, αφ' ενός να μην νοσήσουν, και, αφ' ετέρου, να προστατευθεί το σύστημα υγείας από μαζικές εισαγωγές ασθενών στα νοσοκομεία.

Συμβίωση με τα μέτρα

Στην Κύπρο τα μέλη της Συμβουλευτικής Επισημονικής Επιτροπής, όπως και ο ίδιος ο Υπουργός Υγείας, τονίζουν καθημερινά τις τελευταίες μέρες ότι οι πολίτες πρέπει να μάθουν να ζουν με τα μέτρα προστασίας και την κοινωνική αποστασιοποίηση, για διάστημα μερικών μηνών ακόμα. Στην τηλεδιάσκεψη που πραγματοποιήθηκε την Τρίτη, 11 Αυγούστου, έγινε εκτενής συζήτηση για την επικαιροποίηση των υφιστάμενων πρωτοκόλλων και την ετοιμασία νέων όπου κι εφόσον χρειάζεται, και δόθηκαν οδηγίες από τον υπουργό Υγείας να ετοιμαστεί οδικός χάρτης, με στόχο να υπάρχει καλύτερη προετοιμασία ενόψει του φθινοπώρου. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στην ανάγκη συνεχούς ενημέρωσης των πολιτών ως προς τα μέτρα και την καλλιέργεια κουλτούρας σωστής συμπεριφοράς.

Εξάλλου, τόσο ο Κωνσταντίνος Ιωάννου, όσο και ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, Νίκος Αναστασιάδης, φαίνεται ότι διακατέχονται ως προς την επιφυλακτική στάση που τηρούσαν για άρση των περιοριστικών μέτρων τα οποία αφορούσαν σε γάμους, δεξιώσεις, φεστιβάλ και συναυλίες. Κατά την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της πρόσφατης έκθεσης του ECDC, όπου γίνεται εκτενής αναφορά και καταγράφεται έντονος προβληματισμός σε σχέση με τη διοργάνωση εκδηλώσεων μαζικής συνάθροισης, όπως οι συναυλίες, τα φεστιβάλ και τα πανηγύρια, μεταφέρθηκε από τον Υπουργό Υγείας η έντονη ανησυχία τόσο του ίδιου όσο και του ECDC, για τον αυξημένο κίνδυνο που έχουν αυτού του είδους οι εκδηλώσεις. Τα φαινόμενα που παρατηρούνται σε άλλες χώρες ως προς το θέμα αυτό κρούουν τον κώδωνα του κινδύνου και απαιτούν μεγάλη προσοχή, ενώ το Ευ-

Η χρήση της μάσκας έχει αποδειχθεί ότι μειώνει το ποσοστό του ρίσκου να προσβληθεί κάποιος από τον ιό στο 3,1%.

Ο υπουργός Υγείας έδωσε οδηγίες να ετοιμαστεί οδικός χάρτης, με στόχο να υπάρχει καλύτερη προετοιμασία ενόψει του φθινοπώρου.

ρωπαϊκό Κέντρο Πρόληψης και Ελέγχου Λοιμωξεών καλεί τα κράτη να αποφεύγουν τη διοργάνωση εκδηλώσεων με αθρόα συγκέντρωση ατόμων, που καθιστούν αδύνατη την ικνυλάτσηση σε περίπτωση εντοπισμού κρούσματος. Τον ίδιο προβληματισμό εξέφρασαν και τα μέλη της ΣΕΕ και συμφωνήθηκε όπως ετοιμαστεί συγκεκριμένη εισήγηση για το ζήτημα.

ΑΡΘΡΟ / Του ΞΕΝΟΦΩΝΤΑ ΧΑΣΑΠΗ

Η ειλικρίνεια και η υποδειγματική ομολογία της Μισέλ Ομπάμα

Η πρώτη Πρώτη Κυρία των Ηνωμένων Πολιτειών βρέθηκε στις ειδήσεις πριν από λίγες μέρες, όταν προέβη σε ομολογία ότι υποφέρει από «χαμηλού βαθμού κατάθλιψη». Με μια πρώτη ματιά, ο αναγνώστης σκέφτεται άλλη μια περιήχηση κατάθλιψης. Αυτό είναι όλο; Δεν το πιστεύω. Μια πιο σφαιρική εξέταση μπορεί να αποκαλύψει πολύτιμα μηνύματα για τη ζωή μας, σε αυτούς τους καιρούς δοκιμασίας εν μέσω covid-19.

Από τότε έχει αρθεί ο ολικός κατ' οίκον περιορισμός στα τέλη Μαΐου, κανείς δεν μπορεί ειλικρινά να ισχυριστεί ότι είναι «εντάξει». Ο covid-19 βλέπουμε ότι αντιστέκεται, και ολόκληρος ο κόσμος ζει σε αβεβαιότητα, με το μυαλό σε συνέπειες που σχετίζονται με την υγεία, την ανεργία, τη μείωση των εισοδημάτων και την κοινωνική απομόνωση. Τότε, γιατί στις καθημερινές μας εργασίες και συναντήσεις απαντούμε «μια χαρά» σε κάθε χαιρετισμό; Πόσες περισσότερες από μια χαρές άραγε να απαντούνται με την κοινότοπη απάντηση, ενόσω κρατούμε κλειστό το ντουλάπι με τα ανάμεικτα μας συναισθήματα; Δεν θα βοηθούσε, αν βρίσκαμε το θάρρος να αγγίζουμε αυτό το μείγμα ανη-

συχιών που δύσκολα κρύβεται; Το βασικό δίλημμα, βέβαια, παραμένει πώς το κάνει κανείς αυτό, χωρίς να «χάσει πρόσωπο».

Η Μισέλ Ομπάμα πήρε τη σκυτάλη και δείχνει τον τρόπο, με τη δημόσια ομολογία της. Θα μπορούσε να το κρατήσει μυστικό. Αλλά τότε θα έχανε την πρώτη ανακούφιση που βιώνει κανείς,

Η κυρία Ομπάμα μιλά για μέτρα αυτό-υποστήριξης που λαμβάνει, όπως να ασχολείται περισσότερο με την οικογένειά της, να παίζει παιχνίδια και να κάνει παζλ.

ως συνέπεια της ίδιας της ομολογίας. Ιδιαίτερα, αφού η κυρία Ομπάμα αποδίδει τη συναισθηματική κατάσταση στην πανδημία, κυρίως. Που, όπως η λέξη ομολογεί, δεν αφήνει κανέναν ανεπηρέαστο. Αντιπαραβάλλει αυτήν τη συμπεριφορά με πολλούς εξπέρ των επικειρήσεων καθ' ημάς, οι οποίοι εμφανίζονται λαλίστατοι για τους επιδέξιους χει-

ρισμούς τους στην каранντίνα και μετέπειτα, ωόαν να πρόκειται για μια κατάσταση που ανέμεναν. Μερικοί μάλιστα πήγαν ένα βήμα παραπέρα, διαβιβάζοντας συμβουλές σχετικά με την post-covid-19 περίοδο. Μόνο που ο ιός δεν λέει να φύγει.

Η Μισέλ Ομπάμα είναι γνωστή ότι είναι Χριστιανή, όχι αγνωστικιστής, ούτε άθεη, αλλά δεν έχει μιλήσει για το ρόλο της πίστης στην περίπτωση της. Ούτε ανέφερε τυχόν προσφυγή της σε ψυχαναλυτές. Η ψυχολογία μπορεί να προσφέρει βοήθεια, φυσικά, παρόλο που δεν είναι πανάκεια. «Η κατάθλιψη χαμηλού βαθμού δεν αποτελεί επίσημη διάγνωση», δήλωσε εκπρόσωπος της Αμερικανικής Ψυχολογικής Εταιρείας, και τα συμπτώματά της είναι θλιψη, απώλεια ενδιαφέροντος για δραστηριότητες, δυσκολία συγκέντρωσης, διαταραχές ύπνου και όρεξης, ευερεθιστότητα. Η κυρία Ομπάμα μιλά για μέτρα αυτό-υποστήριξης που λαμβάνει, όπως να ασχολείται περισσότερο με την οικογένειά της, να παίζει παιχνίδια και να κάνει παζλ.

Δεν είναι δύσκολο να αναγνωρίσουμε τα οφέλη των ζωντανών επαφών με οικεία πρόσωπα, και το πλεονέκτημά τους

από τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης ως υποκατάστατο. Δεν έχουμε εξάλλου παρατηρήσει τόσες πολλές οικογένειες με μικρά παιδιά στον τόπο μας να βγαίνουν για μια βόλτα ή ένα παιχνίδι με μπάλα, κατά τη διάρκεια της каранντίνας; Τολμώντας να βγει μπροστά και να πει τα πράγματα με τ' όνομα τους, η πρώτη Πρώτη Κυρία των ΗΠΑ προσφέρει χρήσιμες συμβουλές και προκαλεί πολύτιμες συζητήσεις. Μιλώντας ανοικτά για τον αγώνα της, δίνει φωνή σε όλους εκείνους που υποφέρουν στη σιωπή.

Ίσως μπορούμε να εκφράσουμε την ευγνωμοσύνη μας σ' αυτήν με το «Michelle, ma belle, sont des mots qui vont très bien ensemble, très bien ensemble» (που ελεύθερα μεταφράζεται «Μισέλ, ομορφιά μου, αυτές οι λέξεις σου ταιριάζουν τόσο»), από το τραγούδι των Beatles που είχε κερδίσει το βραβείο Grammy το 1967, και ο Paul McCartney τραγούδησε για την κυρία Ομπάμα στον Λευκό Οίκο το 2010, σε μια τελετή βράβευσης.

Ο Ξενοφών Χασάπης είναι Σύμβουλος και Εκπαιδευτής Στελεχών Επιχειρήσεων και Νέων Xenophon.hasapis@gmail.com

ΣΧΟΛΙΟ / Της ΞΕΝΙΑΣ ΚΟΥΝΑΛΑΚΗ

Μαθήματα επί πανδημίας

Μια σοβαρή έρευνα δημοσίευσε χθες το γερμανικό Ινστιτούτο IfD, που αφορά την online εκπαίδευση των μαθητών στη διάρκεια του lockdown. (Σημειώνεται ότι η επαναλειτούργια των σχολείων υπήρξε ζήτημα έντονων αντιπαράθεσης μεταξύ επιστημόνων, πολιτών και Τύπου στη Γερμανία.) Τα ευρήματα έχουν ενδιαφέρον γιατί πιθανότατα παρόμοια θα ήταν και στη χώρα μας, ενώ δεν αποκλείεται ανάλογα διλήμματα να προκύψουν εκ νέου το φθινόπωρο και τον χειμώνα.

Για παράδειγμα, το 64% των γονιών εκτιμά ότι το παιδί τους διάβασε «πολύ λιγότερο» στη διάρκεια της πανδημίας, ενώ οι ίδιοι υποχρεώθηκαν να μελετούν διπλάσιο χρόνο απ' ό,τι συνήθως στο πλευρό τους κατά το lockdown. Το 38% θεωρεί ότι η απομόνωση προκάλεσε σοβαρή επιβάρυνση στην ψυχική υγεία των ιδίων και των παιδιών με το 28% να αναφέρει ότι τσακωνόνταν πολύ συχνότερα από πριν στη διάρκεια της каранντίνας. Ταυτόχρονα αυξήθηκε 1,2 ώρες κατά μέσον όρο η χρήση κινητών τηλεφώνων, videogames και η τηλεθέαση από τα παιδιά.

Ακόμη και στη Γερμανία, που υποτίθεται πως έχει σαφώς μεγαλύτερες τεχνολογικές δυνατότητες, το 57% έχανε

κοινό, online μάθημα το πολύ μία φορά την εβδομάδα και μόλις το 6% καθημερινά. Ακόμη σπανιότερα είχαν οι μαθητές απευθείας επαφή με τους εκπαιδευτικούς. Παρ' όλα αυτά, η συντριπτική πλειονότητα των Γερμανών και όχι μόνο των γονιών, το 79% των ερωτηθέντων για την ακρίβεια, θεωρεί σωστό το κλείσιμο των σχολείων και το ίδιο ποσοστό τάσσεται υπέρ των εξ αποστάσεως μαθημάτων.

Η μεγάλη, κοινή πρόκληση για τους γονείς, εκπαιδευτικούς και επιστήμονες θα είναι λοιπόν τον φετινό χειμώνα να προστατεύσουν τη δημόσια υγεία, χωρίς όμως να υποβαθμίσουν την ποιότητα της παρεχόμενης παιδείας. Κι αν στην Ελλάδα ο στόχος αυτός στα –περισσότερα– ιδιωτικά σχολεία είναι σχεδόν εφικτός, το ζητούμενο είναι να γίνει μια παρόμοια προσπάθεια και στα δημόσια σχολεία. Αν όμως η συζήτηση αναλωθεί πάλι στο κατά πόσον οι κάμερες στις τάξεις παραβιάζουν τα προσωπικά δεδομένα, τότε θα χαθεί πολύτιμος χρόνος – εις βάρος των μαθητών και δη εκείνων των δημοσίων σχολείων. Και φυσικά εις βάρος των γονιών τους, που θα πρέπει να αναλάβουν χρέη εκπαιδευτικού στο σπίτι.

Η πανδημία αλλάζει τις τιμές των ενοικίων

Νέα δεδομένα στην ζήτηση διαμερισμάτων λόγω αριθμού ξένων φοιτητών και ακυρώσεων στα Airbnb

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Νέα δεδομένα και αλλαγές στα επίπεδα των τιμών στα ενοίκια φέρνει η πανδημία, η οποία φαίνεται ότι επηρεάζει ποικιλοτρόπως τον τομέα των ακινήτων. Αναλυτές της αγοράς αναφέρουν ότι υπάρχει σειρά παραγόντων που αναμένεται ότι θα επηρεάσουν την προσφορά και την ζήτηση στα ακίνητα, και αναπόφευκτα και τις τιμές που θα διαμορφωθούν. Για παράδειγμα, οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί και απαγορεύσεις που συνεπάγονται μειωμένες αφίξεις τουριστών αλλά και φοιτητών, και η μείωση της ζήτησης στα καταλύματα τύπου Airbnb. Από την εξίσωση δεν μπορεί να λείπει και η δυνατότητα που προσφέρουν τα πανεπιστήμια για εξ αποστάσεως διδασκαλία. Την δική του εκτίμηση και ανάλυση των δεδομένων όπως διαμορφώνονται δίνει ο Δρ Θωμάς Δημόπουλος, Λέκτορας στο Real Estate στο Πανεπιστήμιο Νεάπολις Πάφου και πρόεδρος του RICS Cyprus. Καταγράφοντας την εικόνα μετά την καραντίνα, την επιστροφή στην

αλλά ταυτόχρονα θα περίμενα και μείωση του αριθμού των φοιτητών για διά ζωής μάθηση. Το τελευταίο θα έχει επακόλουθο τη μείωση της ζήτησης για ακίνητα που απευθύνονται σε φοιτητές», επισημαίνει ο Δρ Δημόπουλος.

Από Βρετανία και Ισραήλ

Το τοπίο αναμένεται να ξεκαθαρίσει τις επόμενες εβδομάδες αναλόγως και των αποφάσεων της επιδημιολογικής ομάδας και του Υπουργείου Υγείας για το πλαίσιο λειτουργίας των πανεπιστημίων. Πρόκειται για καθοριστικό παράγοντα για την διαμόρφωση των τιμών στα ενοίκια, καθώς σε περίπτωση που αποφασιστεί το να γίνεται διαδικτυακά η παράδοση των μαθημάτων, τότε αυτό σημαίνει ότι μεγάλος αριθμός φοιτητών από το εξωτερικό, θα επιλέξουν να μην επιστρέψουν στην Κύπρο για τις σπουδές τους. Υπενθυμίζεται ότι η περσινή ακαδημαϊκή χρονιά έκλεισε τους τελευταίους μήνες με εξ αποστάσεως παράδοση και εξέταση των μαθημάτων, και ένα τέτοιο

Η βεβαιότητα για τις αφίξεις των φοιτητών από το εξωτερικό στα κυπριακά πανεπιστήμια αναμένεται ότι θα σπρώξει προς τα κάτω τις τιμές στα ενοίκια εντός των πόλεων.

σενάριο δεν είναι απομακρυσμένο και για φέτος. Πάντως, με τον Λίβανο και το Ισραήλ να βρίσκονται εκτός λίστας, θεωρείται δεδομένο ότι θα μειωθεί η ζήτηση στα ενοικιαζόμενα ακίνητα, μιας και σύμφωνα με τα στοιχεία, αυτές οι δύο χώρες τροφοδοτούν με φοιτητές ένα σημαντικό ποσοστό το Πανεπιστήμιο Λευκωσίας. Αλλαγές θα πρέπει

να αναμένονται και στους αριθμούς φοιτητών από Αγγλία, Καναδά, Αμερική και Νιγηρία, από τις οποίες η Κύπρος αντλεί φοιτητές. Καθοριστική ωστόσο, θα είναι η επιδημιολογική εικόνα που θα παρουσιάσει η Ελλάδα και οι όποιες ενδεχόμενες αλλαγές στην κατάταξη της. Σύμφωνα με στοιχεία το 30% των φοιτητών στο Ευρωπαϊκό Πανεπι-

στήμιο προέρχονται από την Ελλάδα, ενώ συνολικά το φοιτητικό ρεύμα από Ελλάδα διατηρεί τα σκληπτρα σε σχέση με τους φοιτητές άλλων χωρών. Από την άλλη, δεν αποκλείεται να μειωθεί ο αριθμός των Κυπρίων φοιτητών στα βρετανικά και ελληνικά πανεπιστήμια και η παραμονή τους εντός συνόρων, κάτι που εκτιμάται ότι θα εξισορροπήσει σε κάποιο βαθμό την εικόνα. Πηγές από τον χώρο των ιδιωτικών πανεπιστημίων αναφέρουν ότι η Κύπρος θα παραμείνει ελκυστικός προορισμός για τους φοιτητές, ωστόσο εκτιμούν ότι θα επηρεαστεί λόγω πανδημίας, μεσοπρόθεσμα.

Φεύγουν από τα Airbnb

Η μείωση στα ταξίδια και οι ακυρώσεις των καλοκαιρινών διακοπών, έχουν πύληξει αναπόφευκτα και τον τομέα των καταλυμάτων βραχυχρόνιων μισθώσεων τύπου Airbnb. Μάλιστα, τους προηγούμενους μήνες είχε καταγραφεί μείωση πέραν του 80% στις νέες κρατήσεις και 90% σε ακυρώσεις κρατήσεων. Ο δρ Δημόπουλος εκτιμά ότι αν συνεχιστεί η ίδια κατάσταση, τότε αρκετοί ιδιοκτήτες των καταλυμάτων βραχυπρόθεσμης μίσθωσης θα προτιμήσουν να διαθέσουν τα ακίνητα αυτά σε μακροπρόθεσμο καθεστώς ενοικίασης. «Αυτό, κατά συνέπεια, θα αυξήσει την προσφορά στα οικιστικά καταλύματα, με τον ανάλογο φυσικά αντίκτυπο στις ενοικιάσεις», καταλήγει.

Βαρόμετρο η κατηγοριοποίηση των χωρών και τα online μαθήματα για τις αφίξεις ξένων φοιτητών και την ζήτηση διαμερισμάτων στα κέντρα των πόλεων.

«κανονικότητα» και το φόβο για νέα μέτρα, αναφέρει ότι η αίσθηση που υπάρχει δείχνει μείωση στα ενοίκια συγκεκριμένων κατηγοριών ακινήτων. Το μεγαλύτερο θέμα φαίνεται να υπάρχει στα εμπορικά ακίνητα, ενώ μικρότερη μείωση φαίνεται να καταγράφεται στα οικιστικά λόγω της ανασφάλειας για τις θέσεις εργασίας ή σε κάποιες περιπτώσεις και απώλειας θέσεων εργασίας.

Αλλάζει η ζήτηση

Είναι γεγονός ότι τα κυπριακά πανεπιστήμια έχουν βασιστεί στους φοιτητές από το εξωτερικό, οι οποίοι κατέγραψαν αύξηση τα τελευταία χρόνια για να φτάσουν σε ποσοστά γύρω στο 50% του συνόλου των φοιτητών. Το ξένο φοιτητικό ρεύμα ήταν και η βάση πάνω στην οποία δημιουργήθηκε ένα νέο προϊόν στον τομέα των ακινήτων, αυτό των φοιτητικών εστιών για την ανέγερση των οποίων τα ιδιωτικά πανεπιστήμια αλλά και επενδυτές έχουν διοχετεύσει σημαντικά πόσα. Ωστόσο, δεν ήταν αρκετές για να καλύψουν τις ανάγκες στέγασης των φοιτητών κυρίως σε Λευκωσία και Λεμεσό. Ως εκ τούτου, η ζήτηση σε διαμερίσματα και οικιστικές μονάδες σε κέντρα των πόλεων εκτοξεύθηκε και πέραν των εστιών, ανεβάζοντας σημαντικά και το κόστος των ενοικίων. Το ζήτημα που προκύπτει είναι το κατά πόσο αυτή η ζήτηση θα εξακολουθήσει να ισχύει και κατά τη νέα ακαδημαϊκή χρονιά, λαμβανομένων υπόψη των νέων δεδομένων που δημιούργησε η πανδημία. Στην περίπτωση των πανεπιστημίων, παραμένει άγνωστο το πόσο φοιτητές θα επιλέξουν να έρθουν στην Κύπρο ενόσω η εικόνα για την πανδημία παραμένει ρευστή. Ειδικότερα δε από την στιγμή που σημαντικές αριθμούς φοιτητών προέρχονται από χώρες εκτός κατηγοριοποίησης Α και Β, ή βρίσκονται στην κατηγορία Γ. Βαρόμετρο για τα επίπεδα εγγραφών και τη ροή φοιτητών θα αποτελέσει και το μοντέλο της εκπαίδευσης που θα εφαρμοστεί. Με την παράδειγμα κριθεί αναγκαίο τα μαθήματα να γίνονται διαδικτυακά, μοντέλο που εφαρμόστηκε την περίοδο της καραντίνας, τότε οι αριθμοί των φοιτητών που θα φτάσουν τον Σεπτέμβριο στην Κύπρο εκτιμάται ότι θα είναι σαφώς μειωμένοι. «Η βελτίωση και η προσαρμογή των Πανεπιστημίων στα νέα δεδομένα για διαδικτυακή μάθηση, αναμένεται να αυξήσει τους αριθμούς των φοιτητών συνολικά,

Apple Pay με κάρτες της Τράπεζας Κύπρου

Ασφαλείς και γρήγορες πληρωμές.

Απολαύστε τα οφέλη όλων των καρτών της Τράπεζας Κύπρου εύκολα και γρήγορα, χρησιμοποιώντας iPhone, Apple Watch, iPad και Mac.* Το Apple Pay είναι απλό στη χρήση και συμβατό με τις συσκευές που χρησιμοποιείτε καθημερινά. Τα στοιχεία της κάρτας σας προστατεύονται, αφού δεν αποθηκεύονται στη συσκευή σας ούτε και κοινοποιούνται όταν πληρώνετε.

* Για τη λίστα με τις συμβατές συσκευές με Apple Pay δείτε: support.apple.com/km207105

Τράπεζα Κύπρου

ΑΝΑΛΥΣΗ / Του **HOLGER SCHMIEDING**

Σε τρεις μήνες η γερμανική οικονομία έχασε τα «κέρδη» μιας δεκαετίας

Η **γερμανική** οικονομία το δεύτερο τρίμηνο του 2020 τα πήγε χειρότερα από όσο αναμενόταν και εμφανίστηκε η μεγαλύτερη περυστολή από οποιοδήποτε τρίμηνο, αρχής γενομένης από το 1970 και μέχρι σήμερα. Εκείνη τη χρονιά ξεκίνησε επισήμως ο υπολογισμός και η καταγραφή του γερμανικού ΑΕΠ από τη στατιστική υπηρεσία Destatis. Ενδεχομένως, η συρρίκνωση να είναι και η δραστηκότερη από τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.

Κατά τη διάρκεια της πανδημίας και των μέτρων για την ανάσχεσή της, το ΑΕΠ της χώρας μειώθηκε κατά 10,1% σε τριμηνιαία βάση, εξανέμιζοντας ανάπτυξη σχεδόν μιας δεκαετίας.

Μέχρι πρότινος η μεγαλύτερη μείωση του ΑΕΠ είχε εμφανιστεί το πρώτο τρίμηνο του 2009 και ήταν 4,7%. Σύμφωνα με την Destatis, εξαιρουμένων κάποιων αύξησις στις δημόσιες δαπάνες, όλα τα επιμέρους στοιχεία, που συναναπτύσσονται του ΑΕΠ, δηλαδή η κατανάλωση των νοικοκυριών, οι

Κατά 10,1% μειώθηκε το ΑΕΠ το β΄ τρίμηνο – Πρόκειται για τη μεγαλύτερη συρρίκνωση από το 1970.

επενδύσεις σε εξοπλισμό και οι εξαγωγές, σημείωσαν δραστηκή πτώση. Σε συνδυασμό με την πτώση 2% το πρώτο τρίμηνο και σε τριμηνιαία βάση, η συρρίκνωση φθάνει το 12% εν συγκρίσει με τα προ κρίσης επίπεδα το τελευταίο τρίμηνο του 2019 και επισκιαρίζει την αιφνίδια περυστολή 7% στις διεθνούς χρηματοπιστωτικές κρίσις – αυτή, όμως, ήταν σταδιακή και συντελέστηκε εντός τεσσάρων τριμήνων από το πρώτο του 2008 έως το πρώτο του 2009.

Βέβαια, θα μπορούσε να είναι και χειρότερα. Πρώτον, τα τριμηνιαία στοιχεία του ΑΕΠ συγκalύπτουν την κάμψη στη δραστηριότητα, η οποία

τον Απρίλιο είχε πιθανώς βυθιστεί 20% και πλέον από τα προ κρίσης επίπεδα. Μία ανάκαμψή της από τον Μάιο και μετά, η οποία ανέκτησε πιο πολύ τον βηματισμό της μέσα στον Ιούνιο, συνέβαλε στην ενίσχυση του τριμηνιαίου μέσου όρου του ΑΕΠ και περιορίσε τη συρρίκνωση σε συσχετισμό με το πρώτο τρίμηνο. Δεύτερον, η γερμανική οικονομία πιθανώς να υπέστη λιγότερο δομικό πτώση από την Ιταλία, την Ισπανία και άλλες χώρες της Ευρωζώνης. Επιπλέον, και η γερμανική κυβέρνηση ανταποκρίθηκε με ένα από τα πιο ολοκληρωμένα δημοσιονομικά πακέτα στήριξης στον κόσμο. Οπότε, αυτό άμβλυσε περαιτέρω τον δυσμενή αντίκτυπο και επισπευσσε την ανάκαμψη.

Οσον αφορά, τώρα, τις προοπτικές, βάσει των στοιχείων των οικονομικών ινστιτούτων και της Κομισιόν, η οικονομική δραστηριότητα ενδυναμώθηκε περαιτέρω τον Ιούλιο, πρώτο μήνα του τρίτου τριμήνου. Με τη βοήθεια της τύχης, η οικονομία ίσως ανακτήσει ένα σχεδόν 40% των α-

πωλειών του δεύτερου τριμήνου εντός του τρίτου.

Το ουσιαδές ερώτημα έχει να κάνει με το πώς η βελτίωση αυτή θα εξελιχθεί σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα. Αφού το προσφορά, ως επί το πλείστον, αποκατασταθεί ο ρυθμός της ανάκαμψης θα εξαρτηθεί σε μεγάλο βαθμό από τη ζήτηση και πώς θα επανέλθει. Φόβοι για τυχόν δεύτερο κύμα θα περιορίσουν την κατανάλωση των νοικοκυριών και τις εταιρικές επενδύσεις.

Η δε ζήτηση από το εξωτερικό θα παραμείνει υποτονική, ενώ παράλληλα τα δημοσιονομικής και νομοματικής φύσεως μέτρα είναι τεράστια. Τέλος, πιστεύουμε ότι θα υπάρξει ήπια ανάκαμψη που θα οδηγήσει τη γερμανική οικονομία στα προ κρίσης επίπεδα του ΑΕΠ στις αρχές του 2022 και την υπόλοιπη Ευρώπη εντός αυτών της χρονιάς.

Ο κ. Holger Schmieding είναι οικονομολόγος της επενδυτικής τράπεζας Berenberg,

ΑΝΑΛΥΣΗ / Της **ΛΙΝΑΣ ΓΙΑΝΝΑΡΟΥ**

Η πόλη της ζωής...

Σε ένα νοσοκομείο της Βηρυτού μια γυναίκα ετοιμάζεται να γεννήσει. Οι νοσηλεύτρις τη μεταφέρουν στην αίθουσα τοκετών. Σε μια πλατεία, μια γυναίκα με κατάλευκο νυφικό βγάζει αναμνηστικές φωτογραφίες και βίντεο από την ημέρα του γάμου της. Ο φακός πλησιάζει στο πρόσωπό της –όλο μάτια– κι έπειτα λες και χαμπλώνει το βλέμμα μπροστά στην ομορφιά εστιαζοντας στο νυφικό μπουκέτο.

Λίγες εκατοντάδες μέτρα πιο μακριά, μια οικιακή βοηθός από την Αίγυπτο έχει βάλει ηλεκτρικά σκούπα, ενώ το κοριτσάκι της οικογένειας παίζει στο ίδιο δωμάτιο. Μια δημοσιογράφος, στα γραφεία του BBC στη Βηρυτό, παίρνει συνέντευξη μέσω skype. Ένας ιερέας τελεί την απογευματινή λειτουργία, ενώ μια μητέρα με τα τρία της παιδιά, μπροστά στην τζαμαρία, κοιτούν τον καπνό που βγαίνει από κάπου μακριά.

Κανείς δεν ξύπνησε για να γίνει ήρωας εκείνη την ημέρα, αλλά να που οι γιατροί και οι μαίες αυτές της κλινικής κατάφεραν να φέρουν στη ζωή ένα μωρό σε μια αίθουσα τοκετών σπαρμένη γυαλιά. Να που μια οικιακή βοηθός, πριν να τρέξει να σωθεί, έκρυψε το κοριτσάκι στην αγκαλιά της και μια μαμά κατάφερε να μείνει ψυχραιμη παρότι «θαμμένη» με τα παιδιά της πίσω από μια τζαμαρία.

Να που οι εικόνες της νύφης ανάμεσα στα συντρίμια ταξίδεψαν σε όλο τον κόσμο και η ίδια έγινε σύμβολο της ομορφιάς της Βηρυτού, της «πόλης της ζωής» όπως την αποκάλεσε η ίδια μιλώντας αργότερα στους δημοσιογράφους.

Τρία χρόνια περίμενε αυτή την ημέρα, είπε. Είχαν αναβάλει τον γάμο τους πολλές φορές περιμένοντας να λάβει ο σύντροφός της μεταναστευτική

βίζα για τις ΗΠΑ, όπου η ίδια ολοκληρώνει την ειδικότητά της –είναι γιατρός–, ώσπου αποφάσισαν να μην περιμένουν άλλο. Η αγάπη τους ήταν δυνατότερη από τη γραφειοκρατία.

Οι εικόνες της έκρηξης στη Βηρυτό είναι συγκλονιστικές, όμως ακόμη πιο συγκλονιστικές είναι οι εικόνες των στιγμών που πολλή δουλειά, υποτονικά σχεδόν, αλλά ταυτόχρονα απόλυτα συναρπαστικά.

Πλάνα από κινητά, κάμερες ασφαλείας, live streaming βίντεο που βρίσκονταν σε λειτουργία τις κρίσιμες ώρες, περισσότερα από μια σποδυλωτή ταινία καταστροφής, συνθέτουν μια συλλογική ωδή στην καθημερινότητα.

Κόβει βόλτες δυτικά της Κύπρου το Oruc Reis

Εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, με τη συνοδεία ελληνικών και τουρκικών πλοίων

Του **ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΤΟΜΑΡΑ**

Με το τουρκικό ερευνητικό σκάφος Oruc Reis να συνεχίζει για τρίτη μέρα την δραστηριότητά του, δυτικά της Πάφου, η ένταση που συνόδευε την έξοδό του από το λιμάνι της Αττάλειας, παραμένει σε επίπεδα που με τα σημερινά δεδομένα δεν προμηνούν ανεπιθύμητες καταστάσεις. Αν κάτι είναι άξιο προσοχής είναι περισσότερο η συσσώρευση μεγάλου αριθμού ναυτικών μονάδων επιφανείας, ανάμεσα σε Κύπρο και Καστελόριζο, και λιγότερο αν το Oruc Reis εκπληρώνει τον αντικειμενικό σκοπό της αποστολής του, που είναι η ανάκτηση γεωφυσικών δεδομένων.

Σύμφωνα με ψυχραιμες εκτιμήσεις, πηγών με γνώση των όσων διαδραματίζονται ανάμεσα σε Κύπρο και Καστελόριζο, η παρουσία του τουρκικού σκάφους και των συνοδευτικών πλοίων, συντηρεί μια ένταση, σε καμία περίπτωση όμως δεν υπάρχουν σημάδια περαιτέρω επιδείνωσης. Και όλα αυτά παρά το γεγονός, σύμφωνα με πηγές από ελληνικές πλευράς, ότι το ερευνητικό σκάφος κινείται εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδας και έχει απλώσει καλώδια για την ανάκτηση γεωφυσικών δεδομένων. Η αντίδραση των πλοίων του Ελληνικού Πολεμικού Ναυτικού που κινούνται εντός της περιοχής δράσης του τουρκικού σκάφους, περιορίζεται σε απλή παρακολούθηση και στην εκπομπή τυποποιημένων μηνυμάτων απομάκρυνσης, μέσω ασυρμάτου.

Αθήνα - Λευκωσία

Το Oruc Reis σήκωσε άγκυρες από το λιμάνι της Αττάλειας τις προινές ώρες της περασμένης Δευτέρας, έχοντας απενεργοποιημένο το δορυφορικό σύστημα εντοπισμού (AIS). Η κινητοποίηση που σημειώθηκε από ελληνικές πλευράς, υποχώρησε μερικές ώρες μετά την είσοδο του ερευνητικού σκάφους εντός της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, από ανατολάς. Στρατιωτικοί αναλυτές έχοντας ενώνοντες τα δεδομένα των πρώτων ωρών θεωρούν πως και οι δυο πλευρές, Ελλάδα και Τουρκία, παρά τις φραστικές εξάρσεις εμφανίζονται ιδιαίτερα προσεκτικές επί

της θαλάσσης, σε σημείο που η παρουσία του τουρκικού ερευνητικού σκάφους να μην έχει προκαλέσει κορύφωση της κρίσης, σε σχέση με την προηγούμενη της 20ης Ιουλίου, που το ερευνητικό σκάφος ήταν αγκυροβολημένο στο λιμάνι της Αττάλειας. Πέρα από τη συνεδρίαση του Συμβουλίου Αρχηγών, του ΓΕΕΘΑ αλλά και τη σύγκληση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Εξωτερικών και Άμυνας (ΚΥΣΕΑ) καθώς και την κινητοποίηση των ελληνικών ναυτικών δυνάμεων στην ευρύτερη

Ο απόπλους του Oruc Reis από την Αττάλεια παρακολουθείτο από τις πρώτες ώρες από τις κυπριακές αρχές. Σε επίπεδο Εθνικής Φρουράς, η κατάσταση αν και παρέμεινε αμετάβλητη, σε επιτελικό επίπεδο ήταν σε συνεχή παρακολούθηση.

περιοχή, που είχε προηγηθεί, η Αθήνα συνεχίζει να παρακολουθεί με ψυχραιμία την όλη κατάσταση. Κάτι ανάλογο εξάγεται και από τη Λευκωσία, ακόμα και όταν το Oruc Reis εισήλθε σε περιοχή ανακήρυξης ΑΟΖ, δυτικά και βόρεια της Κύπρου. Κυβερνητικές πηγές διέψευδαν την παρουσία του τουρκικού ερευνητικού, ενώ μερικές ώρες αργότερα το Κέντρο Συντονισμού Έρευνας και Διάσωσης (ΚΣΕΔ), εξέδιδε παντες με την οποία επιβεβαιώνει για την παράνομη δράση του τουρκικού ερευνητικού εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Ο απόπλους του Oruc Reis από την Αττάλεια παρακολουθείτο από τις πρώτες ώρες από τις κυπριακές αρχές. Πέρα από την πορεία του ερευνητικού προς την περιοχή, σε διπλωματικό επίπεδο ο υπουργός Εξωτερικών Νίκος Χριστοδουλίδης είχε τηλεφωνική με τους ομολόγους του, της Ελλάδας και Αιγύπτου Νίκο Δένδια, και

Η οικονομία σπρώχνει τον Ερντογάν σε συμβιβασμούς

Του **ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ**

Λίγο πριν από τη νέα αποστολή του τουρκικού ερευνητικού σκάφους «Ορουτς Ρέις» στην Ανατολική Μεσόγειο, αυτό που κυριαρχούσε στην επικαιρότητα ήταν το πρόβλημα της οικονομίας και η πανδημία. Η αuidση των κρουσμάτων του κορωνοϊού προκαλούσε μεγάλο προβληματισμό στο επιτελείο του τουρκικού Υπουργείου Υγείας και στους επιστημονικούς κύκλους. Την ίδια στιγμή, η νέα κατακλάη της τουρκικής λίρας ανασκούσε ιδιαίτερα την κυβέρνηση και προβλημάτιζε τους Τούρκους οικονομολόγους και αναλυτές. Μέσα σε λίγα εισκοιτεγράμωι η αντιστοιχία του ευρώ έναντι της τουρκικής λίρας ξεπέρασε το «φράγμα» των 8,60 μονάδων. Προηγούμενως, λίγο πριν από την έναρξη της πανδημίας, ξένοι και Τούρκοι οικονομολόγοι εκτιμούσαν ότι παρά το γεγονός ότι στα τέλη αυτού του έτους η άνοδος των ξένων νομισμάτων στην τουρκική αγορά θα ήταν αξιοσημείωτη, θα παρέμενε «ελεγχόμενη». Όλα δείχνουν ότι σε συνδυασμό με τις οικονομικές επιπτώσεις της πανδημίας, οι λανθασμένοι χειρισμοί της κυβέρνησης Ερντογάν διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην διάψευση αυτής της πρόβλεψης.

Τα δυσοίωνα μηνύματα που εκπέμπει η τουρκική οικονομία αυτή την περίοδο, συνδυάζονται με τις εξελίξεις που «τρέχουν» στην Ανατολική Μεσόγειο, στον άξονα Α-θήνας-Άγκυρας. Με το «Ορουτς Ρέισς» να απλώνει καλώδια σε περιοχή που η Ελλάδα χαρακτηρίζει δική της υφαλοκρηπίδα, η ένταση στα ελληνοτουρκικά σκαρφαλώνει σε επικίνδυνα επίπεδα. Παρά το αρνητικό κλίμα που επικρατεί στα ελληνοτουρκικά, τόσο ο ίδιος ο Ερντογάν όσο και οι συνεργάτες του γνωρίζουν πολύ καλά ότι η πανδημία και η οικονομική κρίση περιορίζουν τις επιλογές της Άγκυρας και περιβάλλουν στην τουρκική πλευρά να αναζητήσει συμβιβαστικές φόρμουλες. «Εκείνοι που σπνρίζουν τις ελπίδες τους στην επιδημία και στα πολιτικά, οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα είναι καταδικασμένοι στην απογοήτευση. Καλούμε όσους εξακολουθούν να μην καταναούν τη δέσμευση της Τουρκίας σε αυτό το ζήτημα (σ.σ. της Ανατολικής Μεσογείου) να κατανοήσουν τις πραγματικότητες το συντομότερο δι-

καίωμα διευρυμένης υφαλοκρηπίδας. Με μια πρώτη ματιά, ο αναγνώστης θα μπορούσε να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι οι παραπάνω δηλώσεις δεν βοηθούν στην αποκλιμάκωση της έντασης στα ελληνοτουρκικά. Ο Ερντογάν επαναλαμβάνει τις γνωστές θέσεις της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο, οι οποίες δεν πείθουν την Ελλάδα και τις γειτονικές χώρες. Την ίδια στιγμή, στέλνει στην περιοχή το «Ο-ρουτς Ρέις». «Αυτή είναι μόνο η μια όψη του νομίσματος. Η ουσία του νέου μηνύματος της Άγκυρας βρίσκεται στα όσα επεσήμανε στην συνέχεια ο Ερντογάν», υπογράμμιζαν το μεσημέρι της Τρίτης, καλά ενημερωμένες πηγές της «Κ» στην Τουρκία.

Ποιο ήταν το νέο μήνυμα που έστειλε ο κ. Ερντογάν στο τέλος της συνεδρίασης του Υπουργικού Συμβουλίου; Ο ίδιος, σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη στιγμή, επέλεξε να απευθυνθεί σε όλες τις πρωτεύουσες της περιοχής. Σύμφωνα με την δική του άποψη, όλες οι χώρες της περιοχής θα μπορούσαν

Ένα ζήτημα που αξίζει προσοχής είναι το κατά πόσο το τουρκικό ερευνητικό Oruc Reis έχει απλώσει καλώδια και πραγματοποιεί έρευνες, σε συνθήκες συνωσισμού πολεμικών πλοίων.

Σάμεκ Σούκρι με θέμα τις εξελίξεις στην ανατολική Μεσόγειο. Σε επίπεδο Εθνικής Φρουράς, η κατάσταση αν και παρέμεινε αμετάβλητη, σε επιτελικό επίπεδο ήταν σε συνεχή παρακολούθηση.

Από το απόγευμα της περασμένης Δευτέρας που το τουρκικό ερευνητικό εισήλθε ανατολικά της ελληνικής υφαλοκρηπίδας, εμφανίζεται να έχει πορεία προς νοτιο-δυτικά, παράλληλα στα όρια της περιοχής δέσμευσης. Λίγο πριν τα μεσάνυχτα της Τρίτης, το Oruc Reis εμφανιζόταν να έχει εισέλθει σε βάθος 130 ν.μ. εντός της ελληνικής ΑΟΖ. Λαμβάνοντας υπόψη τα δεδομένα των πρώτων δυο ημερών δεν υπάρχουν στοιχεία που να δείχνουν επικίνδυνη επιδείνωση της όλης κατάστασης. Στη λογική ότι η κατάσταση παρακολουθείται στενά, οι αντιδράσεις που εκδηλώνονται παραμένουν σε φραστικό επίπεδο. Ένα ζήτημα που αξίζει προσοχής

και όπως όλα δείχνουν φαίνεται να παίζει ρόλο στην ψυχραιμη αντίδραση της ελληνικής πλευράς, είναι το κατά πόσο το τουρκικό ερευνητικό έχει απλώσει καλώδια και πραγματοποιεί έρευνες, σε συνθήκες συνωστισμού πολεμικών πλοίων σε κοντινή απόσταση από αυτό. Ζήτημα το οποίο φαίνεται να επκαλούνται στην Αθήνα, σύμφωνα με στρατιωτικές διαρροές, το τελευταίο διάστημα όλο και περισσότερο. Χωρίς να παραγνωρίζεται το αποτέλεσμα της πρόκλησης, αυτό το οποίο προτάσσεται είναι το κατά πόσο μπορούν να πραγματοποιηθούν σεισμογραφικές έρευνες με μεγάλο αριθμό πολεμικών πλοίων σε κοντινή απόσταση. Επιστημόνες που έχουν βάση με όσα υποστηρίζουν ειδικόι σε θέματα θαλάσσιων ερευνών. Όπως εξήγησε έμπειρος ειδικός στην «Κ», οι προπέλες πολεμικών πλοίων που πλέουν σε κοντινή απόσταση από ερευ-

νητικό σκάφος, επηρεάζουν τα ηχοβολιστικά του συστήματα και κατά συνέπεια την ανάκτηση γεωφυσικών δεδομένων.

Διαχείριση

Οι εκτιμήσεις που υπάρχουν δεν δίνουν μεγάλες πιθανότητες για κορύφωση της κρίσης με την προϋπόθεση πως το Oruc Reis θα συνεχίσει στο μοτίβο των πρώτων ημερών και εφόσον παραμείνει εντός της περιοχής που έχει δεσμεύσει για έρευνες. Παρά τις τουρκικές φραστικές εξάρσεις, πολιτικοί αναλυτές εκτιμούν πως το πρώτο ρόλο στην εκτόνωση της κρίσης συνεχίζει να έχει η διπλωματία και οι προσπάθειες που καταβάλλονται, κυρίως από πλευράς Ε.Ε, για νέα κανάλια επικοινωνίας μεταξύ Αθηνών και Άγκυρας τα οποία έκλεισαν με ευθύνη της Άγκυρας και ως αντίδραση στην υπογραφή συμφωνίας οριοθέτησης ΑΟΖ μεταξύ Ελλάδας και Αιγύπτου.

και από την τοποθέτηση του τουρκου Προέδρου τη Δευτέρα το βράδυ.

Εχοντας στείλει στις πρωτεύουσες της Αν. Μεσογείου την πρόταση για διαπραγματεύσεις, ο Ερντογάν επέλεξε να αφιερώσει το μεγαλύτερο μέρος της ομιλίας του στην συνεχιζόμενη οικονομική κρίση. Με αναφορά στην πρόοδο που κατέγραψε η Τουρκία σε ορισμένους τομείς της οικονομίας κατά τα 18 χρόνια διακυβέρνησης του Κόμματος Δικαιοσύνης και Ανάπτυξης (ΑΚΡ), ο Τούρκος Πρόεδρος υπερασπίστηκε τις πρόσφατες επιλογές της κυβέρνησής του στο πεδίο της οικονομίας. Σύμφωνα με τον Ερντογάν, η μείωση των επιτοκίων και οι παρεμβάσεις της Κεντρικής Τράπεζας στα ξένα νομίσματα αποτελούν μονόδρομο για την Τουρκία.

Την ίδια στιγμή στήριξε τις ελπίδες του για την βελτίωση της συνολικής εικόνας της τουρκικής οικονομίας, στην αύξηση των τουρκικών εξαγωγών, την επιστροφή των τουριστών στην Τουρκία και την αύξηση της ζήτησης για οχήματα και οικιακίες με τα δάνεια που παρέχουν οι τουρκικές τράπεζες, σημαντικό μέρος των οποίων ελέγχεται από το ξένο κεφάλαιο. Σύμφωνα με τους Τούρκους αναλυτές και οικονομολόγους, ο Ερντογάν επιμένει σε σειρά ακρώς αμφιλεγόμενων οικονομικών συνταγών, όπως λ.χ. η μείωση των επιτοκίων. Ωστόσο, για την υλοποίηση των προαναφερόμενων σχεδίων χρειάζεται τη συμβολή του ξένου κεφαλαίου. Ο ξένος επενδυτής και τουρίστας θα επιστρέψει στην Τουρκία μόνο σε συνθήκες ηρεμίας και σταθερότητας, τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό της χώρας.

Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι οι Τούρκοι αναλυτές καταλήγουν στο συμπέρασμα αυτό την ώρα που η Γερμανία, η οποία προηγούμενως διαμεσολάβησε για τον έλεγχο της έντασης στα ελληνοτουρκικά, προχωράει στη χαλάρωση ορισμένων μέτρων προστασίας για τους Γερμανούς τουρίστες που επισκέπτονται τα τουρκικά τουριστικά κέντρα. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι κύκλοι της τουρκικής αντιπολίτευσης προσεγγίζουν την απόφαση του Βερολίνου ως ένα από τους παράγοντες που πρωταγωνιστούν το τελευταίο διάστημα στην διαδικασία λήψης αποφάσεων στην τουρκική διπλωματία.

ΑΡΘΡΟ
Του **ΓΙΑΝΝΗ ΓΕΩΡΓΟΥΛΑ**

Ψυχραιμία και στρατιωτική ισχύς

Για πρώτη φορά Ελληνική κυβέρνηση χειρίζεται την κατάσταση με την Τουρκία ψυχραιμα και σοβαρά. Χωρίς πολλά και μεγάλα λόγια ο Έλληνας Πρωθυπουργός έχει στριμώξει στη γωνία τον Τούρκο πρόεδρο, τουλάχιστον σε διπλωματικό επίπεδο. Σε συνεργασία με τον Νίκο Αναστασιάδη, τον Αιγύπτιο πρόεδρο αλλά και σε ανοικτή επικοινωνία με την Ευρωπαϊκή Ένωση έχει καταστήσει σαφές ότι οι όποιες φιλοδοξίες έχει η Τουρκία στη Μεσόγειο είναι παράλογες και παράνομες. Το δίδαγμα όμως είναι ότι δεν θα μπορούσε η Ελλάδα να το κάνει αυτό αν δεν είχε σοβαρή αποτρεπτική στρατιωτική δύναμη.

Εδώ θα σταθώ να να τονίσω το πόσο σημαντικό είναι να διαθέτουμε σύγχρονα οπικά συστήματα τα οποία δεν τα θέλουμε για να κατακτήσουμε τον κόσμο, αλλά για να αποτρέψουμε αυτούς που θέλουν να κατακτήσουν εμάς όπως στην προκειμένη περίπτωση την Τουρκία. Πολύ σωστά, μέχρι την ώρα που γράφονται αυτές οι γραμμές, το Ελληνικό πολεμικό ναυτικό παρακολουθεί τις κινήσεις του Τουρκικού ναυτικού αλλά και του ερευνητικού σκάφους, έχοντας τους στο στόχαστρο, μένοντας ψυχραιμοί όμως την ίδια ώρα.

Σε όσους αναρωτιούνται γιατί δεν χτυπάμε πρώτοι, θα τους απαντήσω ότι αυτό ακριβώς περιμένουν οι Τούρκοι. Να κάνουμε το λάθος ώστε να τους δώσουμε το άλλοτι που τόσο απηνγνωσμένα ψάχνουν. Μένοντας σοβαροί και σταθεροί στις θέσεις μας, υπερασπιζοντας όμws συγχρόνως τα κυριαρχικά μας δικαιώματα με την στρατιωτική ισχύ που διαθέτουμε, κερδίζουμε την εμπιστοσύνη των συμμάχων μας αλλά και ολόκληρου του κόσμου.

Η Τουρκία είναι στα πρόθυρα της οικονομικής καταστροφής με τον Ερντογάν να ψάχνει για διέξοδο και όσο ο Μπιοσάτκνς δεν του τη δίνει τρελαίνεται περισσότερο και κάνει λάθη. Αυτά τα λάθη θα αποβούν μοιραία για τον ίδιο και τη χώρα του. Θα κάνω μια πρόβλεψη. Ο Ερντογάν θα έχει το τέλος του Σαντάμ Χουσεϊν και η χώρα του θα καταπνίσει Βενεζουέλα με τον κόσμο να είναι απεγνωσμένος. Πολύ άσχημο για το λαό της Τουρκίας αλλά και για εμάς τους ίδιους που είμαστε δίπλα τους γιατί μετά θα ξεκινήσει νέος γύρος προβλημάτων, που πάλι θα καταλήξουμε στο σημείο να χρειάζομαστε σοβαρά στρατιωτική ισχύ για παν ενδεχόμενο, αλλά και ψυχραιμία για να χειριστούμε την όποια κατάσταση προκύψει.

Ο κ. Γιάννης Γεωργούλας είναι σύμβουλος Στρατηγικής και Επίκερήσεων.

Αναζητούνται λύσεις για περιορισμό της αύξησης των ΜΕΔ

Μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων θα οδηγήσει πιθανότατα σε μεγάλες κεφαλαιακές ανάγκες

Συνέντευξη στον **ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ**

Τη θέση πως οι δυντικά βιώσιμοι δανειολήπτες θα πρέπει να αξιολογούνται ορθολογιστικά και να επιδεικνύεται η απαραίτητη ευελιξία, για να τους δίνεται το περιθώριο επανόδου στην κανονική αποπληρωμή των δανείων τους, εκφράζει ο Πρόεδρος του Κυπριακού Οργανισμού Αναπτύξεως Γης, Μάριος Πελεκάνος.

Προσθέτει πως η μείωση του ΑΕΠ θα επιφέρει αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις στις οικονομικές δυνατότητες επιχειρήσεων και νοικοκυριών με αποτέλεσμα ένας κα-

συμμετέχει επίσης ως εκπρόσωπος του ΚΟΑΓ στον οργανισμό Housing Europe. **- Λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού και της κατάστασης που έχει δημιουργηθεί στην οικονομία θα πρέπει να αναμένουμε αύξηση των ΜΕΔ από τον Ιανουάριο και έπειτα. Ποια η γνώμη σας;**

- Τις τελευταίες μέρες γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στην ανάγκη να μειωθούν τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια. Με τα νέα οικονομικά δεδομένα φοβάμαι πως θα πρέπει περισσότερο να ανησυχούμε για το πώς θα αποτρέψουμε τη ραγδαία αύξηση των ΜΕΔ, διατηρώντας παράλληλα ζωντανή και την κατανάλωση. Δύο βασικοί στόχοι για το αύριο της οικονομίας μας. Στο σχέδιο αναστολής δόσεων που βρίσκεται σε ισχύ δεν υπήρχαν κριτήρια για τους δικαιούχους πέραν του να ήταν τα δάνεια τους εξυπηρετούμενα, κάτι που σημαίνει ότι όλοι όσοι το επιθυμούσαν μπορούσαν να ενταχθούν, ανεξάρτητα αν τα εισοδήματά τους μειώθηκαν ή όχι. Η πρόνοια αυτή του σχεδίου βοήθησε σημαντικά στο να έχουμε ένα αρκετά μεγάλο αριθμό δανειοληπτών που είτε αντιμετωπίζουν, είτε δεν αντιμετωπίζουν σήμερα οικονομικές δυσκολίες να δηλώνουν συμμετοχή στο σχέδιο. Στοιχείο στο οποίο θα πρέπει να δοθεί μεγάλη σημασία, αφού αποτελεί εκ των βασικότερων λόγων για τη διατήρηση της κατανάλωσης, η οποία αντανακλά θετικά στην οικονομία του τόπου μας. Μια οικονομία η οποία προβλέπεται παρόλα αυτά να βιώσει μια σημαντική καταπνίκηση, αφού το χτύπημα από τη μη έλευση τουριστών θα οδηγήσει το ΑΕΠ σε συρρίκνωση της τάξης του 8% περίπου.

- Ποιες είναι οι προκλήσεις που καλούμαστε να αντιμετωπίσουμε δεδομένου ότι θα υπάρξει ύφεση;

- Η μείωση του ΑΕΠ θα επιφέρει αλυσιδωτές αρνητικές επιπτώσεις στις οικονομικές δυνατότητες επιχειρήσεων και νοικοκυριών με αποτέλεσμα ένας καθόλου αμελητέος αριθμός εξ αυτών να αδυνατούν να αποπληρώσουν τις δόσεις τους με την αρχή του νέου έτους, οπότε και λήγει το υφιστάμενο διάταγμα αναστολής δόσεων. Πολιτεία, εποπτικές αρχές και τράπεζες καλούνται, σε πλήρη συνεργασία πάντα με τις αρμόδιες ευρωπαϊκές αρχές, να παρουσιαστούν έγκαιρα έτοιμοι να εφαρμόσουν νέες λύσεις με σκοπό τον περιορισμό της αύξησης των ΜΕΔ. Λύσεις που θα απήρουν παράλληλα και τα απαιτούμενα διαθεσίμα σε επιχειρήσεις και νοικοκυριά ώστε να έχουν όσα χρειάζονται για να καλύπτουν τα λογικά έξοδα διαβίωσης και λειτουργίας τους. Άλλωστε μια τέτοια κίνηση είναι προς όφελος όλων, τραπεζών, επιχειρήσεων, νοικοκυριών και κράτους. Σαφώς και δεν θα επηρεαστούν όλες οι επιχειρήσεις και όλα τα νοικοκυριά στον ίδιο βαθμό. Κάποιοι δεν θα επηρεαστούν καθόλου ή θα επηρεαστούν σε ελάχιστο βαθμό, άλλοι σε μέτριο και άλλοι σε πολύ μεγάλο βαθμό. Οι σχεδιασμοί θα πρέπει απαραίτητως να λαμβάνουν αυτό το δεδομένο υπόψη.

Οχι σε απλή επέκταση

- Εκτιμάτε πως ελλοχεύουν κίνδυνοι από την επέκταση της αναστολής των δανείων;

- Οι δέκα μήνες για τους οποίους όσοι έχουν ενταχθεί στο υφιστάμενο σχέδιο δεν θα πληρώσουν δόσεις είναι ήδη πάρα πολλοί και θα ήταν λάθος κατά την άποψή μου η απλή επέκταση της διάρκειας της αναστολής δόσεων. Ο κίνδυνος να “συνθιθούν” οι δανειολήπτες είναι παραπάνω από ορατός και δεν θα έχει θετικό αντίκτυπο για την οικονομία, έστω και αν τα χρήματα

Οι επιπτώσεις που θα έχουν στην οικονομία οι εύκολες αυτές λύσεις που μέχρι και πριν την πανδημία επέλεγαν οι τράπεζες και οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων θα επιφέρουν ισχυρό πλήγμα στην οικονομία μας.

διοχετεύονται στην ίδια, μέσω της κατανάλωσης. Αυτό αποδεικνύεται και από τη συμπεριφορά πολλών, οι οποίοι αντιμετώπισαν δυσκολίες μετά την κρίση του 2013, αναγκάστηκαν να σταματήσουν να πληρώνουν τις δόσεις τους και σήμερα εξακολουθούν να πράττουν το ίδιο, παρόλο που έχουν πλέον τα εισοδήματά για να το κάνουν. Τα δάνεια των νοικοκυριών που θα βιώσουν μείωση των εισοδημάτων τους και τα δάνεια επιχειρήσεων που θα επηρεαστούν στο μεγαλύτερο βαθμό, όπως τα ξενοδοχεία και οι επιχειρήσεις που εξαρτώνται από τον τουρισμό, δεν θα πρέπει να αφεθούν για να τύχουν χειρισμού στο τέλος του έτους ή ακόμη χειρότερα με την αρχή του νέου έτους. Άμεσα θα πρέπει να εξεταστούν και εγκαίρως να εφαρμο-

στούν οι κατάλληλες λύσεις για την κάθε κατηγορία περιπτώσεων. Κάποιοι θα μπορούν και θα πρέπει να αρχίσουν να πληρώνουν κανονικά, κάποιοι θα μπορούν να πληρώνουν μέρος των δόσεών τους και κάποιοι καθόλου. Ταυτόχρονα, οι οποίες λύσεις δοθούν θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τους κινδύνους που ελλοχεύουν για τις τράπεζες, αφού οι δυνατότητές τους δεν είναι απεριόριστες. Οι επόπτες σε ευρωπαϊκό επίπεδο έχουν ήδη προβεί σε συγκεκριμένες χαλαρώσεις στις απαιτήσεις τους, ώστε να δώσουν τη δυνατότητα στις τράπεζες να εφαρμόσουν τις κατάλληλες λύσεις. Από τα όσα συζητιούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο αναμένεται ότι σύντομα θα δούμε ακόμα περισσότερα από την πλευρά τους.

Ορθολογιστικά οι βιώσιμοι

- Ποιες θεωρείτε πως πρέπει να είναι οι ενέργειες που θα πρέπει να κάνουν οι τράπεζες για να αντιμετωπίσουν τα νέα ή υφιστάμενα ΜΕΔ;

- Όσον αφορά τα υφιστάμενα και τα νέα ΜΕΔ που θα προκύψουν και δεδομένου ότι έπονται νέες πωλήσεις χαρτοφυλακίων με δάνεια από τις τράπεζες, θα πρέπει να τονίσουμε τη σημασία του να ληφθούν μέτρα, ώστε οι δυνάμικα βιώσιμοι δανειολήπτες να αξιολογούνται ορθολογιστικά και να επιδεικνύεται η απαραίτητη ευελιξία, για να τους δίνεται το περιθώριο επανόδου στην κανονική αποπληρωμή των δανείων τους.

Μέτρα όπως οι μαζικές εκποιήσεις για την ανάκτηση δανείων στις περιπτώσεις που ο δανειολήπτης αποδεικνύεται να μπορεί να καταστεί βιώσιμος, θα φέρουν πολύ αρνητικές επιπτώσεις στις αξίες των ακινήτων και κατ'επέκταση στους ισολογισμούς των ιδίων των τραπεζών, αφού μεγάλο μέρος των περιουσιακών τους στοιχείων είναι ακίνητα. Το ίδιο ισχύει και για τις εξασφαλίσεις των δανείων που έχουν στον ισολογισμό τους. Με τις σημερινές εμποτικές απαιτήσεις, οι οποίες είναι αρκετά πιο χαλαρές σε σχέση με πριν από μερικούς μήνες, μείωση της αξίας των εξασφαλίσεων θα οδηγήσει πιθανότατα σε μεγάλες κεφαλαιακές ανάγκες σε μια δύσκολη περίοδο για την παγκόσμια οικονομία. Οι επιπτώσεις που θα έχουν στην οικονομία οι εύκολες αυτές λύσεις που μέχρι και πριν την πανδημία επέλεγαν οι τράπεζες και οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων, θα επιφέρουν ως αποτέλεσμα ισχυρό πλήγμα στην οικονομία μας και την προσπάθειά της να εξέλθει αυτής της νέας κρίσης γρήγορα, αλλά και με προοπτικές για σημαντική ανάκαμψη τα επόμενα χρόνια. Η σχετική οδηγία της Κεντρικής Τράπεζας για το χειρισμό δανειοληπτών που αντιμετωπίζουν οικονομικές δυσκολίες είναι εκεί από το 2015 και οι τράπεζες (και μετά από συγκεκριμένες αλλαγές στις σχετικές νομοθεσίες και οι εταιρείες εξαγοράς πιστώσεων) θα πρέπει τούτη τη φορά να την ακολουθήσουν, εφαρμόζοντας τόσο το γράμμα όσο και το πνεύμα της, αν πραγματικά επιθυμούν να συμμετάσχουν στην προσπάθεια διάσωσης τους και την κοινή προσπάθεια για τη διάσωση της οικονομίας μας.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Η Νο1 ειδησεογραφική εφαρμογή στην Κύπρο

Τι είπαν Αναστασιάδης - Μακρόν στο Παρίσι

Η συνάντηση ήταν ιδιαίτερα παραγωγική, με αποτελέσματα και διεξήχθη σε ένα άριστο, φιλικό κλίμα, αναφέρει σε γραπτή του δήλωση ο Κυβερνητικός Εκπρόσωπος

ΤΙΝΗ Σ. ΟΥΡΑ

Εκδόθηκε τοποθέτηση Μενέντζης: «Αυτά τα ύδατα ανήκουν στην Ελλάδα»

Κύριες ειδήσεις

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Στο Παρίσι ο Πρόεδρος για

Live Έγγραφο Άρση Οικονομία Έξοδος

Live

Ειδήσεις μου

Live Scores

Φαρμακεία

Έξοδος

ΑΝΑΛΥΣΗ

Αναπόφευκτες οι ατομικές πτωχεύσεις στις ΗΠΑ

Της **BREANNA T BRADHAM / BLOOMBERG**

Ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι έχει ξεσπάσει η πανδημία του κορωνοϊού και εκατομμύρια άνθρωποι στις Ηνωμένες Πολιτείες έχουν χάσει τη δουλειά τους, ωθώντας την οικονομία ολοένα και πιο βαθιά στην ύφεση, οι κατά ορισμένους προβλεπόμενες χρεοκοπίες λόγω χρέους σε πιστωτικές κάρτες δεν έχουν συμβεί. Αντ’ αυτών, το χρέος, το οποίο οι καταναλωτές οφείλουν στις πιστωτικές τους κάρτες ουσιαστικά έχει ελατ-

Πάνω από 60 εκατομμύρια Αμερικανοί έκαναν χρήση της πιστωτικής τους κάρτας ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις δαπάνες τους την περασμένη εβδομάδα.

τωθεί, αφ’ ης στιγμής επήλθε η πανδημία, διότι μείωσαν συνολικά τις δαπάνες τους. Επιπλέον, όσα χρήματα τους δόθηκαν ως ενίσχυση από τον δημόσιο κορβανά τα χρησιμοποίησαν να αποπληρώσουν τις δόσεις τους.

Ωστόσο, αυτή η συνθήκη ίσως να αποδειχθεί βραχύβια. Ακόμα κι αν το αμερικανικό Κογκρέσο εγκρίνει ένα νέο πρόγραμμα διάσωσης, εντός του οποίου θα περιέχονται και επιπλέον επιδόματα ανεργίας, ο σωρευμένος αντίκτυπος της συνεχιζόμενης οικονομικής καταστροφής ίσως τελικώς να προξενήσει διαδοχικές πτωχεύσεις σε ατομικό επίπεδο – οι ενδείξεις αυτές αποτυπώνονται σε τελευταία έρευνα. Περισσότεροι από τους μισούς καταναλωτές, που έχουν εκκρεμότητες στις πιστωτικές τους κάρτες, θα χρειασθούν επιπλέον βοήθημα, ώστε να μπορέσουν να πληρώσουν την ελάχιστη καταβολή της δόσης τους μέσα στους επόμενους τρεις μήνες. Το ίδιο, όμως, ποσοστό των ανθρώπων δηλώνει πως ακόμα πιο ζωτικής σημασίας είναι να παραμείνουν εντός παραγωγικής

διαδικασίας, ώστε να μην υποχρεωθούν σε διακοπή της διαδικασίας αποπληρώμης. Αυτήν τη στιγμή, πρέπει να υπενθυμίσουμε ότι σχεδόν 30 εκατομμύρια Αμερικανοί έχουν υποβάλει αίτηση για χορήγηση επιδόματος ανεργίας. «Πιστεύω ότι η συνολική τάση με το μειούμενο χρέος των πιστωτικών καρτών απλώς κρύβει τη δυσκολία, που αντιμετωπίζουν τα νοικοκυριά και φοβάμαι, ότι θα δούμε ολοένα και περισσότερους ανθρώπους να εξαρτώνται από τις πιστωτικές τους κάρτες για να χρηματοδοτήσουν τις οφειλές τους, αλλά και να εξαρτώνται από τις πιστωτικές κάρτες απλώς και μόνο για να μπορέσουν να επιβιώσουν», παρατηρεί ο Τεντ Ρόσμαν, αναλυτής του κλάδου παροχής χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών στην εταιρεία CreditCards.com, η οποία και διεξήγαγε την προαναφερθείσα έρευνα.

Από τους συμμετέχοντες καταναλωτές στην έρευνα αυτή, πάνω από το ένα τρίτο απάντησε θετικά στο ερώτημα, εάν έχει χρέη στην πιστωτική του κάρτα. Εξ αυτών οι τρεις στους δέκα διευκρίνισαν πως, εάν το Κογκρέσο δεν προχωρήσει σε νέα δέσμη μέτρων για τη στήριξη πολιτών, νοικοκυριών και επιχειρήσεων, τότε αυτό θα επηρεάσει δυσμενώς τη δυνατότητά τους να καταβάλουν την ελάχιστη προβλεπόμενη δόση στις κάρτες τους από σήμερα και έως τα μέσα Οκτωβρίου. Εντούτοις, ακόμα κι αν τελικώς αποφασισθεί να εφαρμοστεί καινούργιο πακέτο πρωτοβουλιών, το 61% των συμμετεχόντων απάντησε ότι, εάν δεν έχει δουλειά μέσα στους επόμενους μήνες, τότε σίγουρα αυτό θα έχει αντίκτυπο στις καταβολές. Στην πλειονότητά τους οι πλήρως απασχολούμενοι και οι άνεργοι διευκρίνισαν πως ο αντίκτυπος θα είναι σοβαρός. Πάνω από 60 εκατομμύρια Αμερικανοί έκαναν χρήση της πιστωτικής τους κάρτας ή των πιστωτικών τους καρτών, ώστε να μπορέσουν να αντεπεξέλθουν στις δαπάνες τους την περασμένη εβδομάδα, σύμφωνα με το Γραφείο Απογραφής και τα στοιχεία του Ιουλίου.

Προβλέπεται συνέχεια στο ράλι της τιμής του χρυσού

Εκτιμάται ότι μέσα στο 2021 θα φθάσει στις 2.200 δολάρια την ουγγιά

Το ράλι της τιμής του χρυσού όχι μόνο δεν τρομάζει τους αναλυτές, αλλά, αντιθέτως, τους ωθεί να «ανεβάσουν» τις εκτιμήσεις τους. Πριν από λίγες ημέρες η Goldman Sachs αύξησε κατά 15% την πρόβλεψή της για την τιμή του πολύτιμου μετάλλου για τους επόμενους 12 μήνες, στις 2.300 δολ. η ουγγιά από 2.000 δολ. πριν. Την Παρασκευή η Citi και η Société Générale αύξησαν επίσης τις προβλέψεις τους. Από τις 2.000δολ. που έβλεπε πριν, η Citi πλέον εκτιμά πως στους επόμενους 6-12μήνες η τιμή του μπορεί να εκτοξευθεί στις 2.300 έως και 2.500 δολ., ενώ η Soc Gen προβλέπει πως έως το α’ τρίμηνο του 2021 ο χρυσός θα φτάσει στις 2.200 δολ. από 1.800 δολ. που είχε προβλέψει τον Ιούνιο.

Η συνεχιζόμενη άνοδος του λαμπερότερου από τα ασφαλή καταφύγια οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην παρατεταμένη αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία. Η πανδημία στοιχειοθετεί απειλή για τη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, αλλά και για την παγκόσμια οικονομία, ενώ οξύνονται οι γεωπολιτικές εντάσεις, όπως η ένταση ανάμεσα στην Ουάσινγκτον και στο Πεκίνο και οι περιφερειακές εστίες ανάφλεξης. Και καθώς η αμερικανική οικονομία χειμάζεται από την εκτίναξη των κρουσμάτων του κορωνοϊού και ο ευεργετικός αντίκτυπος των έκτακτων μέτρων εξαντλείται, το δολάριο υποχωρεί. Ο χρυσός κινείται, όμως, αντίστροφα προς το δολάριο, καθώς η υποχώρηση του ισχυρότερου νομίσματος στον κόσμο έναντι άλλων νομισμάτων καθιστά το πολύτιμο μέταλλο προσίτο σε άλλα νομίσματα. Αυξάνεται, έτσι, η ζήτηση για χρυσό ασκώντας ανοδικές πιέσεις στην τιμή του.

Αυτός ο συνδυασμός παραγόντων έχει οδηγήσει φέτος τις τιμές του χρυσού στα υψηλότερα επίπεδά τους από τον Σεπτέμβριο του 2011. Από τις αρχές του έτους έχουν εκτιναχθεί συνολικά κατά 32% καταγράφοντας τη μεγαλύτερη ετήσια άνοδό τους από το 1979. Και οι αναλυτές της αγοράς εξακολουθούν να προσεοφλούν περαιτέρω άνοδο. Αρκετοί προβλέπουν, άλλωστε, μεγαλύτερη εκτίναξη του αργύρου, με τον Μάικλ Σούεχ, στρατηγικό αναλυτή εμπορευμάτων και συνάλληλα μετρητή στην Deutsche Bank, να δηλώνει

Η συνεχιζόμενη άνοδος του λαμπερότερου από τα ασφαλή καταφύγια οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στην παρατεταμένη αβεβαιότητα που έχει προκαλέσει η πανδημία.

Σε ανοδική τάση και η τιμή του αργύρου, έχει καταγράψει κέρδη 30% εντός του 2020.

στο αμερικανικό δίκτυο CNBC ότι ο αργυρος θα σημειώσει μεγαλύτερη άνοδο από αυτή του χρυσού. Όπως τονίζει ο Σούεχ, «ο αργυρος έχει ένα πολύ ισχυρότερο βιομηχανικό στοιχείο, γι’ αυτό και θα αυξηθεί η ζήτηση». Στην ίδια εκτίμηση καταλήγουν και αναλυτές του τραπεζικού ομίλου Citi, που παράλληλα εκτιμούν πως οι προγραμματισμένες για

τον Νοέμβριο αμερικανικές εκλογές θα αποτελέσουν ακόμη έναν παράγοντα ενισχυτικό για τις τιμές του αργύρου. Θεωρούν πιθανότερη έκβαση των εκλογών τη νίκη του Τζο Μπάιντεν και εκτιμούν πως στην περίπτωση αυτή θα τεθεί σε εφαρμογή το πρόγραμμα πράσινων επενδύσεων σε υποδομές που έχει εξαγγείλει ο προεδρικός υποψήφιος. Και τότε θα αυξηθεί η ζήτηση για άργυρο.

Ηδη οι τιμές του αργύρου έχουν ακολουθήσει κατά πόδας τον χρυσό σημειώνοντας άνοδο 30% από τις αρχές του έτους. Όπως τονίζουν παράγοντες της αγοράς, η παγκόσμια οικονομία οδεύει προς την ανάκαμψη της που θα οδηγήσει σε αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής και κατανάλωσης. Αυτή με τη σειρά της

θα αυξήσει τη ζήτηση για άργυρο, καθώς το πολύτιμο μέταλλο χρησιμοποιείται εκτεταμένα σε πολλές βιομηχανίες.

Μεταξύ αναλυτών υπερισχύει, πάντως, η πρόβλεψη πως θα συνεχίσουν την ανοδική τους πορεία και τα δύο πολύτιμα μέταλλα. Όπως τονίζουν, υπάρχει ένας συνδυασμός παραγόντων που υπονομεύει την εμπιστοσύνη των επενδυτών στα μεγάλα νομίσματα και ιδιαίτερος στο δολάριο. Ανάμεσα στους παράγοντες αυτούς συγκαταλέγονται τα προγράμματα ποσοτικής χαλάρωσης αλλά και η αύξηση των δημοσίων δαπανών που έχουν αποφασίσει οι περισσότερες κυβερνήσεις στον δυτικό κόσμο για να αντιμετωπίσουν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας.

Αυτή την στιγμή το μεγαλύτερο τουριστικό προϊόν της Κύπρου είναι οι θάλασσές μας, αξίζει λοιπόν να αναλογιστούμε το πλήγμα στον τουρισμό μας, αν οι θάλασσές μας καταλήξουν μια σούπα γεμάτη πλαστικά.

Αμμος και θάλασσα χωρίς πλαστικά και άλλα απόβλητα

Το κόστος των θαλάσσιων απορριμμάτων στον τομέα της αλιείας και του τουρισμού ανέρχεται σε €259-695 εκατ. το χρόνο

Ο Αύγουστος είναι εδώ και οι παραλίες έχουν την τιμητική τους. Μια και μόνο επίσκεψη στις παραλίες είναι αρκετή για να διαπιστώσει κανείς την τραγική εικόνα που παρουσιάζουν οι θάλασσες και οι ακτές μας φέτος. Σύμφωνα με τελευταίες έρευνες, υπολογίζεται ότι σχεδόν το 80% των σκουπιδιών που συλλέγονται από τις παραλίες είναι πλαστικά απορρίμματα. Κυρίως, τώρα, με την πανδημία του κορωνοϊού η χρήση των προϊόντων μιας χρήσης έχει αυξηθεί κατακόρυφα, με αποτέλεσμα ακόμη και προστατευτικά γάντια και μάσκες να καταλήγουν στις θάλασσες.

Φέτος, που ο τουρισμός από το εξωτερικό είναι ιδιαίτερα περιορισμένος, η προστασία των θαλασσών και των παραλιών του νησιού μας είναι δική μας υπόθεση. Αυτή την χρονιά είναι δική μας ευθύνη να διαχειριστούμε υπεύθυνα τα απορρίμματα μας και να μην καταλήξουν να καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου.

Αυτή την χρονιά είναι δική μας ευθύνη να διαχειριστούμε υπεύθυνα τα απορρίμματα μας και να μην καταλήξουν να καταστρέφουν το φυσικό περιβάλλον της Κύπρου.

Κάθε λεπτό υπολογίζεται ότι καταλήγουν περίπου 33.800 πλαστικά απόβλητα στα νερά της Μεσογείου. Το μεγαλύτερο ποσοστό των πλαστικών που καταλήγουν στη θάλασσα προέρχονται από την στεριά και όπως ήδη είναι γνωστό οι επιπτώσεις στη θαλάσσια ζωή είναι τραγικές, με εκατομμύρια θαλάσσια πουλιά και χιλιάδες θαλάσσια ζώα να πεθαίνουν κάθε χρόνο. Όμως, τα πλαστικά απόβλητα που καταλήγουν στις θάλασσές μας δεν έχουν

Κάθε λεπτό υπολογίζεται ότι καταλήγουν περίπου 33.800 πλαστικά απόβλητα στα νερά της Μεσογείου.

μόνο τραγικές επιπτώσεις για τη θαλάσσια ζωή, αλλά και για εμάς τους ίδιους μιας και μέσω της τροφικής αλυσίδας τα πλαστικά μπορούν να καταλήξουν ακόμη

και στο πιάτο μας, με άγνωστες μέχρι στιγμής επιπτώσεις για την ανθρώπινη υγεία. Φυσικά τα θαλάσσια απορρίμματα έχουν και οικονομικές επιπτώσεις, εκτι-

μάτα ότι το κόστος τους στον τομέα του τουρισμού και της αλιείας είναι €259-695 εκατομμύρια κάθε χρόνο. Αυτή την στιγμή το μεγαλύτερο τουριστικό προϊόν της Κύπρου είναι οι θάλασσές μας, αξίζει λοιπόν να αναλογιστούμε το πλήγμα στον τουρισμό μας, αν οι θάλασσές μας καταλήξουν μια σούπα γεμάτη πλαστικά.

«Είναι η στιγμή να κάνουμε μια καινούργια αρχή μετά την καραντίνα και η αρχή αυτή να είναι χωρίς πλαστικά», δήλωσε η συντονίστρια του Έργου “Keep our Sand and Sea Plastic Free”.

Πρόσθεσε επίσης ότι το Έργο στοχεύει στην μείωση του πλαστικού μιας χρήσης στην Επαρχία Αμμοχώστου, θέλοντας η επαρχία να γίνει το φωτεινό παράδειγμα και για άλλες παραλιακές περιοχές του νησιού μας, αλλά και της υπόλοιπης Ευρώπης.

Μέσω της εκστρατείας γίνεται προσπάθεια να στηριχθεί η τουριστική βιομηχανία της περιοχής να εξεύρει εναλλακτικές λύσεις στη χρήση των πλαστικών

μιας χρήσης όπως καλαμάκια, κυπελάκια, μαχαιροπήρουνα, σακούλες κ.τλ. Η εκστρατεία σχεδιάστηκε και υλοποιείται από το TUI Care Foundation, το Travel Foundation και τον Κυπριακό Σύνδεσμο Αειφόρου Τουρισμού (CSTI).

Σε πρόσφατη εκδήλωσή του Έργου στην τελετή τοποθέτησης γλυπτού φάλαινας, που ετοιμάστηκε από τους μαθητές του Λυκείου Παραλιμνίου, ο κ. Φίλιππος Δρουσιώτης, Πρόεδρος του Κυπριακού Συνδέσμου Αειφόρου Τουρισμού (CSTI), δήλωσε : «Η πλαστική ρύπανση είναι μια από τις μεγαλύτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις της εποχής μας και ο τουρισμός μπορεί να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην προσπάθεια λύσης του προβλήματος. Όλοι στον τουρισμό πρέπει να εργαζόμαστε για να πετύχουμε την κυκλική οικονομία όσον αφορά τα πλαστικά. Η προσπάθεια όλων μας πρέπει να είναι η μείωση της ρύπανσης των θαλασσών μας και επίσης η μείωση της ζήτησης για νέα πλαστικά.»

Ξεπουλάνε οι μικρές πισίνες, γιατί η καραντίνα θέλει... καλοπέραση

Το χαμηλό κόστος επιτρέπει τη μετατροπή του κήπου σε ασφαλή παραλία

Σε όαση μετατρέπουν τα σπίτια τους χιλιάδες άνθρωποι, οι οποίοι κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού παραμένουν οικειοθελώς στα σπίτια τους ακόμη και μετά τη χαλάρωση των περιοριστικών μέτρων σε ολόκληρο τον κόσμο. Φοβούμενοι για την ανεξέλεγκτη μετάδοση του κορωνοϊού, αλλά και προσπαθώντας να προετοιμαστούν για το ενδεχόμενο ενός νέου υποχρεωτικού εγκλεισμού, πολλοί δημιουργούν δυνατότητες ψυχαγωγίας εντός σπιτιού. Και βέβαια ενόψει του καλοκαιριού, πολλοί έχουν ήδη προβεί στην αγορά πισίνας ή τζακούζι εξωτερικού χώρου.

Ενδεικτική είναι η εικόνα στην ισπανική Fluidra, τη μεγαλύτερη κατασκευ-

Η Leroy Merlin Ισπανίας καταγράφει αύξηση της ζήτησης κατά 200%, ενώ τα αποθέματα έχουν εξαντληθεί.

άστρια εξοπλισμού για πισίνες παγκοσμίως. Με την επέλαση της πανδημίας, η Fluidra έθεσε σε διαθεσιμότητα ένα μεγάλο μέρος του προσωπικού της, αναμένοντας πως η ζήτηση θα υποχωρήσει δραματικά. Ωστόσο, από τις πρώτες κιόλας εβδομάδες ο αυξανόμενος αριθμός παραγγελιών απέδειξε πως η ζήτηση σε καμία περίπτωση δεν θα υποχωρούσε. Η ισπανική επιχείρηση όχι μόνο διέκοψε την αναστολή των συμβολαίων στους εργαζομένους της, αλλά υποχρεώθηκε να προσλάβει ακόμη περισσότερους υπαλλήλους. Μάλιστα, τον Μάιο εξαντλήθηκε ο εξοπλισμός για τις υπέργειες πισίνες που διέθετε στους καταναλωτές. Η ζήτηση για τις πισίνες αυτές, οι οποίες κοστίζουν περίπου 1.300 ευρώ, αυξήθηκε κατά 50% στις αρχές Ιουλίου σε σύγκριση με πέρυσι.

Αξίζει βέβαια να σημειωθεί ότι, αντιθέτως, η ζήτηση για μεγάλες πισίνες και

για τον σχετικό εξοπλισμό, που αξιοποιούνται ιδίως από μεγάλους πελάτες, όπως για παράδειγμα ξενοδοχειακά συγκροτήματα, υποχώρησε κατά 11,7% το πρώτο εξάμηνο του έτους εξαιτίας της πανδημίας. «Ο κόσμος θέλει μεγαλύτερα σπίτια, διότι πλέον εργάζεται στο σπίτι και θέλουν το περιβάλλον τους να είναι σαν μια όαση, στην περίπτωση που υποχρεωθούν να μπουν ξανά σε καραντίνα», σχολίασε στο Reuters ο Μπρους Μπρουκς, διευθύνων σύμβουλος της Fluidra.

Ειδικότερα στην Ισπανία, όπου σε ορισμένες περιοχές σημειώνεται ήδη έξαρση στα κρούσματα, πολλοί έσπευσαν από νωρίς να αποκτήσουν πισίνες, τις οποίες μπορούν να στήσουν μόνοι τους. Χαρακτηριστικό είναι το γεγονός ότι η ζήτηση για τις πισίνες αυτές από τη Leroy Merlin της Ισπανίας αυξήθηκε κατά περίπου 200% το πρώτο εξάμηνο του έτους συγκριτικά με την ίδια περίοδο του 2019 και πλέον έχουν εξαντληθεί από τα καταστήματα της εταιρείας.

Αντίστοιχη είναι η εικόνα και στις ΗΠΑ, όπου ορισμένοι κατασκευαστές επισημαίνουν πως η απροσδόκητα υψηλή ζήτηση έχει δημιουργήσει έλλειψεις στα απαραίτητα υλικά και στον εξοπλισμό. Μάλιστα, σε ορισμένες περιοχές υπάρχει τεράστια αναμονή, έως και τριών εβδομάδων, για ραντεβού, από το οποίο οι ενδιαφερόμενοι πελάτες θα μπορούσαν μόνο να παραγγείλουν μία πισίνα για το 2021! «Βρίσκομαι σε αυτή τη βιομηχανία εδώ και 35 χρόνια και ποτέ άλλοτε δεν είχα ξαναδει κάτι παρόμοιο», σχολίασε στο Reuters ο Τόμας Έπλ, διευθύνων σύμβουλος της αμερικανικής εταιρείας για πισίνες Only Alpha Pool Products. Ο ίδιος επισημάνει πως η ζήτηση ήταν εξαιρετικά χαμηλή τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, αλλά στη συνέχεια εκτινάχθηκε αιφνιδώς. Ως αποτέλεσμα υποχρεώθηκε όχι μόνο να προσλάβει επιπλέον εργαζομένους, αλλά και να αυξήσει τις βάρδιες και να πληρώσει για πολλές υπερωρίες.

Σε πολλές περιοχές των ΗΠΑ υπάρχει τεράστια αναμονή, έως και τριών εβδομάδων, για ραντεβού, από το οποίο οι ενδιαφερόμενοι πελάτες θα μπορούσαν μόνο να παραγγείλουν μία πισίνα για το 2021.

Η τηλεργασία κλονίζει το ομαδικό πνεύμα στις επιχειρήσεις

Μέσα στην πανδημία οι όροι «πλήρες ωράριο», «διαλείμματα για φαγητό» και «συναντήσεις στην αίθουσα συνεδριάσεων» πήραν μια ριζικά διαφορετική μορφή. Και αν είχαν πολλοί τη δυνατότητα να δουλεύουν με τη φόρμα της γυμναστικής από το σπίτι, οι υποχρεώσεις τους σε επίπεδο εργασιακής εγρήγορσης μάλλον αυξήθηκαν. Και αν οι εταιρείες στέλνουν στο σπίτι δωρεάν ποτά και φαγητά ως ανταμοιβή των σκληρά τηλεργαζόμενων υπαλλήλων τους, τα ζητούμενα έχουν αλλάξει. Εν μέσω δραστηκών περικοπών και διάχυτης ανασφάλειας, οι εργαζόμενοι ζητούν ιδιωτική ασφάλεια και περιθάλψη, καθώς και πρόβλεψη σε ψυχιακές θεραπείες.

Από τη Νέα Υόρκη μέχρι το Τελ Αβίβ η τηλεργασία ισοδυναμεί με πολύ περισσότερη δουλειά, όπως διαπιστώνει έρευνα των Πανεπιστημίων Χάρβαρντ και Νέας Υόρκης (μεταξύ άλλων) με τη συμμετοχή 3,1 εκατομμυρίων ανθρώπων από 21.000 και πλέον εταιρείες σε 16 μεγαλουπόλεις στην Ευρώπη, στη Β. Αμερική και στη Μ. Ανατολή. Εξετάζοντας την ηλεκτρονική αλληλογραφία και τα πρακτικά των συσκέψεων προ και μετά της πανδημίας, διαπίστωσαν τα

εξής: η εργάσιμη ημέρα διαρκούσε σχεδόν 49 λεπτά περισσότερο, ο αριθμός των συσκέψεων αυξήθηκε σχεδόν 13% και αποστέλλονταν 1,4 ηλεκτρονικά μηνύματα περισσότερο. Κάτι όμως καλύτερευσε. Η διάρκεια των ψυχιακών συσκέψεων μειώθηκε. Ειδικά στις ΗΠΑ φάνηκε ότι οι άνθρωποι εργάζονταν 3 ώρες περισσότερο από πριν, αλλά και τους ζητούνταν να εκπληρώσουν καθήκοντα σε παράδοξες ώρες.

Όσο ήταν διασκορπισμένοι

στα σπίτια τους οι εργαζόμενοι, η διά ζώσης επαφή μεταξύ τους αλλά και το ομαδικό πνεύμα κλονίζονταν. Στη βρετανική διαφημιστική εταιρεία Mellow & Smith, κάθε Παρασκευή την ώρα του μεσημεριανού οι εργαζόμενοι, ενώ τελείωναν τη δουλειά της εβδομάδας, πηγαιναν παρέα για μια μπίρα. Στην καραντίνα, στο τέλος της συσκέψης στο Zoom, έπιναν τις μπίρες στο σπίτι τους – και γι' αυτό είχε φροντίσει ο γενικός διευθυντής Πολ Μέλορ,

Οι κοινωνικές σχέσεις και η διά ζώσης επαφή μεταξύ συναδέλφων έχουν δεχθεί τεράστιο πλήγμα από τον κορωνοϊό.

οποίος, όπως τόνισε στους Financial Times, δεν περίεκοφε αυτήν την παροχή, διότι ήθελε να κρατήσει ακμαίο το ηθικό των υπαλλήλων. Το φαγητό και το ποτό ανέκαθεν εθεωρείτο απαραίτητο εργαλείο κοινωνικοποίησης και συνθηθισμένη παροχή της εργοδοσίας.

Ωστόσο, τέτοιες παροχές (π.χ. κουπόνια φαγητού ή καλωπιισμού, δωρεάν μαθήματα μαγειρικής κ.ά.) μέσα στην πανδημία έμοιαζαν άχρηστες πολυτέλειες, ιδίως όταν συνολικά στον κόσμο γίνονταν απολύσεις. Η Glassdoor, που κάνει αξιολογήσεις εργοδοτών, διαπίστωσε πως οι μισοί εργαζόμενοι κατ' οίκον στη Βρετανία θεωρούσαν τις παροχές μικρής σημασίας, ενώ προτιμούσαν υπηρεσίες που θα τους βελτιώναν τη ζωή.

ΤΟΡΟΣ: αρχιτεκτονική αρτιότητα και αισθητική που ξεχωρίζει

ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ αριστούργημα που εμπλουτίζει και διαφοροποιεί ακόμη περισσότερο την πολυβραβευμένη συλλογή κατοικιών του MINTHIS, αποτελεί η νέα σειρά τυπολογιών με την ονομασία ΤΟΡΟΣ, που ανακοίνωσε πρόσφατα η εταιρεία Pafilia Property Developers. Για ακόμη μια φορά, η Pafilia, με την αρτιότητα, την καινοτομία, την αισθητική και τη δημιουργικότητα του σχεδιασμού της, πρωτοπορεί, ανεβάζοντας ακόμη περισσότερο τον πήχη της αρχιτεκτονικής στην Κύπρο.

Οι κατασκευαστικές καινοτομίες που εισάγει ο σχεδιασμός του ΤΟΡΟΣ, επιτρέπουν μεγάλους ανοικτούς χώρους με καθαρές γραμμές και μεγάλα ανοίγματα, προσφέροντας έτσι μια ανεπανάληπτη ευελιξία χρήσης και απόλαυσης των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων αλλά και απρόσκοπτη θέα στην απάραμλλη ομορφιά του τοπίου της περιοχής. Υλικό όπως το ξύλο στις οροφές, και η φυσική πέτρα στο τζάκι και στα πατώματα, κυριαρχούν, και προσφέρουν μια αίσθηση θαλπωρής και ζεστασιάς ενώ αναδεικνύουν ακόμη περισσότερο την αίσθηση που γίνονται περιβάλλοντος.

Είναι εξάλλου γνωστό, ότι η Pafilia ε-

πενδύει συνεχώς στην εξέλιξη και ανανέωση του χαρτοφυλακίου της, συνάπτοντας συνεργασίες με διεθνούς φήμης αρχιτεκτονικά γραφεία, που ξεχωρίζουν για την ποιότητα, την αισθητική, την καινοτομία και το ελαφρύ περιβαλλοντικό αποτύπωμα του σχεδιασμού τους. Άλλωστε, αυτός ο δροσερός αέρας ανανέωσης, εμπλουτισμού και διαφοροποίησης είναι και ο λόγος που το MINTHIS ωριμάζει σαν θέρετρο και δεν γερνάει στο πέρασμα των χρόνων.

Από τα αρχικά στάδια, στόχος μας ήταν η δημιουργία ενός έργου που να ξεχωρίζει για την ποιότητα και τον χαρακτήρα του σχεδιασμού του και που να προσφέρει μοναδικές εμπειρίες και ένα ξεχωριστό τρόπο ζωής, σημείωσε αναφερόμενος στο MINTHIS, ο Εκτελεστικός Διευθυντής της Pafilia, Δημήτρης Ασιώτης. Όλες οι σειρές τυπολογιών, πρόσθεσε ο κ. Ασιώτης, φέρουν τα δικά τους διακριτά χαρακτηριστικά διαφοροποιώντας ακόμη περισσότερο την πολυβραβευμένη συλλογή κατοικιών του MINTHIS, ενώ παράλληλα διατηρούν το αρχιτεκτονικό DNA του θερέτρου, με στοιχεία όπως το φως, τα ακούσματα και ο καθαρός αέρας να κυριαρχούν, αναδεικνύοντας έτσι

τη φύση ως πολυτέλεια στο χώρο.

Σύντομα, το MINTHIS θα εισέλθει σε μια νέα συναρπαστική εποχή παροχής ποιοτικών υπηρεσιών, καθώς τις πολυτελείς επαύλεις, βίλλες και σουίτες, θα πλαισιώνουν μια πολυμορφική πλατεία με εστιατόρια, μπαρ, γκαλερί και επώνυμα καταστήματα, αθλητικό κέντρο με γήπεδα τένις, γήπεδο γκολφ 18 οπών, εσωτερικοί και εξωτερικοί παιδότοποι και ένα υπερσύγχρονο κέντρο ευεξίας.

Το ΤΟΡΟΣ, αποτελεί την τελευταία προσθήκη στη ξεχωριστή συλλογή κατοικιών του MINTHIS, ενώ εμπλουτίζει ακόμη περισσότερο το ποιοτικό χαρτοφυλάκιο της Pafilia, το οποίο, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνει το ONE, το υψηλότερο παραλιακό κτίριο στην Ευρώπη, και το NEO, ένα εντυπωσιακό αστικό θέρετρο τεσσάρων ψηλών κτιρίων στην καρδιά της Λεμεσού. Έργα όπως το ONE, το NEO και το MINTHIS, απεικονίζουν την πρόοδο και την εξέλιξη των οικιστικών αναπτύξεων στην Κύπρο και την καινοτόμο προσέγγιση της εταιρείας στον τομέα των ακινήτων. Παράλληλα, αναδεικνύουν την πρωτοπορία της Pafilia στη δημιουργία προορισμών παγκόσμιας κλάσης και ποιότητας που προσφέρουν ένα μοναδικό τρόπο ζωής.

Το Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας

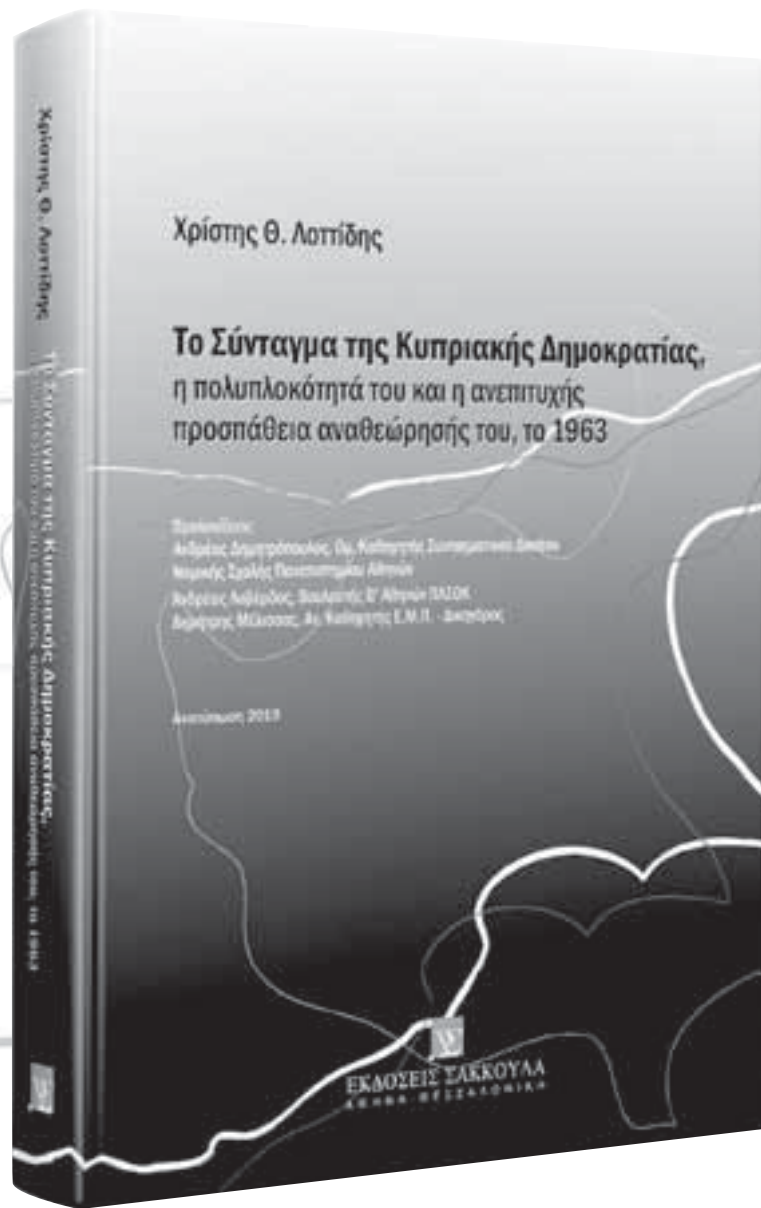
Η πολυπλοκότητά του και η ανεπιτυχής προσπάθεια αναθεώρησής του, το 1963

Μία κριτική επισκόπηση του Συντάγματος της Κυπριακής Δημοκρατίας

«Εν αρχή ήν το ήθος. Και το ήθος του συγγραφέα αντανάκλα στο περιεχόμενο και στον τρόπο της γραφής του βιβλίου.

Ύψος σεμνό, απέριπτο, κατανοητό, αλλά παράλληλα αυστηρά επιστημονικό. Πρόκειται για βιβλίο που σε πείθει σε όλο το μήκος και πλάτος, ότι ο συγγραφέας με αφοσίωση και αγάπη για την πατρίδα, χωρίς οποιαδήποτε σκοπιμότητα είναι ένας ασυμβίβαστος κυνηγός της επιστημονικής αλήθειας. Η επεξεργασία των θεμάτων υπόκειται σε επιστημονική συνέπεια χωρίς εκλεκτικισμούς.»

Ανδρέας Δημητρόπουλος,
Οπ. Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου
Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ Α.Ε.
ΑΘΗΝΑ-ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Αθήνα: Ιπποκράτους 23 - Τ.Κ. 106 79 - Τηλ: 210 33 87 500 - Fax 210 33 90 075 - Θεσσαλονίκη: Φιλόφων 1 - Τ.Κ. 546 26 - Τηλ: 210 535 381 - Fax 210 546 812
Εθνικής Αμύνης 42 - Τ.Κ. 546 21 - Τηλ: 2310 244 228, 9 - Fax 2310 244 230 - www.sakkoulas.gr - info@sakkoulas.gr

Αγώνας δρόμου

Όταν το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ακύρωσε την εντολή της Κομισιόν προς την Apple να καταβάλει στην Ιρλανδία αναδρομικά φόρους 13 δισ. δολ., η επίτροπος Ανταγωνισμού της Ε.Ε. Μαργκρέτε Βεστάγκερ τόνισε πως «η μάχη είναι μαραθώνιος και όχι αγώνας δρόμου». Αναφερόταν στον πόλεμο κατά των φορολογικών συμφωνιών που συνάπτουν.

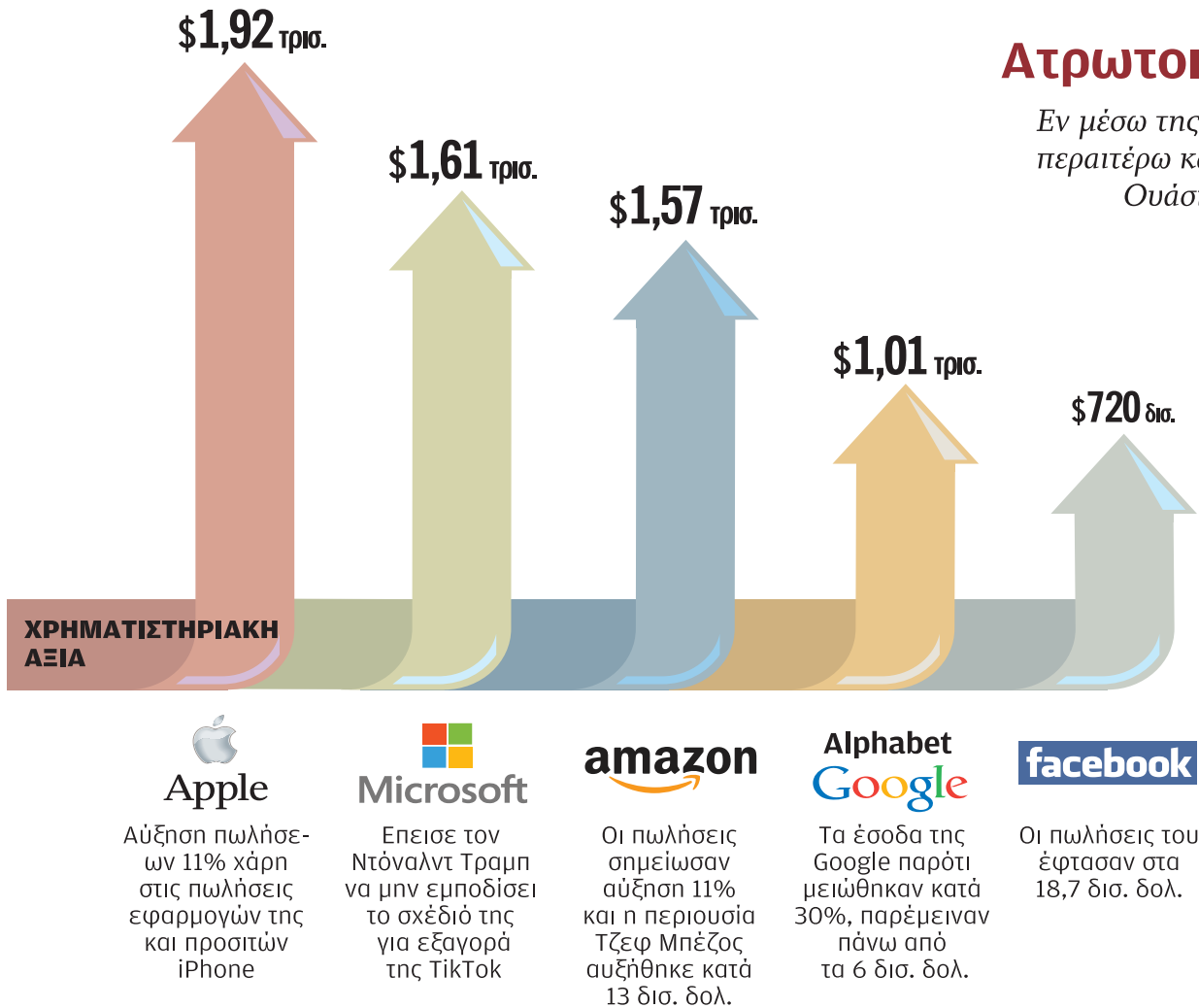
Επιζήμια τακτική

Ο **βουλευτής** των Δημοκρατικών Σίσιλιν επισημάνει πως το πρόβλημα με τους τεχνολογικούς κολοσσούς αφορά την υγεία της αμερικανικής οικονομίας, καθώς «οι πρακτικές που εφαρμόζουν αποθαρρύνουν την επιχειρηματικότητα, καταργούν θέσεις εργασίας, αυξάνουν το κόστος και υποβαθμίζουν την ποιότητα. Εν ολίγοις: έχουν υπερβολικά πολλή ισχύ».

Εξαγορές

Ο **ιδρυτής** του Facebook, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, κλήθηκε από το Κογκρέσο να σχολιάσει mail από την εσωτερική επικοινωνία της εταιρείας. Σε αυτό φέρεται να δηλώνει ότι «μπορούμε πάντα να εξαγοράσουμε οποιαδήποτε νεοφυή εταιρεία μάς ανταγωνίζεται, αλλά θα χρειαστεί κάποιος χρόνος για να μπορέσουμε να εξαγοράσουμε την Google».

Ατρωτοι παραμένουν οι τεχνολογικοί κολοσσοί

Εν μέσω της πανδημίας οι πανίσχυροι τεχνολογικοί όμιλοι έχουν ενισχυθεί περαιτέρω και οι συντονισμένες εναντίον τους επιθέσεις από Βρυξέλλες και Ουάσινγκτον δύσκολα θα μπορέσουν να τους αποδυναμώσουν.

ΔΡΟΜΟΛΟΓΟΥΝ ΝΕΕΣ ΕΞΑΓΟΡΕΣ

- Microsoft ► την εφαρμογή βίντεο Tiktok με άγνωστο τίμημα
- Google ► την Fitbit έναντι 2,1 δισ. δολ.

ΕΧΟΥΝ περίπου **\$7 τρισ.** **άθροισμα χρηματιστηριακής αξίας**

ΕΧΟΥΝ **\$782 δισ.** **άθροισμα ετήσιων εσόδων** (μεγαλύτερο από το ΑΕΠ της Ελλάδας)

Προχώρησαν σε **19** **εξαγορές** από την αρχή του έτους

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Παγκόσμια κυριαρχία των ψηφιακών ομίλων

Ισχυρό ολιγοπώλιο στον κλάδο τεχνολογίας έχει δημιουργηθεί από Facebook, Alphabet, Apple, Amazon

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΘΗ**

Αν μελετήσει κανείς την ιστορία των μεγάλων επιχειρήσεων, θα εντοπίσει σίγουρα περιπτώσεις εταιρειών που γιγαντώθηκαν τόσο ώστε να θεωρούν πως τα συμφέροντα της χώρας τους είναι ταυτόσημα με τα δικά τους. Ακόμη και όταν η χώρα αυτή είναι η υπερδύναμη. Αντιπροσωπευτική περίπτωση στο παρελθόν υπήρξε η General Motors, που απέκτησε τόσο ισχύ ώστε το 1955 ο τότε πρόεδρος της, Τσάρλι Γουίλσον, εκστόμισε πομπώδως πως «ό,τι είναι καλό για την General Motors είναι καλό για την Αμερική».

Δύσκολο, όμως, αν όχι αδύνατο, να βρει κανείς προηγούμενο ανάλογο με αυτό το ολιγοπώλιο στην αγορά της τεχνολογίας, της κινητής τηλεφωνίας, των μέσων κοι-

νωνικής δικτύωσης, του ηλεκτρονικού εμπορίου και της πλοήγησης στο Ιντερνετ, κάτι αντίστοιχο με αυτήν την πρωτοφανή παγκόσμια κυριαρχία που έχουν κατακτήσει οι τέσσερις ισχυρότεροι εκπρόσωποι της τεχνολογίας: Facebook, Alphabet, μπτρικής της Google, Apple και Amazon.

Ανάλογη της πρωτοφανούς ισχύος τους φαίνεται να είναι για πρώτη φορά η παράλληλη επίθεση που εξαπολύουν κατά των τεχνολογικών κολοσσών οι αμερικανικές και οι ευρωπαϊκές αρχές ανταγωνισμού. Είναι σαφές πως Βρυξέλλες και Ουάσινγκτον διαβλέπουν τις αθέμιτες πρακτικές με τις οποίες οι τεχνολογικοί κολοσσοί εξουδετερώνουν, εκτοπίζουν ή απορροφούν ανταγωνιστές τους, αντιγράφουν και κλέβουν τις ιδέες τους, εμποδίζουν τον ανταγωνισμό και κυριαρχούν, συγκεντρώνοντας ασυνή-

θιστα μεγάλο πλούτο και συντριπτική ισχύ. Όλα δείχνουν πως όλη αυτή η ισχύς στα χέρια των κυρίαρχων του παιχνιδιού έχει αρχίσει να προβληματίζει όχι μόνον τους αρμοδίους για τον ανταγωνισμό, αλλά και μεγάλο μέρος από το πολιτικό κατεστημένο των ΗΠΑ. Φαίνεται, έτσι, να βρίσκεται σε εξέλιξη μια πολυμέτωπη επίθεση κατά των τεχνολογικών κολοσσών, που δίνουν σε πολλούς την αίσθηση πως εξελίσσονται σε παγκόσμιους δικτάτορες. Δεν είναι λίγοι, όμως, όσοι εκτιμούν πως η αντίδραση έρχεται καθυστερημένα και ενδοχομής δεν επαρκεί για να κάμψει την ισχύ τους.

Στην αρχή της εβδομάδας, η Εισαγγελία της Νέας Υόρκης, η Εισαγγελία της Καλιφόρνιας και η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Εμπορίου των ΗΠΑ ανακοίνωσαν ότι ενόουν τις δυνάμεις τους και αρχίζουν να διερευνούν

από κοινού τις πρακτικές της Amazon.com στο ηλεκτρονικό εμπόριο. Και όπως σχολίασε η Νταϊάνα Mos, πρόεδρος του αμερικανικού νοτιούτου κατά των μονοπωλίων, «φαίνεται πως παίρνει τη μορφή μιας εκτεταμένης συνεργασίας στην έρευνα κατά της μονοπωλιακής συμπεριφοράς, κάτι που συμβαίνει σε μεγάλες υποθέσεις όταν οι πολιτείες έχουν συμφέρον να προστατευθούν».

Με διαφορά ωρών ανακοινώθηκε η έναρξη ερευνών της Κομισιόν στο σχέδιο της Google να εξαγοράσει τη Fitbit, εταιρεία ψηφιακών εξαρτημάτων ανένευσης φυσικής κατάστασης που φορούν οι χρήστες. Δεν πρόκειται, βέβαια, παρά για ένα ακόμη πεισδίο στο σιριαλ των μάλλον ατελέσφορων προπαθειών που καταβάλλει τα τελευταία χρόνια η Κομισιόν για να δαμάσει την πανίσχυρη μηχανή πλοήγησης στο I-

ντερνετ. Η επίτροπος Ανταγωνισμού, Μαργκρέτε Βεστάγκερ, φαίνεται αποφασισμένη να συνεχίσει ένα είδος ανένδοτου αγώνα που έχει κηρύξει εναντίον των τεχνολογικών κολοσσών. Η είδηση της νέας έρευνας συμπεριφοράς στην έρευνα κατά της μονοπωλιακής συμπεριφοράς, σύμφωνα, μάλιστα, με πηγές των New York Times, αναμένεται μέσα στις επόμενες εβδομάδες να ανακοινωθεί αντίστοιχη έρευνα του αμερικανικού υπουργείου Δικαιοσύνης κατά της Google. Στον καταιγισμό των επιθέσεων μπορεί κάποιος να προσθέσει και την έρευνα που έχουν εγκαινιάσει από τον Ιούνιο οι Αρχές της Βρετανίας σχετικά με την εξαγορά της Giphy από τη Facebook.

Εξόντωση ανταγωνιστών με αθέμιτες μεθόδους διαπίστωσε το Κογκρέσο

Είναι σαφές πως κάτι έχει αλλάξει στην αντιμετώπιση που επιφυλάσσουν στους τεχνολογικούς κολοσσούς όχι μόνον οι αρχές ανταγωνισμού στις δύο πλευρές του Ατλαντικού, αλλά και το πολιτικό κατεστημένο των ΗΠΑ. Η αλλαγή έγινε ορατή την προηγούμενη εβδομάδα στην ακρόαση των διευθυνόντων συμβούλων των Amazon, Facebook, Apple και Google ενώπιον διακομματικής επιτροπής του Κογκρέσου αρμόδιας για θέματα ανταγωνισμού. Μια ακρόαση που πήρε περισσότερο τα χαρακτηριστικά ανάκρισης και φάνηκε σαν προανάκριση των συντονισμένων επιθέσεων που έχουν δρομολογήσει κατά

των τεχνολογικών κολοσσών οι Αρχές στις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Σε μια σπάνια συμπαρόρυσή τους, Δημοκρατικοί και Ρεπουμπλικανοί κυριολεκτικά έστησαν επί τέσσερις ώρες στον τοίχο τους «κυβερνο-βαρώνους», όπως χαρακτήρισαν τους Τζεφ Μπέζος, Μαρκ Ζούκερμπεργκ, Τιμ Κουκ και Σουντάρ Πιτσάι, εξαπολύοντας ασυνήθιστες έντασης επίθεσης εναντίον τους. Τους κατηγορούσαν ευθέως ότι έχουν συγκεντρώσει «υπερβολικά μεγάλη δύναμη στα χέρια τους» και μάλιστα με αθέμιτες μεθόδους, εξοντώνοντας δηλαδή τους ανταγωνιστές τους, αποκλείοντάς τους από την αγορά

και πλύνοντας, έτσι, όχι μόνον άλλες επιχειρήσεις αλλά και τους ίδιους τους καταναλωτές. Εφεραν τον Μαρκ Ζούκερμπεργκ, ιδρυτή του δημοφιλέστερου μέσου κοινωνικής δικτύωσης, αντιμέτωπο με την εσωτερική επικοινωνία της εταιρείας του, από την οποία προκύπτει πως το 2012 ζήτησε την «εξουδετέρωση» ανταγωνιστριών εταιρειών. Επρόκειτο για το Instagram, το οποίο φαίνεται πως ο ιδρυτής του Facebook θεωρούσε απειλή και εξουδετέρωσε την εταιρεία εξαγοράζοντάς την. Τον ανάγκασαν μάλιστα να παραδεχθεί πως το Facebook έχει αντιγράψει πολλούς

από τους ανταγωνιστές του, αλλά και να ομολογήσει ευθέως ότι απλώς δεν γνωρίζει πόσους. Η αμνηχανία του ήταν εμφανής και σύμφωνα με το Reuters, ο Μαρκ Ζούκερμπεργκ έφτασε κάποιες στιγμές να μπερδευτεί τα λόγια του. Πιο ευέλκτος ο Σουντάρ Πιτσάι, διευθύνων σύμβουλος της Alphabet, μπτρικής της Google, ζήτησε πίστωση χρόνου από το Κογκρέσο με σκοπό να επανέλθει πιο ενημερωμένος, καθώς κατηγορήθηκε πως η εταιρεία του «κλέβει έντιμες επιχειρήσεις». Και βέβαια, ο Τζεφ Μπέζος, ιδρυτής της Amazon, βρέθηκε για πρώτη φορά στα 26 χρόνια από την ίδρυσή της αντιμέτωπος

με το Κογκρέσο και την κατηγορία ότι η εταιρεία του εκτοπίζει με αθέμιτους τρόπους τις άλλες εταιρείες ηλεκτρονικού εμπορίου, εμποδίζοντας ουσιαστικά την προβολή τους και ότι εξαγόρασε προ δεκαετίας την ανταγωνιστική Diapers.com προκειμένου να την εξαφανίσει, όπως και οντως έκανε. Τα δίσωμα παιδιά της τεχνολογίας προσπάθησαν σε πολλές περιπτώσεις να ελιχθούν και να αποφύγουν να απαντήσουν. Και όπως σχολίασε ο Δημοκρατικός, μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, Ντέιβιντ Σίσιλιν, «όσα ακούστηκαν στο πλαίσιο της ακρόασης επιβεβαίωσαν τα στοιχεία που συγκεντρώσαμε το περασμένο έτος».

Σε διαρκή αντιπαράθεση με Google και Apple βρίσκεται η Κομισιόν

Σαν Ε.Ε. η εκοτραεία κατά των τεχνολογικών κολοσσών κινείται παράλληλα σε διαφορετικά επίπεδα, αλλά πάντως υπό την εποπτεία της παθιασμένης με το καθήκον της επίτροπο Ανταγωνισμού, Μαργκρέτε Βεστάγκερ. Άλλοτε στρέφεται κατά των παραβιάσεων των κανόνων ανταγωνισμού και άλλοτε κατά της φοροαποφυγής, του προσφίλους αθλήματος των πολυεθνικών που επωφελοούνται από τις ευνοϊκές φορολογικές νομοθεσίες και διάφορες ειδικές συμφωνίες και δεν καταβάλλουν φόρους παρά τα διαστημικά κέρδη τους. Το διάστημα 2017-2019, για παράδειγμα, η Κομισιόν έκρινε τρεις φορές πως η Google ήταν ένοχη μονοπωλιακής συμπεριφοράς σε τρεις διαφορετικές έρευνές της, που κατέληξαν σε πρόστημα συνολικού ύψους 8,25 δισεκατομμυρίων ευρώ. Πρόστημα αυτής της κλίμακας

είναι, όμως, ευτελή και δεν επιπρεάζουν έναν κολοσσό σαν την Google, που συγκεντρώνει ετησίως έσοδα άνω των 160 δισεκατομμυρίων δολαρίων. Δεδομένων, άλλωστε, των αργών ρυθμών της Κομισιόν, περνούν συνήθως μεγάλα χρονικά διαστήματα μέχρις ότου επιβληθούν τα πρόστιμα. Και οι ενδιαφερόμενοι συνήθως εφεσιβάλλουν τις αποφάσεις της Κομισιόν κερδίζοντας περαιτέρω χρόνο. Αυτό συνέβη και με την Google, η οποία εκμεταλλεύθηκε αυτά τα χρονικά περιθώρια και κατοχύρωσε την κυριαρχία της στην online διαφήμιση, στο λογισμικό των λεγόμενων εξυπνων κινητών και στην πλοήγηση στο Ιντερνετ. Στο άλλο μέτωπο, εκείνο της φοροαποφυγής, η Κομισιόν έχασε μόλις πριν από ένα μήνα μια μάχη. Τον περασμένο μήνα, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ακύρωσε την ε-

ντολή που από το 2016 είχε δώσει η Κομισιόν στην Apple να καταβάλει αναδρομικούς φόρους ύψους 13 δισεκατομμυρίων ευρώ στην Ιρλανδία. Το ζήτημα έχει αναμφίβολα πολιτικές και θεσμικές πλευρές καθώς άπτεται επιλογών του Δουβλίνου, που έδωσαν στον τεχνολογικό κολοσσό τη δυνατότητα να ελιόσσεται και να μην καταβάλλει παρά ουσιαστικά μηδενικούς φόρους. Η επίτροπος Ανταγωνισμού είναι αποφασισμένη να μην αφήσει σε σιχρία την Apple. Διερυνά, έτσι, κατά πόσον το λεγόμενο «κατάστημα εφαρμογών» του κολοσσού των υπολογιστών εφαρμόζει πρακτικές που στοιχειοθετούν μονοπωλιακή συμπεριφορά, καθώς έχουν προηγηθεί καταγγελίες ανταγωνιστών του ότι εμποδίζει έντεχνα τους χρήστες να στραφούν σε φθηνότερες εναλλακτικές. Σε ό,τι αφορά, βεβαίως, το ζήτημα της

φοροαποφυγής, που ασφαλώς δεν περιορίζεται στην Apple αλλά αφορά και τους άλλους τεχνολογικούς κολοσσούς, έχει φτάσει στον ΟΟΣΑ. Στο πλαίσιο του διεθνούς οργανισμού μεθοδεύονται οι προσπάθειες για να διαμορφωθεί ένα διεθνές σύστημα φορολόγησης, που να αποκλείει τέτοιου είδους καταχρηστικές συμφωνίες. Και στο μεταξύ, χώρες όπως η Γαλλία έχουν απειλήσει να επιβάλουν μονομερές τον λεγόμενο ψηφιακό φόρο και να αναγκάσουν τους τεχνολογικούς κολοσσούς να φορολογηθούν στον βαθμό που υπαγορεύουν τα δυσθεώρητα κέρδη τους. Κι εδώ γίνονται σαφείς οι διαφορές που χωρίζουν τις δύο πλευρές του Ατλαντικού. Η κυβέρνηση Τραμπ απειλεί από τον Ιούνιο να τινάξει στον αέρα τις σχετικές διαπραγματεύσεις. Όπως σχολίασε μέσα στην εβδομάδα αναλυτής του Bloomberg, η Ευρώπη

έχει το κίνητρο για να φορολογήσει, να διασπάσει και να αποδυναμώσει τους τεχνολογικούς κολοσσούς, όμως δεν διαθέτει τα μέσα και την εξουσία να το κάνει. Για τις ΗΠΑ, ισχύει το ακριβώς αντίστροφο. Οι Αμερικανοί πολιτικοί ενδιαφέρονται να προστατεύσουν κατά κύριο λόγο τα συμφέροντα των καταναλωτών, ενώ οι Βρυξέλλες θέλουν να διασφαλίσουν ότι θα λειτουργούν παράλληλα πολλές επιχειρήσεις. Ισχύει, βέβαια, πως οι Βρυξέλλες ασκούν κάποια επιρροή στην πολιτική ανταγωνισμού των ΗΠΑ. Όπως υπογράμμισε σε σχετικό σκόλιό του το Bloomberg, ο Δημοκρατικός βουλευτής της Βουλής των Αντιπροσώπων, Ντέιβιντ Σίσιλιν, κατηγορήσει προ ημερών την Google επικαλούμενος ότι την αμερικανική νομοθεσία αλλά τους νέους κανόνες της Ε.Ε. περί προστασίας πνευματικών δικαιωμάτων.

Καλές διακοπές με ασφάλεια

www.pwc.com.cy

Το καλοκαίρι των φυλετικών ταραχών

Οργή στο Σικάγο και διαδηλώσεις στο Πόρτλαντ κατά της αστυνομικής βίας

Σε λεηλασίες σε κεντρικούς εμπορικούς δρόμους του Σικάγο κατέληξε διαδηλώσιον κατά της αστυνομικής βίας, που πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα ύστερα από τη δολοφονία νεαρού Αφροαμερικανού από την αστυνομία στην υποβαθμισμένη συνοικία Σάουθ Σάιτ της μεγαλούπολης των μεσοδυτικών πολιτειών.

Την ίδια στιγμή, τεταμένη παρέμενε χθες η ατμόσφαιρα στο Πόρτλαντ του Ορεγκόν, όπου ακτιβιστές υπέρ των δικαιωμάτων των μαύρων διαδήλωσαν το

γελέας, Λόρι Λάιτφουτ. Τουλάχιστον 13 αστυνομικοί κατέληξαν στο νοσοκομείο, ενώ ένας περίοικος και ένας υπάλληλος εταιρείας ασφαλείας τραυματίστηκαν από πυρά. Οι ταραξίες έσπασαν βιτρίνες, λεηλάτησαν καταστήματα και έκαψαν τραπεζικά μηχανήματα στον κεντρικό εμπορικό δρόμο του Σικάγο, τη λεωφόρο Μίσιγκαν, γνωστή και ως το «Χρυσό Μίλι», που φιλοξενεί τα ακριβότερα εμπορικά καταστήματα της πόλης.

Στο Πόρτλαντ, που έκλεισε χθες δύο συνεχόμενους μήνες σχεδόν αδιάκοπων διαδηλώσεων κατά της αστυνομικής βίας μετά τη δολοφονία του Τζορτζ Φλόιντ στη Μινεάπολη, η σύλληψη της Αφροαμερικανής ακτιβίστριας Ντεμέτρια Χέστερ προκάλεσε έκρηξη, υποχρεώνοντας την εισαγγελία της πόλης σε υποχώρηση και σε ανακοίνωση ότι η Χέστερ δεν θα αντιμετωπίσει δίωξη.

Μετά την απελευθέρωσή της, η Χέστερ, που είναι μία από τις ηγετικές φυσιογνωμίες του πολιτικού κινήματος στο Πόρτλαντ και όλες τις ΗΠΑ για ριζική μεταρρύθμιση των αστυνομικών δυνάμεων στις ΗΠΑ σε ό,τι αφορά τις σχέσεις τους με τις μειονότητες και τους μετανάστες, δήλωσε ότι θα συνεχίσει να διαδηλώνει. «Το όνειρο γίνεται πραγματικότητα. Πρόκειται για επανάσταση και εισπράττουμε οφειλόμενες αποζημιώσεις», είπε η Χέστερ. Η ακτιβίστρια και 15 άλλα άτομα συνελήφθησαν κατά τη διάρκεια της 73ης διαδικασίας νύχτας διαδηλώσεων στο Πόρτλαντ, καθώς κατευθύνονταν προς τα γραφεία της συνδικαλιστικής ένωσης αστυνομικών, όπου έκαψαν κάδους σκουπιδιών και εκτόξευσαν πυροτεχνήματα εναντίον των αστυνομικών δυνάμεων. Δύο αστυνομικοί τραυμα-

Διαδηλωτής του κινήματος Black Lives Matter έξω από το αστυνομικό τμήμα του Σικάγο.

τίσθηκαν στις ταραχές, ενώ σε μήνυμά του στο Twitter, ο Αμερικανός πρόεδρος Τραμπ χαρακτήρισε το Πόρτλαντ «εκτός ελέγχου» και κάλεσε τη Δημοκρατική

κυβερνήτη Κέιτ Μπράουν να επιστρέψει την Εθνοφρουρά για να αντιμετωπίσει τις διαδηλώσεις.

A.P., THE NEW YORK TIMES

Αποδιοπομπαίος τράγος η Κίνα για τον πρόεδρο Τραμπ

Με τη νέα έξαρση της COVID-19 στις ΗΠΑ να επιδεινώνει την ήδη δυσχερή-στατη θέση του Ντόναλντ Τραμπ στην τελική ευθεία των προεδρικών εκλογών του Νοεμβρίου, ο Αμερικανός πρόεδρος επανήλθε στο προσκήνιο του θέματος: τη συστηματική επίθεση εναντίον της Κίνας. Μιλώντας στο τηλεοπτικό δίκτυο Fox, ο Αμερικανός πρόεδρος δήλωσε ότι μέχρι πρόσφατα είχε «μια φοβερή σχέση» με τον Κινέζο πρόεδρο Σι Τζιν-πίνγκ, αλλά «δεν αισθάνεται το ίδιο σήμερα» και «έχει να του μιλήσει πολύ καιρό», ρίχνοντας στο Πεκίνο την πρωταρχική ευθύνη για τη φονική πανδημία. Προηγουμένως, ο Τραμπ είχε χαρακτηρίσει, στη διάρκεια ενημέρωσης των πολιτικών συντακτών, τη σημερινή πανδημία ως «χειρότερη από την ισπανική γρίπη του 1917» (στην πραγματικότητα εκδηλώθηκε το 1918 και το 1919), η οποία, πάντα κατά τον Αμερικανό πρόεδρο, «πιθανόν τερμάτισε τον... Β' Παγκόσμιο Πόλεμο». Στην ίδια ενημέρωση προανήγγειλε απαγόρευση εισόδου στις ΗΠΑ ακόμη και Αμερικανών πολιτών για τους οποίους «θα υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες» ότι έχουν προσβληθεί από τον ιό.

Η ενημέρωση των δημοσιογράφων από τον Τραμπ, το απόγευμα της Δευτέρας, ήταν επεισοδιακή, καθώς κάποια στιγμή άνδρας της μυστικής υπηρεσίας που είναι επιφορτισμένη με την ασφάλεια του προέδρου διέκοψε απότομα τις δηλώσεις του για να τον φυγαδεύσει σε ασφαλές σημείο. Όταν επανήλθε στην αίθουσα, λίγα λεπτά αργότερα, αποκάλυψε ότι είχε προκληθεί αναστάτωση από ένα περιστατικό πυροβολισμού έξω από τον Λευκό Οίκο. Όπως έγινε γνωστό, ένας 51χρονος απειλίσσε άνδρας της μυστικής υπηρεσίας, ο οποίος τον πυροβόλησε πιστεύοντας ότι πήγαινε να βγάλει όπλο. Ο 51χρονος νοσηλεύεται σε σοβαρή κατάσταση, ενώ τα κίνητρά του και οι συνθήκες τραυματισμού του δεν έχουν ακόμη διευκρινιστεί.

Αίθνη προκάλεσε, τέλος, η δήλωση Τραμπ ότι ενδέχεται να εκφωνήσει την ομιλία για την αποδοχή του προεδρικού

Ο Αμερικανός πρόεδρος ρίχνει στο Πεκίνο την πρωταρχική ευθύνη για τη φονική πανδημία.

Η «περιπέτεια» του Ντόναλντ Τραμπ ύστερα από πυροβολισμό έξω από τον Λευκό Οίκο.

χρίσματος του Ρεπουμπλικανικού Κόμματος στο Γκέτισμπεργκ της Πενσιλβάνιας εκεί όπου ο Αβραάμ Λίνκολν είχε εκφωνήσει μία από τις πιο διάσημες ομιλίες στην αμερικανική ιστορία, διαρκούντος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Πλήθος πολιτικών και δημοσιογράφων αποδοκίμασαν αυτή τη σκέψη, θεωρώντας ανεπίτρεπτη την καλλιπεία των εθνικών παραδόσεων για κομματικό όφελος.

REUTERS, A.P.

Καταφέραμε να βάλουμε την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη του φαρμάκου

Η συμβολή της Remedica στην οικονομία της Κύπρου είναι πολύ σημαντική, δηλώνει ο Λάμπρος Δημητριάδης

Η Remedica ειδικεύεται στην ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία υψηλής ποιότητας, ασφαλών και αποτελεσματικών φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση. Ο Ανάτολος Εμπορικός Διευθυντής της Remedica, Λάμπρος Δημητριάδης, τονίζει πως οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι πολλές, αλλά σίγουρα είναι αυτές που εξελίσσουν τις επιχειρήσεις που προσαρμόζονται και μαθαίνουν γρήγορα με αποτέλεσμα να γίνονται πιο ανταγωνιστικές.

Ταυτόχρονα, ο κ. Δημητριάδης υπογραμμίζει σε συνέντευξή του στην «Κ» πως η συνεχής ανανέωση και συμμόρφωση των πρακτικών και λειτουργιών των επιχειρήσεων του κλάδου αποτελεί βασική πρόκληση εναρμόνισης, η οποία κατά βάση αποτελεί σημαντικό κομμάτι το οποίο εντάσσεται στα λειτουργικά έξοδα.

Δηλώνει δε ότι η πρόωθηση της φαρμακευτικής καινοτομίας με στόχο την αναγέννηση του κλάδου γενικότερα αλλά και την ανάπτυξη νέων τομέων και τεχνολογιών μέσα στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής του κράτους αναπόφευκτα θα αποτελούσε μοχλό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων αλλά και σε βάθος χρόνου ανάπτυξη του εξαγωγικού προϊόντος.

- Η εταιρεία σας, εδώ και χρόνια, κέρδισε την καταξίωση στην κυπριακή αγορά της υγείας. Πού οφείλεται αυτή η επιτυχία κατά τη γνώμη σας;

- Η Remedica είναι συνυφασμένη με τη ζωή και συνεπώς με την υγεία όχι μόνο στη βάση των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων αλλά και στην ενεργό της συνεισφορά στο κοινωνικό σύνολο. Βασισμένη στο δράμα του δημιουργού της κ. Τάκη Παττίχη και μετέπειτα στην ηγετική καθοδήγηση του νυν CEO Δρα Μιχάλη Νεοπολέμου, η Remedica ειδικεύεται στην ανάπτυξη, παραγωγή και εμπορία υψηλής ποιότητας, ασφαλών και αποτελεσματικών φαρμάκων για ανθρώπινη χρήση. Η Remedica αποδεικνύει έμπρακτα τη δέσμευσή της στο να παρέχει προϊόντα υψηλής ποιότητας με βάση τη διεθνή πρότυπα, θέτοντας σε εφαρμογή το σύστημα ποιότητας που εξασφαλίζει τα τμήματα ελέγχου και διασφάλισης ποιότητας. Επιπρόσθετα με την εφαρμογή πρακτικών που πληρούν όλες τις διεθνείς προδιαγραφές αναπτύσσοντας με αυτό το τρόπο ένα διατηρητικό ανταγωνιστικό πλεονέκτημα. Το χαρτοφυλάκιο της αποτελείται από περισσότερα από 300 φαρμακευτικά προϊόντα για ανθρώπινη χρήση για διαφορετικές θεραπευτικές κατηγορίες, όπως φάρμακα για τον καρκίνο, αντινεοπλασματικοί και ανοσοτροποποιητικοί παράγοντες, ορμονικά σκευάσματα για συστηματική χρήση, φάρμακα παθήσεων κυκλοφορικού συστήματος και άλλα. Ως Remedica, καταφέραμε να βάλουμε την Κύπρο στον παγκόσμιο χάρτη των φαρμάκων και το

όνομα της χώρας μας να εμφανίζεται σε φαρμακευτικά προϊόντα σε πάνω από 160 χώρες στον κόσμο φέρνοντας αρκετά εκατομμύρια συναλλαγμάτων στον τόπο μας κάθε έτος.

Η συμβολή της Remedica στην οικονομία της Κύπρου, είναι αδιαμφισβήτητη πολύ σημαντική και για αυτό και το κοινωνικό της αποτύπωμα ενσωματώθηκε από νωρίς στο DNA της. Η εταιρεία, μέσα από διάφορες πολιτικές και διαδικασίες, στοχεύει στη διασφάλιση της ποιότητας ζωής μέσα από την υγεία και προάγει τη διαρκή, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη καθώς και την πλήρη και παραγωγική απασχόληση. Σήμερα η κοινωνική ευθύνη και η προσφορά της εταιρείας είναι συνυφασμένη με την αποστολή της και εκτείνεται στους τομείς της υγείας, του περιβάλλοντος, του ανθρώπινου δυναμικού της αλλά και της ευρύτερης κοινωνίας. Μέσα από την Κοινωνική Εταιρική μας Ευθύνη, στηρίζουμε διαχρονικά τις ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού και μέσω των εισφορών μας, υποστηρίζουμε την ανάπτυξη ή/και τη διατήρηση μεγεταπείθων κοινωνικών δράσεων στον τόπο μας σε διάφορους μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς. Ο αμοιβαίος σεβασμός και η εκτίμηση προς τους ανθρώπους μας επηρέασαν σημαντικά την ανάπτυξη της εταιρείας μας. Στην επιτυχή

Ο κυπριακός λαός έχει διαχρονικά δείξει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία του στο εταιρικό και παραγόμενο προϊόν της Remedica ενισχύοντας την ηγετική της θέση μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

αυτή πορεία, είναι ιδιαίτερη η συμβολή και αφοσίωση όλων των μελών της εταιρείας, που αριθμεί πέραν των 800 εργαζομένων, οι οποίοι έχουν ενστερνισθεί και αναπτύξει τις αξίες και τα οράματα των ιδρυτών της.

Ο κυπριακός λαός έχει διαχρονικά δείξει την εμπιστοσύνη και την αξιοπιστία του στο εταιρικό και παραγόμενο προϊόν της Remedica, ενισχύοντας την ηγετική της θέση μετά την εφαρμογή του Γενικού Συστήματος Υγείας.

- Ποιες είναι οι κυριότερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις;

- Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις είναι πολλές, αλλά σίγουρα είναι αυτές που εξελίσσουν τις επιχειρήσεις που προσαρμόζονται και μαθαίνουν γρήγορα με α-

Η ανάπτυξη μέσα από την καινοτομία και η συνεχής τεχνολογική αναβάθμιση αποτελούν βασικό στρατηγικό πυλώνα της εταιρείας, δηλώνει ο Ανάτολος Εμπορικός Διευθυντής της Remedica.

ποτέλεσμα να γίνουν πιο ανταγωνιστικές. Βλέποντας το παρελθόν αλλά και το μέλλον υπάρχουν τρεις βασικές προκλήσεις τις οποίες καλούνται να αντιμετωπίσουν οι φαρμακευτικές επιχειρήσεις. Σαν πρώτη βασική πρόκληση θα τοποθετούσα τη διαχείριση ρίσκου στη φαρμακευτική εφοδιαστική αλυσίδα. Δεν θα μπορούσα να μην αναφερθώ στην πανδημία του κορωνοϊού που σηματοδότησε αλλαγές σε όλες τις εθνότητες της λειτουργίας των φαρμακευτικών εταιρειών στην Κύπρο, αλλά και γενικότερα στο παγκόσμιο επιχειρηματικό και κοινωνικό σύνολο. Η φαρμακευτική βιομηχανία κλήθηκε να διαχειριστεί με ευελιξία τις αλλαγές αυτές στο πλαίσιο ενός συνεχούς μεταβλητού περιβάλλοντος. Η διασφάλιση του ομαλού και συνεχούς εφοδιασμού των πρώτων υλών, αλλά και τελικών προϊόντων αποτέλεσε μεγάλη πρό-

κληση για τις φαρμακευτικές εταιρείες. Πέραν των υποχρεώσεων που ορίζονται σαφώς στο ισχύον νομικό πλαίσιο, η αποτελεσματικότητα και η ασφάλεια της αλυσίδας εφοδιασμού κρίθηκε σημαντική αυτό το διάστημα. Υπήρξε, επίσης, η αναγκαιότητα της λήψης των απαραίτητων μέτρων για την προφύλαξη των εργαζομένων. Οι ανάγκες για ανάπτυξη νέων φαρμάκων με σκοπό την καταπολέμηση του κορωνοϊού (και όχι μόνο) αυξάνονται συνεχώς και οι φαρμακοβιομηχανίες ανά το παγκόσμιο ανταγωνίζονται για την εξεύρεση ενός ποιοτικού φαρμάκου, στην καλύτερη τιμή που θα τα καταφέρει να βγει πρώτο την αγορά.

Η φαρμακευτική βιομηχανία αποτελεί μία από τις πλέον ρυθμιζόμενες βιομηχανίες παγκοσμίως που αναπτύσσονται δυναμικά και είναι από τους πιο ανταγωνιστικούς κλάδους καθώς η κόστη αυξάνονται ολοένα και περισσότερο. Συνεπώς, η συνεχής ανανέωση και συμμόρφωση των πρακτικών και λειτουργιών των επιχειρήσεων του κλάδου αποτελεί βασική πρόκληση εναρμόνισης, η οποία κατά βάση αποτελεί σημαντικό κομμάτι το οποίο εντάσσεται στα λειτουργικά έξοδα. Παράλληλα προς την επίτευξη αυτού του στόχου οι επιχειρήσεις του κλάδου αναπτύσσουν στρατηγικές προώθησης ολοκληρωμένων λύσεων υγείας έχοντας κατά νου όχι μόνο την εταιρική και κοινωνική κοινότητα, αλλά και το νομοθετικό πλαίσιο που διέπει εργαζομένους, συνεργάτες και πελάτες. Οι προκλήσεις που έχω προαναφέρει βεβαίως επεκτείνονται και στο παγκόσμιο δίκτυο εξυπηρέτησης έχοντας να αντιμετωπίσουν κάθε φορά τις νομοθετικές ιδιαιτερότητες της κάθε χώρας.

Η συνεχής επένδυση στην έρευνα και στην ανάπτυξη προϊόντων, στην τεχνολογία και στην καινοτομία σε διάφορους τομείς, είναι αναγκαία ως προς την αξιοποίηση των προκλήσεων και των προοπτικών που αντιμετωπίζει η σύγχρονη φαρμακευτική βιομηχανία. Η καινοτομία αποτελεί βασικό μοχλό ανάπτυξης κάθε είδους επιχειρηματικότητας καθώς δημιουργεί υπεραξία. Η φαρμακοβιομηχανία αγωνίζεται γι' αυτό και φυσικά θεωρείται μία από τις πλέον ισχυρές δυνάμεις διεθνώς όσον αφορά στην ανάπτυξη. Στην Κύπρο η προστιθέμενη αξία μπορεί να επέλθει μόνο μέσα από τη δημιουργία καινοτόμων εταιρειών όπως είναι οι φαρμακευτικές. Για να πετύχουμε λοιπόν ως χώρα θα πρέπει να συνδεθεί η καινοτόμος ιδέα με την επιχειρηματική δραστηριότητα και για να γίνει αυτό χρειάζονται άνθρωποι με υψηλή ένταση γνώσης. Είναι αναγκαίο λοιπόν να δοθούν κίνητρα. Η φαρμακοβιομηχανία είναι μεταξυ των πυλώνων εκ των οποίων μπορεί να στηριχθεί η ανάπτυξη για την επανεκκίνηση της κυπριακής οικονομίας. Όπως ανέφερα η χώρα μας πρέπει και μπορεί να εκμεταλλευτεί το πολύτιμο δυναμικό των επιστημόνων της που ως

μικρή χώρα αντιμετωπίζουμε σοβαρό πρόβλημα σε πρόσβαση στις δεξιότητες. Χρειάζεται να επενδύσει στον ανθρώπινο παράγοντα και να διαμορφώσει ένα περιβάλλον που να ενθαρρύνει την καινοτομία, την ανάληψη πρωτοβουλιών με υπολογισμένο ρίσκο, την πρόωξη δημιουργικών δραστηριοτήτων κάθε είδους.

Φαρμακευτική καινοτομία

- Μπορεί η φαρμακευτική καινοτομία να γίνει μοχλός ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας και εάν ναι, μέσα από ποιες διαδικασίες;

- Η καινοτομία προκύπτει σε όλους τους κλάδους της οικονομικής δραστηριότητας όπως είναι οι διαδικασίες, τα προϊόντα και οι υπηρεσίες, αναπτύσσεται όμως συχνότερα σε τομείς υψηλών ρυθμών έρευνας και ανάπτυξης (R&D), όπως στη φαρμακευτική καινοτομία. Ως παράδειγμα φαρμακευτικής καινοτομίας μπορεί να αναφερθεί η εισαγωγή μιας νέας ουσίας ή παράγοντα, με καινοτόμο μηχανισμό δράσης ή μια νέα πρωτόπορα φαρμακοτεχνική μορφή που οδηγεί σε επιπρόσθετα οφέλη για τον ασθενή και το σύστημα υγείας. Η σημασία της φαρμακευτικής καινοτομίας έχει επισημανθεί επανειλημμένως από στελέχη του κλάδου αλλά και από συναφείς κλάδους. Θεωρείται ότι η φαρμακευτική καινοτομία μπορεί να συνεισφέρει σημαντικά στην αντιμετώπιση υγειονομικών αναγκών της κάθε χώρας, καθώς προσφέρει λύσεις στο σύνολο σχεδόν των πιο σημαντικών προβλημάτων υγείας και συμβάλλει τελικά στην εξοικονόμηση πόρων για το σύστημα υγείας. Η πρόωξη της φαρμακευτικής καινοτομίας με στόχο την αναγέννηση του κλάδου γενικότερα αλλά και την ανάπτυξη νέων τομέων και τεχνολογιών μέσα στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης βιομηχανικής πολιτικής του κράτους αναπόφευκτα θα αποτελούσε μοχλό ανάπτυξης της κυπριακής οικονομίας μέσω της προσέλκυσης επενδύσεων αλλά και σε βάθος χρόνου ανάπτυξη του εξαγωγικού προϊόντος. Επιπρόσθετα, δημιουργικές συνέργειες μεταξύ ιδιωτικού τομέα και της επιστημονικής/ακαδημαϊκής κοινότητας που θα αποσκοπούν στην καθιέρωση της φαρμακευτικής έρευνας, ανάπτυξης και καινοτομίας ως μέσο βελτίωσης της υγείας, της κοινωνίας αλλά και του παραγόμενου προϊόντος, που όχι μόνο θα δημιουργούσαν καινοουργίες προοπτικές εργασίας και ανάπτυξης της οικονομίας, αλλά θα έδιναν και μια δυναμική στο επίπεδο όπου η Κύπρος μας θα μπορούσε να καταστεί χώρα ανάπτυξης γενόσημων φαρμακευτικών προϊόντων ειδικά για τις γειτονικές μας χώρες. Η ανάπτυξη μέσα από την καινοτομία και η συνεχής τεχνολογική αναβάθμιση αποτελούν βασικό στρατηγικό πυλώνα της Remedica και χωρίς αμφιβολία θα συνεχίσουμε να είμαστε πρωτοπόροι σε αυτό τον τομέα.

Ο τουρισμός διεκδικεί μερίδιο από το Ταμείο Ανάκαμψης

Στόχος, η αναβάθμιση των επιχειρήσεων του κλάδου και η βελτίωση υποδομών

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Μερίδιο από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Ανάκαμψης και τα 32 δισ. ευρώ που αντιστοιχούν στην Ελλάδα θα διεκδικήσει και ο τουριστικός κλάδος, παρά τις συζητήσεις περί υπερβολικής έκθεσης της χώρας στην εν λόγω δραστηριότητα που αποκάλυψε η τρέχουσα υγειονομική κρίση. Και αυτό διότι η πανδημία παράλληλα με την εξάρτηση της οικονομίας κατέστρεψε σαφώς πως μόνον οι επιχειρήσεις εκείνες που συμβαδίζουν με τις σύγχρονες τάσεις και απαιτήσεις μπορούν να σταθούν την επόμενη ημέρα.

Εργα ενεργειακής αναβάθμισης με πυξίδα την αειφορία και έργα που υλοποιούν την ψηφιακή μετάβαση και εκσυγχρονισμό αναμένεται να μονοπω-

Εργα ενεργειακής αναβάθμισης και ψηφιακού μετασχηματισμού αναμένεται να μονοπωλήσουν το ενδιαφέρον των τουριστικών επιχειρήσεων.

λήσουν το ενδιαφέρον των τουριστικών επιχειρήσεων που θα επιδιώξουν να εταχθούν στις χρηματοδοτήσεις του πακέτου στήριξης.

Αλλά ο κλάδος μπορεί να ευνοηθεί και από τις βελτιώσεις σε υποδομές αποκτώντας τη δυνατότητα η χώρα να κλείσει την ψαλίδα της διαφοράς με τους ανταγωνιστές της, τις άλλες ευρωπαϊκές μεσογειακές χώρες δηλαδή, σε αυτούς τους τομείς. Η ταξιδιωτική εμπειρία δεν αφορά μόνο τη διαμονή, αλλά συνολικά τον προορισμό επαναλαμβάνουν χαρακτηριστικά τα τελευταία έτη οι πιο διαρκτικοί ξενοδοχοί.

«Η τουριστική δραστηριότητα πρέπει να κατανωθεί ως ένα οικοσύστημα από αλυσίδες αξίας που καθοδηγείται από τις αλυσίδες “εμπειριών”, τις οποίες προσφέρουν οι προορισμοί, με τον κάθε επιμέρους προορισμό –και κάθε χώρα– να έχει τη δυνατότητα να διαμορφώσει τη δική του μοναδική αλυσίδα αξίας και εμπειριών», εξηγεί μιλώντας στην «Κ» ο γενικός διευθυντής του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΙΝΣΕΤΕ), Ηλίας Κικιλίας. Οι βασικοί ανταγωνιστές της χώρας μας, όπως έχει τεκμηριώσει με το ερευνητικό έργο του ΙΝΣΕΤΕ, είναι κατά κύριο λόγο οι ώριμοι ευρωπαϊκοί προορισμοί, η Ισπανία, η Ιταλία και η Πορτογαλία, «έναντι των οποίων υπερτερούμε ως προς τη φιλικότητα και εξυπηρέτηση, τη διαμονή και την ποιότητα του φαγητού, την αίσθηση ασφάλ-

ειας, αλλά υστερούμε σε ζητήματα που σχετίζονται κυρίως με τις δημόσιες υποδομές και τη λειτουργία των προορισμών, όπως η καθαριότητα, η άναρχη πολεοδομία, η κατάσταση των αρχαιο-ολογκών χώρων, η πληροφόρηση κ.λπ.», προσθέτει. «Ακόμη και πριν από την πανδημία, οι “μακροτάσεις” έδειχναν με σαφή τρόπο την εντεινόμενη επιδίωξη των ταξιδιωτών να προσδιορίζουν και να προσαρμόζουν τα ταξίδια τους στις προσωπικές τους ανάγκες με περισσότερο αποτελεσματικούς τρόπους, να αναζητούν νέες εμπειρίες και τρόπους διάδρασης, καθώς και την αυξανόμενη σημασία της βιωσιμότητας των προορισμών ως πολυσύνθετης ολιστικής έννοιας», επισημαίνει ο επικεφαλής του ΙΝΣΕΤΕ. Η πανδημία αναμφισβήτητα εντείνει και επιταχύνει τις τάσεις αυτές. «Συνεπώς, η περαιτέρω αναβάθμιση και ωρίμανση του τουριστικού προϊόντος –των αλυσίδων αξίας και εμπειριών– απαιτείται να στηριχθεί στους άξονες της βιωσιμότητας και αειφορίας, της ψηφιακής τεχνολογίας, των αναγκών δημοσίων υποδομών –συμπεριλαμβανομένων της υγείας– και της αποτελεσματικής διαχείρισης και προώθησης των προορισμών ως μοναδικών αλυσίδων αξίας και εμπειριών», τονίζει.

Καθώς η πανδημία επιφέρει ισχυρότατο πλήγμα στη δραστηριότητα του τουρισμού, ξεκίνησε η συζήτηση σχετικά με την αναζήτηση ενός νέου παραγωγικού μοντέλου και την «απεξάρτηση από τη μονοκαλλιέργεια του τουρισμού». Ομως, κάθε χώρα έχει τους δικούς της ανταγωνιστικούς πυλώνες και ο τουρισμός είναι ένας από αυτούς. Είναι έτσι χαρακτηριστικό πως η ενδιάμεση έκθεση της επιτροπής Πισσαρίδη αναγνωρίζει, αφενός, τον οικονομικό χαρακτήρα του τουρισμού –και της ποντοπόρου ναυτιλίας– στη χώρα μας ως σημαίνουσα εξωστρεφής και εξαγωγική δραστηριότητα που έχει συμβάλει σε σημαντική βαθμύ στην άμβλυνση των επιπτώσεων της οικονομικής κρίσης με τον υπερδιπλασιασμό των εσόδων την τελευταία δεκαετία, και, αφετέρου, την υστέρηση άλλων τομέων παραγωγής διεθνών εμπορεύσιμων προϊόντων. Τα έσοδα από τον εισερχόμενο τουρισμό μαζί με τα έσοδα από αερομεταφορές, κρουαζιέρα κ.λπ. το 2019 –εκτός από τη συμβολή στην απασχόληση, τους φόρους, τις εισφορές και το ΑΕΠ– εκτιμάται ότι κάλυψαν το 89% του ελλείμματος του ισοζυγίου αγαθών. «Το πρόβλημα, συνεπώς, δεν είναι η εντυπωσιακή ανάπτυξη του τουρισμού, αλλά η υστέρηση ενός σημαντικού αριθμού κλάδων οικονομικής δραστηριότητας, πολλοί εκ των οποίων μπορούν να επωφεληθούν πολύ περισσότερο από την ανάπτυξη αυτή», επισημαίνει ο γενικός διευθυντής του ΙΝΣΕΤΕ.

ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΕΣΟΔΑ ΤΟ 2019
Οι χώρες με τη μεγαλύτερη ταξιδιωτική δαπάνη στην Ελλάδα
(δαπάνη χωρίς αεροπορικά ή άλλα έξοδα έλευσης που γίνονται στο εξωτερικό)

Πού «πονάει» διαχρονικά η οικονομία της φιλοξενίας

Ενα χρόνο πριν επιβληθεί το lockdown στη χώρα, μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων αποκάλυπτε πως το ελληνικό τουριστικό προϊόν «πονάει» όπου εξαρτάται από το Δημόσιο και κάνει έτσι πόντους στις διεθνείς αγορές, παρά το γεγονός πως συγκεντρώνει πολύ υψηλά ποσοστά ικανοποίησης στις περισσότερες από τις υπόλοιπες κατηγορίες κριτηρίων έναντι των ανταγωνιστικών του προορισμών.

Είναι στα ευρήματα αυτής της μελέτης που κρύβονται πολλά από τα προβλήματα που μπορούν να αντιμετωπιστούν με τις επενδύσεις που φέρνει το Ταμείο Ανάκαμψης. Ταξιδιώτες που είχαν ήδη επισκεφθεί την Ελλάδα μια φορά δήλωναν στη σχετική έρευνα πριν από ένα χρόνο («Αξιολόγηση του brand “Ελλάδα” και σύγκριση με τον ανταγωνισμό στη Νότια Ευρώπη βάσει της εμπειρίας των τουριστών») πως θα ξανάβρουν σε μικρότερο ποσοστό έναντι αυτών που δηλώνουν πως θα επισκεπτόνταν ξανά μια άλλη ανταγωνιστική χώρα. Το ποσοστό πρόθεσης επανάληψης της επίσκεψης για την Ελλάδα ανέρχεται στο 36% του συνόλου έναντι 46% για τους ευθώς ανταγωνιστικούς προορισμούς και συγκεκριμένα τις χώρες της Νότιας Μεσογείου όπως η Ισπανία, η Πορτογαλία, η Ιταλία, η Μάλτα, η

Τουρκία και η Κροατία, παρά το γεγονός πως έχουν χαμηλότερη βαθμολογία στα κύρια κριτήρια ικανοποίησης των τουριστών.

Τα πλεονεκτήματα

Ποια είναι λοιπόν τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας; Ο φιλόξενος χαρακτήρας και η φιλικότητα των κατοίκων, η διαμονή, η αίσθηση ασφάλειας, η γαστρονομία και η ομορφιά των τοπίων αποτελούν τα τορ-στάσεις της ανταγωνιστικής εμπειρίας, η Ελλάδα υπερτερεί έναντι του ανταγωνισμού και προσφέρει πολύ υψηλή ικανοποίηση σύμφωνα με τη μελέτη που έγινε με 6.543 συνεντεύξεις στη Νότια Μεσόγειο, το 10% εκ των οποίων σε επισκέπτες που είχαν έρθει και στην Ελλάδα.

Πού υστερούμε

Η χώρα μας, ωστόσο, υστερεί σημαντικά έναντι των ανταγωνιστριών χωρών σε άλλα υλικά και άυλα στοιχεία και διαστάσεις της εμπειρίας, όπως είναι η καθαριότητα των επιμέρους προορισμών, η πληροφόρηση, η άναρχη πολεοδομία, η ευκολία πρόσβασης

	ΠΟΣΑ ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ	ΕΚΑΤ. ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ	ΜΕΣΗ ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΔΑΠΑΝΗ
Γερμανία	2.959	4,026	734,9
Ηνωμένο Βασίλειο	2.564	3,499	732,7
ΗΠΑ	1.189	1,178	1.009,3
Γαλλία	1.090	1,541	925,2
Ιταλία	1.009	1,553	649,7
Ολλανδία	534	0,817	653,6
Ρουμανία	483	1,378	350,5
Πολωνία	416	0,851	488,8
Ελβετία	462	0,540	855,5
Βέλγιο	453	0,587	771,7
Κύπρος	465	0,800	581,2
Αυστρία	462	0,582	793,8
Ρωσία	433	0,582	743,9
Αυστραλία	371	0,338	1.097,63
Καναδάς	343	0,320	1.071,87
Σερβία	356	1,000	356,00
Βουλγαρία	338	3,882	87,06
Τουρκία	326	1,093	298,26
Σουηδία	258	0,412	626,21
Αλβανία	212	0,944	224,57
Δανία	191	0,307	622,14
Ισραήλ	206	0,700	294,28
Τσεχία	184	0,402	457,71
Νορβηγία	169	0,224	754,46
Ισπανία	203	0,282	719,85
Φινλανδία	166		
Βόρεια Μακεδονία	114	0,947	120,38
Άλλες (+ κρουαζιέρα)	2.250	-	
ΣΥΝΟΛΟ	18.151	34,0	

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Βαθαίνει η ύφεση στις κύριες χώρες προέλευσης ξένων επισκεπτών

Η οικονομική κατάσταση στις κύριες χώρες προέλευσης ξένων επισκεπτών στην Ελλάδα, αγοράς που έφεραν το 46% των ταξιδιωτικών εισπράξεων πέρυσι, εκπέμπει έντονα αρνητικό μήνυμα για τις προοπτικές της τουριστικής δραστηριότητας φέτος και πιθανόν και το 2021 καθώς και για τις προσδοκίες για την έναρξη μιας διατηρήσιμης ανάκαμψης. Αυτόνόντα, η ύφεση προστίθεται στα προβλήματα που προκαλούν οι υγειονομικές ανησυχίες. Η Ελλάδα εισέπραξε από τον εισερχόμενο από τη Γερμανία τουρισμό περίπου 3 δισ. ευρώ το 2019 ή 16,7% του

συνόλου των ταξιδιωτικών εισπράξεων. Η οικονομία της εκτιμάται ότι λειτουργήσει κατά μέσον όρο στο 60% της δυναμικότητάς της το δεύτερο τρίμηνο 2020 και μπορεί να λειτουργήσει στο 75% στο τρίτο και στο 90% στο τέταρτο. «Θα επιπρεάζεται όμως αρνητικά από τα διάσπαρτα μέτρα προστασίας και παρεμβάσεων που θα εξακολουθήσουν να είναι σε ισχύ για την αντιμετώπιση ενός ενδεχόμενου δεύτερου κύματος του κορωνοϊού», σύμφωνα με μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων που δόθηκε

στη δημοσιότητα στις αρχές Αυγούστου. Με βάση αυτές τις υποθέσεις, αναμένεται πτώση του ΑΕΠ της Γερμανίας κατά 6,7% το 2020. Από τον εισερχόμενο τουρισμό από το Ηνωμένο Βασίλειο η χώρα εισέπραξε περίπου 2,6 δισ. ευρώ το 2019 ή 14,5% του συνόλου. Η οικονομία του εκτιμάται ότι λειτουργήσει κατά μέσον όρο μόλις στο 40% της δυναμικότητάς της το δεύτερο τρίμηνο (έναντι 55% κατά μέσον όρο στη Ζώνη του Ευρώ). Επιπλέον, ακόμη και τον Ιούλιο 2020, ο ιός δεν φαίνεται να ετέθη υπό ικανοποιητικό έλεγχο. Η ανάπτυξη της χώρας ήταν

ήδη αναμικτή και πριν από τον κορωνοϊό, λόγω της αβεβαιότητας που προκύπτει από το Brexit, και, επομένως, η μείωση του ΑΕΠ εξαιτίας του κορωνοϊού εκτιμάται ότι θα είναι επίσης μεγαλύτερη από αυτή στην Ευρωζώνη. Με βάση αυτές τις υποθέσεις-εκτιμήσεις, αναμένεται τώρα πτώση του ΑΕΠ του Ηνωμένου Βασιλείου κατά 8,2% το 2020.

Η Ελλάδα εισέπραξε από τις ΗΠΑ περίπου 1,2 δισ. ευρώ το 2019 ή 6,7% του συνόλου. Η ανεξέλεγκτη πορεία εξαπλώσεως του κορωνοϊού σε πολλές πολιτείες, σε ορισμένες

από τις οποίες δεν έχει τεθεί ακόμα υπό έλεγχο, οδηγεί σε μεγάλη πτώση του ΑΕΠ των ΗΠΑ στο δεύτερο και το τρίτο τρίμηνο 2020. Εκτιμάται ότι η οικονομία των ΗΠΑ λειτουργήσει κατά μέσον όρο στο 50% της δυναμικότητάς της το δεύτερο τρίμηνο 2020. Από τη Γαλλία η Ελλάδα είχε ταξιδιωτικές εισπράξεις περίπου 1,1 δισ. ευρώ το 2019 ή 6,2% του συνόλου. Η οικονομία της λειτουργήσει κατά μέσον όρο στο 50% της δυναμικότητάς της το δεύτερο τρίμηνο και μπορεί να λειτουργήσει στο 70% στο τρίτο τρίμηνο. Η πτώση του ΑΕΠ της Γαλλίας

φέτος υπολογίζεται στο 8,8%. Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις από την Ιταλία ήταν περίπου 1 δισ. ευρώ το 2019 ή 5,7% του συνόλου. Η οικονομία της λειτουργήσει κατά μέσον όρο στο 45% της δυναμικότητάς της το δεύτερο τρίμηνο. Ωστόσο, μετά την επιτυχή αντιμετώπιση του ιού τον Ιούνιο, εκτιμάται τώρα ότι μπορεί να λειτουργήσει στο 70% της δυναμικότητάς της στο τρίτο τρίμηνο 2020 και στο 90% της δυναμικότητάς της στο τέταρτο. Υπό αυτές τις εκτιμήσεις, αναμένεται τώρα πτώση του ΑΕΠ της Ιταλίας κατά 8,9%.

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Έργων

- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Ψηφιακή Τραπεζική

- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμμοθούνας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Στα 2,05 δισ. αυξήθηκε η αξία των ελληνικών εξαγωγών τον Ιούνιο

Είναι ενισχυμένη κατά 6,5%, χωρίς να περιλαμβάνονται τα πετρελαιοειδή

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Αύξηση κατά 6,5%, στα 2,05 δισ. ευρώ κατέγραψαν οι ελληνικές εξαγωγές, χωρίς τα πετρελαιοειδή, τον Ιούνιο συγκριτικά με τον ίδιο μήνα του 2019, σύμφωνα με ανάλυση του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων (ΠΣΕ) και του Κέντρου Εξαγωγικών Ερευνών και Μελετών (ΚΕΕΜ), επί των προσωρινών στοιχείων της ΕΛ-ΣΤΑΤ. Τον πρώτο μήνα του καλοκαιριού σημαντική μείωση 10,3% καταγράφηκε και στο εμπορικό έλλειμμα, ο εξορθολογισμός του οποίου αποτελεί διαρκές ζήτημένο για τη χώρα στην προσπάθεια που καταβάλει να οικοδομήσει μια βιώσιμη οικονομία, όπως αναφέρει ο ΠΣΕ. Ωστόσο, εάν συμπεριληφθούν τα πετρελαιοειδή, τον Ιούνιο του 2020 οι εξαγωγές σημείωσαν πτώση κατά 238,1 εκατ. ευρώ ή κατά -8,5% και διαμορφώθηκαν στα 2,55 δισ. ευρώ από 2,79 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2019.

Να διευκρινιστεί ότι, όπως έχει αναφέρει σε παλαιότερη ανάλυση ο ΣΕΒ, η Ελλάδα διαθέτει διαχρονικά σημαντικόις μεγέθους υποδομές διύλισης πετρελαίου και, από τα μέσα περίπου της περασμένης δεκαετίας, οι εξαγωγές καυσίμων (πετρελαιοειδών) άρχισαν να επεκτείνονται ραγδαίως.

Ωστόσο, οι εξαγωγές πετρελαιοειδών, σε μεγάλο βαθμό, δεν επηρεάζονται από τις εγχώριες συνθήκες που προσδιορίζουν τη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας (σχετικό κόστος εργασίας ανά μονάδα προϊόντος), όπως συμβαίνει κατά κανόνα για τις λοιπές εξαγωγικές δραστηριότητες. Ως αποτέλεσμα, αντιμετωπίζονται ξεχωριστά. Όσον αφορά τις εισαγωγές, κατέγραψαν σημαντική μείωση τον Ιούνιο, καθώς υποχώρησαν κατά 400,5 εκατ. ευρώ ή κατά -9,2% και ανήλθαν σε 3,96 δισ. ευρώ έναντι 4,36 δισ. ευρώ κατά τον ίδιο μήνα του έτους 2019. Ωστόσο, εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών, οι εισαγωγές αγαθών ανήλθαν στα 3,4 δισ. ευρώ από 3,35 δισ. ευρώ, δηλαδή αυξήθηκαν ελαφρά κατά 54,3 εκατ. ευρώ ή κατά 1,6%. Βάσει αυτών των δεδομένων, το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε τον Ιούνιο του 2020 κατά 162,4 εκατ. ευρώ ή κατά 10,3%, σε -1,41 δισ. ευρώ από -1,57 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Χωρίς τα πετρελαιοειδή, μειώθηκε σε -

Το εμπορικό έλλειμμα μειώθηκε τον Ιούνιο του 2020 κατά 162,4 εκατ. ευρώ ή κατά 10,3%, σε -1,41 δισ. ευρώ από -1,57 δισ. ευρώ τον αντίστοιχο μήνα του 2019.

Στη διάρκεια του Ιουνίου οι εισαγωγές κατέγραψαν αισθητή μείωση κατά 400,5 εκατ. ευρώ.

1,35 δισ. ευρώ από -1,42 δισ. ευρώ, δηλαδή κατά 71,4 εκατ. ευρώ, ή κατά -5%, όπως αναφέρει ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Εξαγωγέων.

Εν γένει, η μείωση των εξαγωγών και κατά τον Ιούνιο, σε συνδυασμό με την πτωτική πορεία των προηγούμενων μηνών, οδήγησε σε σημαντική υποχώρησή

τους για το πρώτο εξάμηνο του 2020. Συνολικά στο διάστημα Ιανουαρίου-Ιουνίου μειώθηκαν κατά 2,04 δισ. ευρώ (-12,1%) και ανήλθαν σε 14,81 δισ. ευρώ από 16,85 δισ. ευρώ. Αντίθετα, χωρίς τα πετρελαιοειδή οι εξαγωγές κινούνται πλέον στα ίδια σχεδόν επίπεδα με το 2019, στα 11,53 δισ. ευρώ από 11,56 δισ. ευρώ, δηλαδή μειωμένες οριακά κατά 25,2 εκατ. ευρώ ή κατά -0,2%.

Ως προς τις κατηγορίες προϊόντων, σημαντική αύξηση παρουσίασαν οι εξαγωγές των χημικών (33,8%), όπως και αυτές των ποτών και καπνού (24,9%) και των μηχανημάτων (20,2%). Αξιοσημειώτες αυξήσεις καταγράψουν οι εξαγωγές της κατηγορίας λάδια (14,6%), όπως και αυτές

των τροφίμων και ζώων ζώντων (9%).

«Οι επιπτώσεις της πανδημίας του κορωνοϊού στην οικονομική δραστηριότητα συνεχίζουν να επηρεάζουν τις ελληνικές εξαγωγές. Οι ευρωπαϊκές αγορές, οι οποίες απορροφούν την πλειονότητα των ελληνικών προϊόντων εξακολουθούν να ταλανίζονται από την υγειονομική κρίση, χωρίς να διαφαίνεται—μέχρι στιγμής τουλάχιστον—προοπτική αποκλιμάκωσης της κατάστασης. Αντίθετα, η αβεβαιότητα μεγαλώνει καθώς φαίνεται να οδεύουμε προς νέα έξαρση του θανατηφόρου ιού, καθιστώντας εντελώς ακατομήρη τα τερά που κινούμαστε» ανέφερε η πρόεδρος του Πανελληνίου Συνδέσμου Εξαγωγέων, Χριστίνα Σακελλαρίδη.

Νέα δεδομένα στη λειτουργία ιδιωτικού και δημόσιου τομέα στην Ελλάδα

Η Άννα Μόνραντ, υψηλόβαθμο στέλεχος της Dell Technologies, μιλάει στην «Κ»

Συνέντευξη στον ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟ

Η Ελλάδα τα κατάφερε εξαιρετικά γιατί αντέδρασε γρήγορα στην πρώτη φάση. Η φάση της αντίδρασης ακολουθείται από μια φάση ανασύστασης και επανασχεδιασμού. Είναι σημαντικό τώρα να επαναπροσδιορίσουμε τη χρειάζεται να υποστηρίχθει καλύτερα και αποτελεσματικότερα, και η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει σε αυτό. «Η τεχνολογία μπορεί να δημιουργήσει έναν καλύτερο κόσμο και μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στη δεύτερη φάση της πανδημίας τις κυβερνήσεις και τις εταιρείες». Αυτή είναι η άποψη της Άννα Μόνραντ, ανώτερης αντιπροέδρου και γενικής διευθύντριας της Dell Technologies για την περιοχή της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης. Η Μόνραντ ζει στη Δανία, έχει επισκεφθεί αρκετές φορές την Ελλάδα και είναι ένα από τα πιο έμπειρα στελέχη του τομέα της πληροφορικής παγκοσμίως.

— **Πώς σας φάνηκε η αντίδραση της Ελλάδας στην πανδημία σε σχέση και με τις υπόλοιπες χώρες της περιοχής ευθύνης σας;**

— Η Ελλάδα αντέδρασε πολύ γρήγορα, προχώρησε σε αποφασιστικό lockdown και αυτό φαίνεται ότι λειτουργήσει εξαιρετικά. Πολύ καλύτερα από άλλες γειτονικές χώρες. Αυτό επέτρεψε και το άνοιγμα του τουρισμού όπως ξέρω. Η ταχύτητα απόκρισης είναι πολύ σημαντική, αυτό ισχύει και για τις κυβερνήσεις και για τις εταιρείες.

— **Ήταν έτοιμες οι εταιρείες για την πανδημία; Θεωρείτε ότι αντέδρασαν ικανοποιητικά;**

— Πάρα πολλές εταιρείες είχαν έτοιμα διάφορα σενάρια κρίσεων. Πιστεύω ότι καμιά δεν είχε σενάριο για πανδημία και αν το ισχυριστεί, κάποιος μάλλον υπερβάλλει. Είδαμε μια προσπάθεια που αποτυπώνεται σε τρεις φάσεις: Την αρχική αντίδραση στη νέα κατάσταση. Ακολουθεί η προσπάθεια δημιουργίας ενός περιβάλλοντος ώστε η εταιρεία να καταφέρει να λειτουργήσει. Μετά ακολουθεί μια φάση

Οι περισσότερες χώρες βρίσκονται στη φάση επανασχεδιασμού της υποστήριξης λειτουργιών με βάση τη νέα πραγματικότητα, αναφέρει η κ. Μόνραντ.

Η τεχνολογία μπορεί να βοηθήσει αποτελεσματικά στη δεύτερη φάση εξάπλωσης του ιού.

επανασχεδιασμού της υποστήριξης λειτουργιών με βάση τη νέα πραγματικότητα. Νομίζω ότι τώρα βρίσκομαστε στις περισσότερες χώρες σε αυτό το στάδιο, επανασχεδιασμού. Εδώ είναι πολύ σημαντικό να καθορίσουμε τι είναι αποδοτικό και τι όχι, πώς μπορούμε να λειτουργήσουμε καλύτερα και αποτελεσματικότερα με τις καινούργιες συνθήκες. Αυτό αφορά και την κοινωνία συνολικά.

— **Από τη σκοπιά μιας εταιρείας τεχνολογίας, τι βλέπετε για το μέλλον;**

Όπως σας είπα, περιμένουμε ότι τώρα θα επαναπροσδιοριστούν οι νέες διαδικασίες. Μετά την αρχική φάση αντίδρασης και αρχικής—as το πούμε—ανταπόκρισης

στη νέα πραγματικότητα, βλέπουμε ότι ωριμάζουν οι συνθήκες για έναν ουσιαστικό επαναπροσδιορισμό της λειτουργίας εταιρειών και οργανισμών. Αν στην πρώτη φάση οι εταιρείες αναζήτησαν εξοπλισμό για να επιτρέψουν στους ανθρώπους να εργαστούν από το σπίτι, τώρα θα πρέπει να δουν πώς αυτοί οι εργαζόμενοι πραγματικά θα είναι παραγωγικοί. Αυτό μεταφέρεται και στον δημόσιο τομέα, στον χώρο της εκπαίδευσης για παράδειγμα. Δεν είναι σημαντική μόνο η πρόσβαση στην τεχνολογία. Για παράδειγμα, οι δάσκαλοι να έχουν υπολογιστές. Πρέπει να δούμε πώς θα γίνει αποτελεσματική η διαδικασία της εκπαίδευσης από απόσταση. Είναι πιθανό οι μαθητές να μην μπορούν να ταξιδέψουν για ένα διάστημα, πρέπει να δούμε πώς μπορούμε χρησιμοποιώντας την τεχνολογία να αντισταθίσουμε την απώλεια αυτών των εμπειριών και των γνώσεων.

— **Πολλές εταιρείες επλήγησαν σημαντικά από την πανδημία. Αντίθετα, εταιρείες τεχνολογίας είδαν τα μεγέθη τους να αυξάνονται. Τι έκανε η Dell Technologies;**

— Ανακοινώσαμε πριν από μερικές εβδομάδες τα οικονομικά μας αποτελέσματα για το πρώτο τρίμηνο του έτους, το οποίο σε εμάς περιλαμβάνει τον Φεβρουάριο, τον Μάρτιο και τον Απρίλιο, διστάζοντας στο οποίο είναι σαφές ο αντίκτυπος της πανδημίας. Καταγράψαμε εξαιρετικούς θετικά αποτελέσματα και, ειδικά σε τομείς όπως οι επαγγελματικοί φορητοί υπολογιστές, σημειώσαμε εξαιρετικές επιδόσεις.

— **Τι θα συμβουλευάτε τις επιχειρήσεις να κάνουν;**

— Πιστεύω ότι όλες οι εταιρείες διαπιστώνουν πως πρέπει να δημιουργήσουν ένα περιβάλλον εργασίας που θα επιτρέψει την παραγωγικότητα. Παίζουν πολύ μεγάλο ρόλο οι επιχειρηματικές διαδικασίες και η εταιρική κουλτούρα. Οι διαδικασίες έχουν ανάγκη τις σωστές υποδομές, τα χαρακτηριστικά ασφαλείας, τη συμμόρφωση σε κανονισμούς. Εδώ ακριβώς είναι

η ανάγκη του επανασχεδιασμού, μιας εκ νέου εφεύρεσης των λειτουργιών μιας εταιρείας.

— **Αρκετοί άνθρωποι αισθάνονται άβολα με την αυξανόμενη χρήση της τεχνολογίας, φοβούνται ότι θα χάσουν τις δουλειές τους. Τι λέτε σε αυτούς;**

— Κοιτάξτε, όπως σας είπα, εγώ είμαι ιδιαίτερος αισιόδοξος για την τεχνολογία. Οι ενστάσεις αυτές υπήρχαν πάντοτε σε όλες τις φάσεις των τεχνολογικών εξελίξεων. Αν σκεφτούμε τη γεωργία πριν από 100 χρόνια, σίγουρα δεν υπάρχουν οι ίδιες δουλειές σήμερα. Το ίδιο και ο τραπεζικός τομέας, για παράδειγμα, σε σχέση με μία δεκαετία πριν. Δεν έχουμε πλέον τόσα τραπεζικά καταστήματα και εργαζομένους ως ταμίες. Οι αλλαγές δεν γίνονται από τη μια μέρα στην άλλη. Δεν πρόκειται σε μια νύχτα τα ρομπότ να πάρουν τις δουλειές ανθρώπων. Είναι σίγουρο ότι η απασχόληση θα αλλάξει και σίγουρα θα δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας. Αυτό συμβαίνει πάντοτε με την εξέλιξη. Επίσης, είναι πολύ μεγάλη ευκαιρία για τους ανθρώπους σήμερα μέσα από την τεχνολογία να αποκτήσουν νέες δεξιότητες.

— **Υπάρχουν συμπεράσματα στη δική σας εταιρεία από νέα πράγματα που έφεραν αυτοί οι μήνες της πανδημίας;**

— Φυσικά και υπάρχουν. Στην Dell Technologies έχουμε ήδη ένα περιβάλλον εργασίας από το σπίτι για 10 χρόνια. Ακόμα όμως και σε εμάς, με τόσο εμπειρία σε αυτό το μοντέλο εργασίας, είχαμε θέσεις και ρόλους που πιστεύαμε ότι δεν είναι κατάλληλοι για εργασία από το σπίτι. Για παράδειγμα, στις θέσεις τεχνικής υποστήριξης. Εκεί πιστεύαμε ότι όλα λειτουργούν καλύτερα σε ένα οργανωμένο περιβάλλον, με τη λογική του call center, με τις υποδομές των boards που παρέχουν δεδομένα σε πραγματικό χρόνο. Διαπιστώσαμε όμως ότι όλη αυτή η πληροφορία μπορεί να μεταφερθεί και στην οθόνη των εργαζομένων ακόμα και στο σπίτι του, γιατί είναι μια πληροφορία που παράγεται από συστήματα IT.

Την εξαγορά της Stoiximan ολοκλήρωσε ο ΟΠΑΠ

Την ηγετική θέση του στη διαδικτυακή

αγορά τυχερών παιγνίων διασφαλίζει ο όμιλος τυχερών παιγνίων ΟΠΑΠ ύστερα και από την τυπική ολοκλήρωση, μέσω της θυγατρικής εταιρείας του, OPAP Investment Ltd, της απόκτησης του 51% του ομίλου Stoiximan. Η συναλλαγή, που πραγματοποιείται έναντι συνολικού καθαρού τιμήματος 90,2 εκατ. ευρώ, πλέον αναλογούντων καθαρών ταμειακών διαθεσίμων ποσού 3 εκατ. ευρώ, οδηγεί στη συμμετοχή του ΟΠΑΠ με 69% στον όμιλο Stoiximan (SMGC) που έχει δραστηριότητες σε Ελλάδα και Κύπρο. Όπως και στον έλεγχο του 36,75% στην επιχειρηματική δραστηριότητα του ομίλου Stoiximan εκτός Ελλάδας και Κύπρου, η οποία διεξάγεται υπό την επωνυμία Betano.

Η θυγατρική του ομίλου ΟΠΑΠ θα καταβάλει για τα έτη 2020 και 2021 ποσοστό επί των μελλοντικών κερδών (earnouts), υπό τον όρο επίτευξης των κριτηρίων απόδοσης που έχουν οριστεί για τη SMGC. Επιπλέον, θα προβεί στην απόκτηση πρόσθετου έμμεσου μεριδίου 15,48% στον όμιλο Stoiximan έναντι 43,2 εκατ. ευρώ πλέον αναλογούντων καθαρών ταμειακών διαθεσίμων (και earnouts για τα έτη 2020 και 2021), η οποία θα οδηγήσει σε συνολική συμμετοχή 84,49% στη SMGC. Θα προχωρήσει και στην απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου επί της SMGC έναντι ανταλλάγματος 30 εκατ. ευρώ, αφού των ληφθούν οι απαιτούμενες εγκρίσεις από τις ρυθμιστικές αρχές και τις αρχές ανταγωνισμού, ενώ επιδιώκεται η SMGC να λειτουργεί υπό την επωνυμία «Stoiximan» μέσω ξεχωριστού νομικού προσώπου. Πρόκειται δηλαδή το 100% της Stoiximan να περιέλθει στον έλεγχο του ΟΠΑΠ, με το συνολικό καθαρό αντίλλαγμα

που έχει προγραμματιστεί να καταβληθεί για όλες τις συναλλαγές, εντός του έτους 2020, να ανέρχεται σε 163,4 εκατ. ευρώ.

Με την κίνηση αυτή ο ΟΠΑΠ αποκτά το προβάδισμα, δεδομένου ότι η Stoiximan κατέχει κυρίαρχη θέση στη διαδικτυακή αγορά τυχερών παιγνίων σε Ελλάδα και Κύπρο. Αυτό σε μια συγκυρία κατά την οποία ο κλάδος των online τυχερών παιχνιδιών αποκτά συγκεκριμένο ρυθμιστικό πλαίσιο, ενώ τις περασμένες ημέρες δημοσιεύθηκαν στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως οι αποφάσεις του υπουργού Οικονομικών Χρ. Σταϊκούρα, μεταξύ άλλων, για τη διοργάνωση και διεξαγωγή τυχερών παιγνίων μέσω Διαδι-

Απέκτησε και τυπικά το 51% του ομίλου Stoiximan έναντι 90,2 εκατ. ευρώ.

κτύου και για τον κανονισμό παιγνίων περί εμπορικής επικοινωνίας τυχερών παιγνίων.

Όπως έχει αναφέρει ο κ. Σταϊκούρας, η κυβέρνηση νομοθέτησε τον Οκτώβριο του 2019 τη δημιουργία ενός ολοκληρωμένου, συνεκτικού και αποτελεσματικού νομοθετικού πλαισίου για την αγορά διαδικτυακών παιγνίων. Στόχος, σύμφωνα με τον ίδιο, είναι η αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός, μέσω κανονιστικών διατάξεων, του πλαισίου λειτουργίας της αγοράς τυχερών παιγνίων μέσω Διαδικτύου, η αύξηση των εσόδων του Δημοσίου, η προσέλκυση επενδύσεων, η διασφάλιση του υγιούς ανταγωνισμού και η ασφαλής συμμετοχή των παικτών.

Δ. ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΣ

Μείωση πωλήσεων για το 70% των καταστημάτων στις θερινές εκπτώσεις

Σχεδόν επτά στις δέκα επιχειρήσεις

(68%) κατέγραψαν πτώση των πωλήσεων και μόλις το 8% αύξηση το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο των θερινών εκπτώσεων του 2019, σύμφωνα με έρευνα της Ελληνικής Συνομοσπονδίας Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας.

Μάλιστα, σύμφωνα με την ίδια έρευνα, έξι στις δέκα επιχειρήσεις (58%) θεωρούν πως οι πωλήσεις τους κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων ήταν χειρότερες από ό,τι ανέμεναν, παρά το γεγονός ότι είχαν συνυπολογίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας. Στην ένδυση - υπόδηση οι περισσότερες επιχειρήσεις (72%) σημείωσαν υποχώρηση του κύκλου εργασιών τους σε σχέση με πέρυσι, ενώ το αντίστοιχο μέγεθος περιορίζεται στις μισές (48%) στα είδη ψυχαγωγίας - εμποροπωλικά είδη. Σχεδόν οκτώ στις δέκα (77%) επιχειρήσεις προχώρησαν σε ειδικές προσφορές από την επανέναρξη λειτουργίας τους μετά το lockdown έως τις θερινές εκπτώσεις. Πιο επιθετικά μάλιστα κινήθηκαν οι επιχειρήσεις ένδυσης και υπόδησης, καθώς οκτώ στις δέκα υιοθέτησαν πολιτική προσφορών με την άρση του lockdown.

Σύμφωνα με τη σύνοψη των υπολοίπων αποτελεσμάτων:

Οι μικρότερες επιχειρήσεις φαίνεται να επλήγησαν σε ισχυρότερο βαθμό. Ειδικότερα, σχεδόν οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις με ετήσιο κύκλο εργασιών κάτω των 45.000 ευρώ εμφάνισαν πτώση πωλήσεων σε σχέση με το αντίστοιχο δεκαπενθήμερο του 2019, έναντι σχεδόν έξι στις δέκα με τζίρο άνω των 45.000 ευρώ.

Για το μεγαλύτερο μέρος των επιχειρήσεων (72%), το ποσοστό έκπτωσης επί των αρχικών τιμών δεν ξεπέρασε το 40%, με τον κύριο όγκο, βάσει δραστηριότητας, να καθορίζεται το ποσοστό έκπτωσης στο εύρος 21%-40%.

Εξί στις δέκα επιχειρήσεις (58%) θεωρούν πως οι πωλήσεις τους κατά το πρώτο 15νθήμερο των εκπτώσεων ήταν χειρότερες από ό,τι ανέμεναν, παρά το γεγονός ότι είχαν συνυπολογίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας. Το γεγονός αυτό επιβεβαιώνεται και από τη χαμηλότερη σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό διάστημα επισκεψιμότητα για τρεις στις τέσσερις (74%) επιχειρήσεις. Το εύρημα αυτό μπορεί να συνδεθεί και με τη ραγδαία άνοδο των ηλεκτρονικών αναζητήσεων/πωλήσεων, καθώς εξαιρετικά μεγάλη πτώση τις επισκεψιμότητας σημειώθηκε σε οκτώ στις δέκα (81%) επιχειρήσεις οικιακού εξοπλισμού και σε τρεις στις

Οι πωλήσεις κατά το πρώτο δεκαπενθήμερο των εκπτώσεων ήταν χειρότερες από ό,τι αναμενόταν, παρά το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις είχαν υπολογίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας.

τέσσερις (75%) στην ένδυση - υπόδηση. Περισσότερες από οκτώ στις δέκα επιχειρήσεις (84%) θεωρούν ότι οι καταναλωτές είναι συγκρατημένοι στις αγορές τους, εξελίχτην που αποδίδεται στη γενικευμένη αβεβαιότητα που προκάλεσε η πανδημία. Σχεδόν τρεις στις τέσσερις επιχειρήσεις (72%) δηλώνουν πως επηρεάστηκαν σε πολύ μεγάλο και μεγάλο βαθμό από την πανδημία, ενώ σε μικρό βαθμό ή καθόλου μόνο το 6%.

Ωστόσο, μόλις 22% των επιχειρήσεων θεωρούν ότι τα μέτρα προστασίας κατά της πανδημίας τους έχουν δυσκολέψει σε μεγάλο ή πολύ μεγάλο βαθμό. Αντίθετως, το 41% σε μικρό βαθμό ή καθόλου.

Το παραπάνω εύρημα επιβεβαιώνεται και από τις απαντήσεις για το κόστος προσαρμογής της επιχειρήσεως στο νέο πλαίσιο λειτουργίας λόγω COVID-19, αφού το 42% δήλωσε ότι το κόστος ήταν μικρό ή μηδαμινό και μόλις το 19% ότι ήταν υψηλό και πολύ υψηλό. Οι επιχειρήσεις μάλιστα με τζίρο έως 45.000 ευρώ ήταν πιο ευαίσθητες στο εν λόγω κόστος προσαρμογής, καθώς το 27% και το 39% αυτών χαρακτηρίσε το κόστος μεγάλο/πολύ μεγάλο και μέτριο, αντίστοιχως (τα μέγιστα για τις επιχειρήσεις άνω των 45.000 διαμορφώθηκαν σε 13% και 30%). Εντούτοις, η αυστηροποίηση των μέτρων από τις 29 Ιουλίου (υποχρεωτική χρήση μάσκας στα καταστήματα λιανικής) ενδέχεται να πιέσει ανοδικά το σχετικό κόστος για το σύνολο των επιχειρήσεων λιανικής.

Οι επιχειρήσεις διατηρούν σταθερά αρνητική θέση απέναντι στη λειτουργία της Κυριακής. Η λειτουργία την Κυριακή 19 Ιουλίου για περισσότερες από τις μισές (53%) επιχειρήσεις δεν επηρέασε τον τζίρο της εκπαιτωτικής περιόδου, ενώ τέσσερις στις δέκα υποστήριξαν ότι τον επηρέασε αρνητικά.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2020

Γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

ΜΟΝΟ ΚΕΦΤΕΔΕΣ

**ΕΝΑ ΤΕΥΧΟΣ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ
ΣΤΟΝ ΠΙΟ ΛΑΧΤΑΡΙΣΤΟ
ΜΕΖΕ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ.**

**Με κρέας, με λαχανικά,
με ψάρια, με τυριά, στο
τηγάνι και στον φούρνο.**

Η Αθηνά Λοϊζίδου μάς
παρουσιάζει δροσερά
γλυκά με φρούτα
εποχής, ενώ η **Μαριλένα
Ιωαννίδου** κολοκυθάκια
μαρινάτα και περιάνι, ένα
εορταστικό φαγητό από
την Ιερά Μονή Κύκκου.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κοινωνική Πολιτική και Οικονομική Εμπειρογένη

**ΕΚΤΑΚΤΩΣ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ 15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ**

Κατατίθεται σχέδιο στην Ε.Ε. με μείωση φόρων και εισφορών

Περιέχει περιστολή μη μισθολογικού κόστους και κατάργηση επιβαρύνσεων

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Κομβικό ρόλο στο ελληνικό σχέδιο που θα αποσταλεί στην Κομισιόν τον προσεχή Οκτώβριο έχει η ενίσχυση των εργαζομένων, μέσω της μείωσης των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, που έβαζαν φρένο στην πραγματική οικονομία και τροφοδοτούσαν την παραοικονομία, αναφέρουν από το Μέγαρο Μαξίμου. Επισημαίνουν μάλιστα ότι η μείωση του βάρους που επιβάρυναν στις πλάτες των εργαζομένων οι φόροι και οι εισφορές ανα-

και ασφαλιστικών βαρών για νοικοκυριά και επιχειρήσεις. Κι αυτό, καθώς, όπως τονίζουν από την κυβέρνηση, η μεσαία τάξη είναι αυτή που κατ' εξοχήν υπέφερε τα τελευταία χρόνια από την υπερφορολόγηση και τις υψηλές εισφορές, σημειώνοντας ότι ο λογαριασμός των νέων φόρων που επέβαλε ο ΣΥΡΙΖΑ στους φορολογούμενους την περίοδο 2015-2018 έφθασε τα 5,5 δισ. ευρώ. Ωστόσο, και το φορολογικό νομοσχέδιο που κατατέθηκε το περυσινό διάστημα στη Βουλή από την παρούσα κυβέρνηση δεν οδήγησε στην τόνωση της μεσαίας τάξης, κάτι που έχει παραδεχθεί και ο πρωθυπουργός. Πλέον, όπως υποστηρίζουν κυβερνητικές πηγές, η ελάφρυνση του βάρους στη μισθωτή εργασία μπορεί να δημιουργήσει ένα α-νοδικό σπιράλ οικονομικής ανάπτυξης, με πολλαπλασιαστικά οφέλη στο εισόδημα και στην αύξηση του μεγέθους των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς θα μεγάλωνει η συνολική πίτα της οικονομίας.

Η ελκυστικότερη μισθωτή εργασία θα οδηγήσει σε σταδιακή αύξηση των θέσεων απασχόλησης. Η μείωση των φόρων θα αυξήσει το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών, με αποτέλεσμα την αύξηση της εγχώριας αποταμίευσης που θα ανατροφοδοτεί την ενίσχυση των επενδύσεων. Παράλληλα με την τόνωση των μικρότερων επιχειρήσεων, θα αυξάνεται και ο αριθμός των επιχειρήσεων μεσαίου και μεγάλου επιμεγέθους, καθώς θα δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για περισσότερες προσλήψεις και μεγαλύτερες επενδύσεις. Η επίτευξη οικονομιών κλίμακας θα φέρει νέες και καλύτερα αμειβόμενες δουλειές. Και τελικά, μέσω της ενίσχυσης του κόσμου στις εργασίες, τα οφέλη θα διαχυθούν σε ολόκληρη την οικονομία. Σε ό,τι αφορά την εισφορά αλληλεγγύης, το ποσό που πληρώνουν οι φορολογούμενοι ετησίως ανέρχεται σε 1,2 δισ. ευρώ. Το σχέδιο της

Στο Μέγαρο Μαξίμου εκτιμούν ότι υψηλοί φόροι και ασφαλιστικές εισφορές βάζουν φρένο στην πραγματική οικονομία και τροφοδοτούν την παραοικονομία.

κυβέρνησης προβλέπει τη σταδιακή της κατάργηση σε δύο ή τρεις δόσεις από το 2021 μέχρι το 2023. Τα σενάρια που εξετάζονται προβλέπουν:

1. Μείωση της εισφοράς κατά 30% για τα εισοδήματα που αποκτούν οι φορολογούμενοι από την 1η Ιανουαρίου 2021. Αυτό σημαίνει ότι μισθωτός με ετήσιο εισόδημα 20.000 ευρώ θα έχει όφελος 52,8 ευρώ ετησίως, ενώ μισθωτός με εισόδημα 30.000, όφελος 202,8 ευρώ. Επίσης, μικρομεσαίων επιχειρήσεων, καθώς θα μεγάλωνει η συνολική πίτα της οικονομίας.

2. Η κυβέρνηση εξετάζει και την κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης για όσους έχουν εισοδήματα έως 20.000 ευρώ, από 12.000 που ισχύει σήμερα. Ταυτόχρονα θα περιορισθούν όλοι οι συντελεστές της κλίμακας κατά μία ποσοστιαία μονάδα. Εφόσον προκριθεί το συγκεκριμένο σενάριο, τότε φορολογούμενοι με ετήσιο εισόδημα έως 30.000 ευρώ θα έχουν ετήσιο όφελος έως και 276 ευρώ.

Στις σκέψεις της κυβέρνησης είναι η μείωση του τέλους επιτηδεύματος κατά 50%. Αυτό σημαίνει ότι το τέλος επιτηδεύματος, από 650 ευρώ, θα μειωθεί στα 325 ευρώ για τους ελεύθερους επαγγελματίες και στα 500 ευρώ για τις επιχει-

ρήσεις. Υπενθυμίζεται ότι το τέλος επιτηδεύματος εφαρμόσθηκε το 2011 μαζί με την έκτακτη εισφορά.

Λόγω αδυναμίας περιορισμού της φοροδιαφυγής, κυρίως στους ελεύθερους επαγγελματίες, και υπό την πίεση της τρόικας, η τότε κυβέρνηση επέβαλε οριζόντιο τέλος σε επιτηδεύματες (φυσικά και νομικά πρόσωπα και νομικές οντότητες) και ασκούντες ελεύθεριο επάγγελμα. Σύμφωνα με τον προϋπολογισμό, τα έσοδα από το τέλος επιτηδεύματος ανέρχονται για το 2020 σε 482 εκατ. ευρώ και αυτά αντλούνται από περίπου 611.000 ασκούντες επιχειρηματική δραστηριότητα, ανεξαρτήτως αν το εισόδημά τους είναι μικρό, μεσοίο ή μεγάλο. Το τέλος θα διαμορφωθεί ως εξής:

- Από 800 ευρώ ετησίως για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση, και έχουν την έδρα τους σε τουριστικούς τόπους και σε πόλεις ή χωριά με πληθυσμό έως 200.000 κατοίκους, σε 400 ευρώ.
- Από 1.000 ευρώ ετησίως για νομικά πρόσωπα που ασκούν εμπορική επιχείρηση, και έχουν την έδρα τους σε πόλεις με πληθυσμό πάνω από 200.000 κατοίκους, σε 500 ευρώ.
- Από 650 ευρώ ετησίως για ατομικές εμπορικές επιχειρήσεις και ελεύθερους επαγγελματίες, σε 325 ευρώ.
- Από 600 ευρώ ετησίως για κάθε υποκατάστημα, σε 300 ευρώ.

Ενισχύσεις για επιβράβευση των συνεπών φορολογουμένων

Του **ΘΑΝΟΥ ΤΣΙΡΟΥ**

Στροφή στην οικονομική πολιτική ώστε να μπουν στο πεδίο των ενισχύσεων και οι ειλικρινείς φορολογούμενοι πραγματικοί η κυβέρνηση. Ήδη δίδονται δείγματα γραφής, τόσο με το πρόγραμμα «Γέφυρα» για την επιδότηση των στεγαστικών δανείων όσο και με τον νέο κύκλο του προγράμματος «Εξοικονομά κατ' οίκον». Στο μεν πρόγραμμα «Γέφυρα» από το εισοδηματικό κριτήριο αφαιρούνται τόσο ο φόρος εισοδήματος όσο και η εισφορά αλληλεγγύης και το τέλος επιτηδεύματος, κάτι που σημαίνει ότι για πρώτη φορά σε κυβερνητική πολιτική εισάγεται η έννοια του «πραγματικού διαθέσιμου εισοδήματος». Στο «Εξοικονομά κατ' οίκον», μπορούν να ενταχθούν ακόμη και φορολογούμενοι με πολύ υψηλό οικογενειακό εισόδημα άνω των 100.000 ευρώ ετησίως. Αυτό πρακτικά σημαίνει ότι η «ειλικρίνεια» που περιεχόμενο της φορολογικής δήλωσης δεν συνιστά πλέον λόγο αποκλεισμού από ένα πρόγραμμα επιδότησης. Το α-μέσως επόμενο χρονικό διάστημα προγραμματίζεται να υπάρξει και συνέχεια σε αυτή την πολιτική. Ήδη στο οικονομικό επιτελείο έχει ανοίξει συζήτηση για το ενδεχόμενο να υπάρξει και πρόγραμμα «Γέφυρα 2» με αντίστοιχα χαρακτηριστικά με το πρόγραμμα «Γέφυρα». Το αν θα υ-

πάρξει και δεύτερο μέρος (όπως συνέβη και με το πρόγραμμα της επιστρεπτέας προκαταβολής το οποίο σχεδιάζεται να φτάσει ακόμη και σε 4η φάση) θα εξαρτηθεί από την επιτυχία της 1ης φάσης αλλά και από τα αν «φουντώνει» εκ νέου η πανδημία.

Στόχοι

Στο πλαίσιο κατάρτισης του πολυετούς προϋπολογισμού για την περίοδο 2021-2023 προγραμματίζεται να εννοματωθούν η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης και η θέσπιση νέου πλαισίου υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών υπέρ υγείας για τους μισθωτούς με τρόπο ώστε να ευνοούνται οι έχοντες υψηλότερες αποδοχές. Εξετάζεται επίσης η θέσπιση καινούργιας φορολογικής κλίμακας η οποία θα επιβραβείει τα μεσαία και τα υψηλά εισοδήματα. Οι στόχοι που επιδιώκεται να επιτευχθούν με αυτή τη στροφή είναι πολλοί:

Να πάψουν να υπάρχουν τόσο πολλά «αντικίνητρα» στην Ελλάδα για την εμφάνιση των πραγματικών εισοδημάτων. Να δημιουργηθούν οι οικονομικές προϋποθέσεις για τη δημιουργία καλά πληρωμένων θέσεων εργασίας στην Ελλάδα. Αυτό συνιστά πλέον εθνικό στόχο τόσο για το παρόν της ελληνικής οικονομίας (ο.ο. με τις καλά αμειβόμενες θέσεις ερ-

Στο οικονομικό επιτελείο σχεδιάζουν τη θέσπιση χαμηλότερων συντελεστών στην κλίμακα φορολογίας εισοδήματος, μετά τον κατώτατο συντελεστή του 9% που ισχύει για τους έχοντες αποδοχές έως και 10.000 ευρώ.

Θέσπιση κριτηρίων στις κοινωνικές πολιτικές, τα οποία δεν θα λαμβάνουν υπόψη τους φόρους στο εισόδημα.

γιασίας διασφαλίζονται περισσότερα έσοδα από φόρους και ασφαλιστικές εισφορές) όσο και για το μέλλον, καθώς υψηλότερες αποδοχές σημαίνουν και εξασφάλιση μεγαλύτερου εισοδήματος κατά τη φάση της συνταξιοδότησης. Καλά πληρωμένες θέσεις εργασίας δημιουργούν κίνητρο και για την αναστροφή του drain brain.

Να περιοριστεί το «θδικό κενό» που έχει διευρυνθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της εφαρμογής ενίσχυσης μόνο των δανειοληπτών που αντιμετώπιζαν δυσκολίες με την εξυπηρέτηση των δανειακών τους υποχρεώσεων. Η πολιτική θέσπισης εισοδηματικών κριτηρίων στις κοινωνικές πολιτικές, τα οποία δεν θα λαμβάνουν υπόψη τους φόρους υποθετήθηκε στο πρόγραμμα «Γέφυρα» και είναι πολύ πιθανό να αποτελέσει «μοντέλο» και για επόμενες πολιτικές, καθώς εμπεριέχει πολλά στοιχεία δικαιοσύνης. Ο διαχωρισμός των κοινωνικών ομάδων σε «δικαιούχους» και «μη δικαιούχους» πρέπει να γίνεται με βάση το διαθέσιμο εισόδημα και όχι με βάση το ονομαστικό ύψος των αποδοκών. Φορολογούμενος με αποδοχές 15.000 ευρώ εμφανίζεται να ζει με τα μισά συγκριτικά με έναν φορολογούμενο το δηλωθέν εισόδημα του οποίου ανέρχεται στις 30.000 ευρώ. Ωστόσο, στην πράξη, οι μεικτές αποδοχές των 15.000 ευρώ οδηγούν σε καθαρό εισόδημα 12.000 ευρώ

και οι μεικτές αποδοχές των 30.000 ευρώ σε καθαρό εισόδημα 20.860 ευρώ. Έτσι, η φαινομενική διαφορά των 15.000 ευρώ καταλήγει να είναι πραγματική διαφορά μόλις 8.860 ευρώ στις ετήσιες αποδοχές. Η θέσπιση πραγματικών εισοδηματικών κριτηρίων (και όχι ονομαστικών) δεν εμποδίζει την κυβέρνηση να θέτει τα όρια με βάση τα δημοσιονομικά περιθώρια που υπάρχουν κάθε φορά. Βέβαια, η θέσπιση πολύ χαμηλών εισοδηματικών κριτηρίων στα μέτρα κοινωνικής πολιτικής εντείνει το κίνητρο απόκρυψης φορολογητέας ύλης, καθώς εκτός από την εισφοροαποφυγή και τη φοροαποφυγή, μπαίνει και το θέμα αποκλεισμού από τα επιδόματα και τις λοιπές ελαφρύνσεις.

Αξιοποίηση πόρων

Στο οικονομικό επιτελείο ευελπιστούν ότι στο αναπτυξιακό σχέδιο που θα συντάξει η χώρα μέχρι τις 15 Οκτωβρίου το οποίο θα αφορά την περίοδο 2021-2023 και θα περιγράφει και τον τρόπο αξιοποίησης των πόρων από το Ταμείο Ανάκαμψης, θα υπάρξει ο απαιτούμενος δημοσιονομικός χώρος για να χρηματοδοτηθούν οι πολιτικές ελάφρυνσης των μεσαίων και υψηλών εισοδημάτων. Η πολιτική της υπερφορολόγησης στην Ελλάδα έχει περιορίσει τα δηλωθέντα εισοδήματα στα 73-75 δισ. ευρώ ενώ φέτος, λόγω και

της πανδημίας, είναι πολύ πιθανό ότι θα πέσουνε κάτω από τα 70 δισ. ευρώ ή κατά περίπου 40 δισ. ευρώ σε σχέση με τα προ μνημονίων επίπεδα. Η ύφεση προφανώς και συνιστά τον σημαντικότερο λόγο για τον οποίο καταγράφει αυτή η πτώση. Ωστόσο, και η θέσπιση πολύ υψηλών συντελεστών και για τους φόρους αλλά και για τις ασφαλιστικές εισφορές έχει παίξει καθοριστικό ρόλο. Σε αυτό το πλαίσιο, εξετάζονται καθώς αποτελεί και τμήμα των προτάσεων της Επιτροπής Πισσαρίδη:

Η θέσπιση της ενιαίας εισφοράς υπέρ υγείας. Πρακτικά προτείνεται να αντικατασταθεί η εισφορά του 7,1% που καταβάλλουν από κοινού εργοδότης και εργαζόμενος για τις παροχές υγείας σε χρήμα και σε είδος με ένα ενιαίο ποσό. Αυτό θα ελαφρύνει ειδικά τα μεσαία και υψηλά εισοδήματα και θα περιορίσει το συνολικό μη μισθολογικό κόστος. Αντίστοιχη πολιτική έχει ήδη εφαρμοστεί για τους αυτοαπασχολούμενους και τους ελεύθερους επαγγελματίες. Η κατάργηση της εισφοράς αλληλεγγύης, ενός μέτρου που έπληξε κυρίως τη λεγόμενη μεσαία τάξη.

Η θέσπιση χαμηλότερων φορολογικών συντελεστών στην κλίμακα φορολογίας εισοδημάτων μετά τον κατώτατο συντελεστή του 9% που ισχύει για τους έχοντες αποδοχές έως και 10.000 ευρώ.

Το υπουργείο Οικονομικών φέρεται να σχεδιάζει νέα μέτρα στήριξης των εργαζομένων στον τουρισμό, στις αρχές Σεπτεμβρίου.

Απογοητευτική η πορεία των εσόδων τον Ιούλιο

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Βαρύτερο πλήγμα από αυτό του Ιουνίου δείχνουν τα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών ότι υπέστεισαν τα έσοδα του Δημοσίου τον Ιούλιο, καθώς η πτώση του τουρισμού αλλά και η παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων άφησαν έντονο αποτύπωμα.

Όπως αναφέρει πηγή του οικονομικού επιτελείου, «παλεύουμε με μια βαριά ύφεση, η οποία θα αποτυπωθεί στα έσοδα των 4 μηνών της τουριστικής περιόδου». Ειδικότερα, σε ό,τι αφορά τον τουρισμό, ο Ιούνιος είχε μηδενικά έσοδα, με τον Ιούλιο να περιορίζεται στο 20%-25% των αντίστοιχων του 2019 και τον Αύγουστο να αναμένεται λίγο καλύτερος, σύμφωνα με την ίδια πηγή. Αν συνυπολογισθεί και η επίπτωση από

την παράταση της προθεσμίας υποβολής φορολογικών δηλώσεων φυσικών και νομικών προσώπων, αλλά και οι περισσότερες δόσεις εξόφλησης του φόρου, που θα ισχύουν φέτος, αντιλαμβάνεται κανείς γιατί η πορεία των εσόδων του Ιουλίου υπήρξε απογοητευτική.

Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με στοιχεία για την εκτέλεση προϋπολογισμού του Ιουνίου, που έδωσε προχθές το υπουργείο Οικονομικών, τα καθαρά έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού το πρώτο εξάμηνο του έτους ανήλθαν σε 18,996 δισ. ευρώ, παρουσιάζοντας μείωση κατά 3,903 δισ. ευρώ ή κατά 17% σε σύγκριση με τον στόχο του προϋπολογισμού του 2020.

Τον Ιούνιο, τα έσοδα από φόρους ανήλθαν σε 2,791 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά 569 εκατ. ευρώ, 20% περίπου, έναντι του μηνιαίου

Λόγω πτώσης τουρισμού, αλλά και παράτασης προθεσμίας φορολογικών δηλώσεων.

στόχου που έχει περιληφθεί στην εισηγητική έκθεση του προϋπολογισμού 2020. Μια εξέλιξη την οποία ο υφυπουργός Οικονομικών Θεόδωρος Σκυλακάκης είχε χαρακτηρίσει καλύτερη από την αναμενόμενη, δεδομένου ότι η πτώση ήταν μικρότερη από αυτήν που είχε υπολογιστεί στο πρόγραμμα σταθερότητας για τον συγκεκριμένο μήνα.

Παρά το βαρύ πλήγμα του Ιουλίου ωστόσο, στο υπουργείο Οικονομικών είναι ικανοποιημένοι από τη δημοσιονομική πορεία της χώρας, δεδομένων των συν-

θηκών. Επισημαίνουν μάλιστα ότι και οι θεσμοί, κατά την αξιολόγηση που έγινε στα μέσα Ιουλίου, εξέφρασαν ευάρεσκη για τον τρόπο που χειρίστηκε η κυβέρνηση την κρίση του κορωνοϊού, περιορίζοντας την επιβάρυνση στο χρέος και μεγιστοποιώντας τα οφέλη. Κάτι που αποτιμώνεται, όπως αναφέρουν, στα επιτόκια δανεισμού της χώρας. Η πηγή του οικονομικού επιτελείου προειδεάζει μάλιστα και για νέα μέτρα στήριξης των εργαζομένων του τουρισμού αρχές Σεπτεμβρίου, καθώς είναι βέβαιο ότι θα χρειαστούν αυτή τη στήριξη. «Πρέπει να έχουμε κάτι να δώσουμε και στον τουρισμό των χειμώνα που έρχεται», αναφέρει, εξηγώντας γιατί έχει σημασία μια συνετή δημοσιονομική διαχείριση.

Προς το παρόν, από τα μέτρα που είναι σε εξέλιξη, η επιστρεπτέα προκαταβολή

έχει ικανοποιητική πορεία και μετά τον τελευταίο κύκλο της τον Αύγουστο αναμένεται ότι θα διαθέσει συνολικά 3 δισ. ευρώ.

«Συν-Εργασία»

Το πρόγραμμα «Συν-Εργασία», σύμφωνα με την ίδια πηγή, έχει υποσκελιστεί από την αναστολή εργασίας και την εκπεριτροπής απασχόληση, τις οποίες προτιμούν οι εργοδότες. Θα γίνει όμως βελτίωση, έτσι ώστε «να γίνει ισοδύναμη με την εκπεριτροπής απασχόληση» για τους εργοδότες, χωρίς να μειώνονται τα οφέλη για τους εργαζομένους. Στο υπουργείο Οικονομικών εκτιμούν ότι το 2021 οι δημοσιονομικοί στόχοι θα είναι «πολύ χαλαροί», ακολουθώντας την πλήρη αναστολή τους, που εφαρμόσθηκε το 2020.

ΝΕΑ
ΣΕΙΡΑ

Οι αγαπημένοι ήρωες της Disney έρχονται
με την υπογραφή ενός θρύλου του παγκόσμιου κόμικ.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ

Κυριακή 15 Αυγούστου 2015

Εκτάκτως το Σάββατο 15 Αυγούστου μαζί με την Καθημερινή

Η επιβατική κίνηση του 2020 δεν θα ξεπεράσει το 49% της περυσινής, ήτοι περί τα 8,88 εκατ. επιβάτες έναντι 18,2 εκατ. πέρυσι.

Η πανδημία αλλάζει τον κλάδο της ακτοπλοΐας

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Τεκτονικές αλλαγές στην αγορά της ελληνικής ακτοπλοϊκής βιομηχανίας με μείωση της επιβατικής κίνησης στο ήμισυ αλλά και ενδεχόμενες μετακινήσεις πλαιοψηφικών πακέτων ή και είσοδο νέων παικτών διαπιστώνει η συμβουλευτική εταιρεία XRTC Business Consultants, που καλύπτει τις επιχειρήσεις του κλάδου επί δύο δεκαετίες.

Μείωση επιβατών

Σύμφωνα με την XRTC, η επιβατική κίνηση του 2020 δεν θα ξεπεράσει το 49% της περυσινής, ήτοι περί τα 8,88 εκατ. επιβάτες έναντι 18,2 εκατ. πέρυσι. Τα αποτελέσματα του πρώτου πενταμήνου του 2020 ήταν απογοητευτικά, αφού διαπιστώθηκε μια πτώση της

σημάνει ο επικεφαλής της XRTC και βετεράνος τραπεζίτης, Γιώργος Ξηραδάκης.

Επιπλέον, η ελληνική ακτοπλοϊκή αγορά εκτιμάται πως είναι υποχρεωμένη να κινηθεί με αμεσότητα σε δύο επίπεδα: Το πρώτο σχετίζεται με την άμεση επιβίωσή της και το δεύτερο με τη μακροπρόθεσμη διατήρηση και βιωσιμότητά της στο υπό διαμόρφωση αναπτυξιακό περιβάλλον μέσω των ευρωπαϊκών κονδυλίων. Και στα δύο αυτά επίπεδα η κρατική αρωγή κρίνεται αναγκαία.

«Για το μεν πρώτο χρειάζονται παρεμβάσεις που θα την κρατήσουν στη ζωή ώστε να μη διαταραχθούν η κοινωνική συνοχή και η γεωγραφική συνέχεια της χώρας, ενώ στο δεύτερο απαιτούνται κινήσεις που θα συμβάλουν στην αναδιοργάνωση του κλάδου ενόψει της επόμενης εκκοσμάσιας», εξηγεί στην «Κ».

«Δεν υπάρχει καμία περίπτωση τη χρονιά που διανύουμε να υπάρξουν θετικά πρόσημα στην εκμετάλλευση του στόλου παρά μόνο σε ένα μικρό αριθμό εταιρειών που εξυπηρετούν αποκλειστικά γραμμές δημοσίου συμφέροντος. Είναι λοιπόν σημαντικό τόσο οι επενδυτές όσο και οι χρηματοδότες των εταιρειών να αντιμετωπίσουν την κατάσταση με σύνεση ώστε να αποφύγουν την άμεση κατάρρευση των εταιρειών», υπογραμμίζει.

Οι μεγάλοι της αγοράς

Αξίζει να σημειωθεί πως πλέον οι λεγόμενες μεγάλες εισηγμένες ή μέχρι πρόσφατα εισηγμένες, εταιρείες και ειδικότερα η Attica Group, οι Μινωικές και η ANEK αν και δεσπόζουν σε κάποιες γραμμές συνολικά στη χώρα καλύπτουν περίπου το μισό μεταφορικό έργο, σύμφωνα με τα στοιχεία της XRTC.

Νέες, συγκριτικά, επιχειρήσεις, προεξάρχουσας της Seajets, έχουν ελέγξει σημαντικότητα μερίδια κυρίως στις αγορές του Αιγαίου και τις ενδοηπειρωτικές μετακινήσεις με τον στόλο τους να ανέρχεται αθροιστικά σε 65 συμβατικά και ταχύπλοα πλοία, εκ των οποίων το ένα τρίτο περίπου είναι της Seajets.

Ερχονται οι εικονικές ταμειακές με ηλεκτρονικές αποδείξεις

Θα αποστέλλονται αμέσως στην εφορία και στον καταναλωτή με email ή sms

Του **ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Οι εικονικές ταμειακές μηχανές, (VCR) οι οποίες όχι μόνο θα είναι συνδεδεμένες με την εφορία αλλά θα αποστέλλουν ηλεκτρονικά τις αποδείξεις στους καταναλωτές με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο ή με sms, μπαίνουν σύντομα στη ζωή μας.

Τέλος το χαρτί

Επί της ουσίας μπαίνει τέλος στις ταμειακές μηχανές όπως τις γνωρίζουμε. Αντικαθίστανται από ειδικό λογισμικό μέσω του οποίου, όταν «ετοιμάζεται» απόδειξη προς έκδοση, θα επικοινωνεί σε πραγματικό χρόνο με την ΑΑΔΕ. Θα αποστέλλονται τα στοιχεία της απόδειξης και εν συνεχεία η επιχείρηση θα λαμβάνει τον μοναδικό αριθμό καταχώρισης (MARK). Με τον MARK θα επιβεβαιώνεται η εγκυρότητα της συναλλαγής. Η επιχείρηση από την πλευρά θα έχει τη δυνατότητα να την τυπώσει ή να στείλει με sms ή email.

Ηδη αρκετές επιχειρήσεις έχουν σταματήσει να εκδίδουν τυπωμένες αποδείξεις και αποστέλλουν στους πελάτες τους την ηλεκτρονική απόδειξη. Βέβαια, στην παρούσα φάση οι ανωτέρω επιχειρήσεις μέχρι σήμερα δεν ήταν συνδεδεμένες με την εφορία, κάτι όμως που μπορούν να πράξουν πλέον, καθώς έχει τεθεί σε εφαρμογή το νέο σχέδιο.

Σε ό,τι αφορά τις παλαιές κλασικές ταμειακές μηχανές, μέχρι την απόσυρσή τους και μέχρι να μεταβούν στο νέο σύστημα (υποχρεωτικά σε ένα χρόνο), στην τυπωμένη απόδειξη θα υπάρχει QR Code. Με το smartphone ο καταναλωτής που θα λαμβάνει την απόδειξη θα μπορεί σκανάρώντας την να διαπιστώνει τη γνησιότητα της και εν συνεχεία να ενημερώνει την ΑΑΔΕ.

Σημειώνεται ότι χρήση της νέας ψηφιακής πλατφόρμας της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, myDATA, μπορούν πλέον να κάνουν όλες οι επιχειρήσεις της χώρας. Ηδη η Επιτροπή Ελέγχου Κατάληπτότητας για την έγκριση λογισμικού υπηρεσιών παρόχων ηλεκτρονικής έκδοσης στοιχείων της ΑΑΔΕ —στην οποία συμμετέχουν και εκπρόσωποι της αγοράς από τον ΣΕΒ και τον ΣΕΠΕ— χορήγησαν τις πρώτες τέσσερις άδειες καταλληλότητας για λογισμικά ψηφιακής τιμολόγησης, που έχουν αναπτυχθεί από ισάριθμες εταιρείες.

Ηλεκτρονικά τιμολόγια

Όσες επιχειρήσεις επιλέγουν να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες αυτών των παρόχων μπορούν αυτόματα να διαβιβάζουν τα παραστατικά εσόδων, που εκδίδουν, στην πλατφόρμα myDATA (my Digital Accounting and Tax Application) στον ιστότοπο mydata.aaade.gov.gr. Η διαδικασία αδειοδότησης είναι διαρκής και οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις μπορούν να ενημερώνονται για τους αδειοδοτημένους πα-

Ος προς τις παλαιές, κλασικές ταμειακές μηχανές, μέχρι την απόσυρσή τους και μέχρι να μεταβούν στο νέο σύστημα (υποχρεωτικά σε ένα χρόνο), στην τυπωμένη απόδειξη θα υπάρχει QR Code.

Τίθεται τέλος στις ταμειακές μηχανές όπως τις γνωρίζουμε, καθώς αντικαθίστανται από ειδικό λογισμικό.

ρόχους στον ιστότοπο της ΑΑΔΕ.

Η διαβίβαση των παραστατικών ψηφιακής τιμολόγησης γίνεται με ευθύνη του παρόχου, σε πραγματικό χρόνο, και αυτόματα, με την έκδοση των παραστατικών.

Τα προς έκδοση ψηφιακά τιμολόγια υποβάλλονται σε βασικούς ελέγχους από

την πλατφόρμα myDATA και σημαίνουνται με τον μοναδικό αριθμό καταχώρισης - MARK, ο οποίος συνοδεύει υποχρεωτικά κάθε τιμολόγιο, που εκδίδεται από αδειοδοτημένο λογισμικό.

Η ηλεκτρονική τιμολόγηση μέσω παρόχου βελτιώνει την αξιοπιστία των συναλλαγών, καθώς οποιoσδήποτε μπορεί να ελέγξει σε ιστοσελίδα του παρόχου την αυθεντικότητα ενός τιμολογίου, με χρήση του QR code, που φέρουν υποχρεωτικά τα ψηφιακά τιμολόγια.

Ψηφιακά μεταρρύθμιση

Σύμφωνα με τον διοικητή της ΑΑΔΕ Γιώργο Πιτσιλή, «με την πιστοποίηση των

πρώτων παρόχων ψηφιακής έκδοσης στοιχείων της ΑΑΔΕ, μπαίνει σε πλήρη λειτουργία το πρώτο στάδιο μιας μεγάλης και σημαντικής ψηφιακής μεταρρύθμισης. Η ενεργοποίηση της πλατφόρμας myDATA έχει πολλαπλά οφέλη για όλους: για τις επιχειρήσεις, διότι μειώνεται το κόστος λειτουργίας τους, μέσω της αυτοματοποίησης διαδικασιών, αλλά και γιατί αποφεύγουν τις περιπτώσεις πλαστών και εικονικών τιμολογίων. Για το κράτος, άρα και για τους πολίτες, διότι περιορίζεται σημαντικά η φοροδιαφυγή και ελέγχονται αποτελεσματικότερα οι συναλλαγές, τόσο μεταξύ επιχειρήσεων όσο και μεταξύ επιχειρήσεων και καταναλωτών».

Στα 130 δισ. το επενδυτικό κενό στην Ελλάδα

Της **ΕΙΡΗΝΗΣ ΧΡΥΣΟΛΩΡΑ**

Ενα επενδυτικό κενό 130 δισ. ευρώ και ένα αντίστοιχο αποταμιευτικό 125 δισ. ευρώ είναι δύο από τους δείκτες των αδυναμιών της ελληνικής οικονομίας, τις οποίες αναδεικνύει η έκθεση Πισσοαρίδη, περιγράφοντας το πλέγμα των προβλημάτων που καλείται να αντιμετωπίσει η χώρα.

Η έκθεση δόθηκε στη δημοσιότητα και την ίδια μέρα, σύμφωνα με πληροφορίες, έπασαν δουλειά οι πρώτες από τις 5 ομάδες εργασίας που συνέστησε ο πρωθυπουργός, στο πλαίσιο της νέας δομής για τη διαμόρ-

Επίασαν δουλειά

οι 5 ομάδες εργασίας για το σχέδιο ανάκαμψης.

φωση του σχεδίου ανάκαμψης της χώρας. Χθες, συνεδρίασαν και οι υπόλοιπες και δόθηκαν οι γενικές κατευθύνσεις. Η Εκτελεστική Επιτροπή, υπό τον κ. Θόδωρο Σκυλακάκη, που αναβαθμίστηκε χθες σε αναπληρωτή υπουργό, θα παραδώσει στις 24 Αυγούστου τις προτάσεις της.

Δεκαετία

Οι πάγιες επενδύσεις, σύμφωνα με την περιγραφή της έκθεσης, υπολείπονταν ως ποσοστό του ΑΕΠ του μέσου όρου της Ευρώζωνς καθ' όλη τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας.

Το κενό, υπολογισμένο με βάση την απόκλιση από τον μέσον όρο της Ε.Ε., την περίοδο 2010-2019 κυμάνθηκε κατά μέσον όρο σε περίπου 7% του ετήσιου ΑΕΠ και σωρευτικά περί τα 130 δισ. ευρώ.

Πρόκειται για ένα μέγεθος μεγαλύτερο απ' ό,τι έχει αναφερθεί ως τώρα στο παρελθόν από άλλους φορείς, όπως ο ΣΕΒ, ο οποίος μιλούσε για επενδυτικό κενό 100

Στην έκθεση γίνεται αναφορά και σε αποταμιευτικό κενό ύψους 125 δισ. ευρώ, καθώς έφθιναν συστηματικά κατά τη διάρκεια της κρίσης.

δισ. ευρώ. «Το 2019, η Ελλάδα κατατάσσεται οραγός στην Ε.Ε. σε πάγιες επενδύσεις, με μόλις 11,4% του ΑΕΠ, σε σχέση με 21,3% μέσον όρο στην Ε.Ε.» επισημαίνει η έκθεση, αναδεικνύοντας τη συνέχιση του προβλήματος και πέρυσι.

Αντίστοιχα, για τις αποταμιεύσεις σημειώνει ότι έφθιναν συστηματικά κατά τη διάρκεια της κρίσης και ουσιαστικά εξήλιπαν από το 2013, καθώς τα ελληνικά νοικοκυριά καταγράφουν αρνητική αποταμίευση τα τελευταία χρόνια, επειδή η κρίση

τα υποχρέωσε να χρησιμοποιήσουν τις αποταμιεύσεις τους για να καλύψουν βασικές καταναλωτικές και θανατικές τους ανάγκες.

Αλλά και προ κρίσης, επισημαίνει η έκθεση, οι παραγωγικές επενδύσεις αυξάνονταν με συστηματικά χαμηλούς ρυθμούς. «Είναι χαρακτηριστικό ότι οι επενδύσεις που προέρχονται από μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις, εξαιρουμένου του κλάδου των κατασκευαστικών και της οικοδομής, ανέρχονταν κατά μέσον όρο, την περίοδο 2001-2009, μόλις στο 7,5% του ετήσιου ΑΕΠ, σε αντιδιαστολή με μέσο αντίστοιχο ποσοστό 12,4% στην Ε.Ε.», αναφέρει η έκθεση.

Μικρή ανάκαμψη

«Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση και πριν ξεσπάσει η ελληνική κρίση χρέους, το 2009, η Ελλάδα κατέγραφε το δεύτερο χαμηλότερο ποσοστό παραγωγικών επενδύσεων, μεταξύ όλων των χωρών-μελών της Ε.Ε., σε επίπεδο μόλις 4,4% του ΑΕΠ, ενώ το αντίστοιχο μέσο ποσοστό στην Ε.Ε. ήταν κοντά στο 10%. Παρά τη μικρή ανάκαμψη των επενδύσεων την περίοδο 2016-2019, το επίπεδο τους ως ποσοστό του ΑΕΠ το 2019 (7,2%) παρέμεινε το χαμηλότερο μεταξύ χωρών της Ε.Ε.» προστίθεται.

Η έκθεση επισημαίνει, επίσης, ότι και οι εξαγωγές, παρά την αύξησή τους ως ποσοστό του ΑΕΠ την τελευταία δεκαετία, παραμένουν σχετικά χαμηλές, με την Ελλάδα να κατέχει την 5η χαμηλότερη επίδοση στην Ε.Ε. και τη χαμηλότερη μεταξύ των μικρών χωρών.

Η χαμηλή παραγωγικότητα είναι επίσης ένα σταθερό πρόβλημα, καθώς, όπως επισημαίνεται, η Ελλάδα δεσμεύει πόρους σε αναποτελεσματικές παραγωγικές διαδικασίες.

Η απόκλιση της παραγωγικότητας της Ελλάδας από τις οικονομίες της Ζώνης του Ευρώ έχει διευρυνθεί από το 2007.

GREKO TELEVISION SERVICES LTD		
Με βάση των Περί Ραδιοφωνικών και Τηλεοπτικών Οργανισμών Νόμων του 1998 μέχρι το 2014, ο αδειούχος τηλεοπτικός οργανισμός Greko Television Services Ltd ανακοινώνει τα αποτελέσματα χρήσεως της εταιρείας για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019.		
ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ Για το έτος που έληξε στις 31 Δεκεμβρίου 2019		
	2019	2018
	€	€
Εισοδήματα	857,142	580,135
Άμεσα Έσοδα	(661,870)	(433,287)
Μικτό Κέρδος	195,272	146,848
Έσοδα Πωλήσεων και διανομής	(10,593)	(13,725)
Έσοδα Διοίκησης	(105,966)	(85,157)
Κέρδος από Εργασίες	78,713	47,966
Καθαρά Έσοδα Χρηματοδότησης	(381)	(574)
Κέρδος πριν την Φορολογία	78,332	47,392
Φορολογία	0	0
Κέρδος Έτους	78,332	47,392
Λοιπά Συνολικά Έσοδα / (Έξοδα) Έτους	0	0
Συνολικά Έσοδα Έτους	78,332	47,392

Life is short, to eat rubbish

2000 reasons to go out

wiz-guide.com

wizguide
LiveBetter

Υποχώρησαν 40% οι πωλήσεις καινούργιων οχημάτων το επτάμηνο

Τον Ιούλιο η αγορά βελτιώθηκε, με τον ρυθμό μείωσης να περιορίζεται στο 18,8%

Του ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ

Σημαντική πτώση τον Ιούλιο έναντι του α-ντίστοιχου μήνα του 2019 κατέγραψαν οι πωλήσεις των επιβατικών αυτοκινήτων, συνεχίζοντας την πτωτική τροχιά που δια-γράφουν από τον Μάρτιο, τον πρώτο μήνα επιβολής περιοριστικών μέτρων λόγω της πανδημίας.

Το πλήγμα στον κλάδο αυτοκινήτου, που εμφανίζει αυξητικά μεγέθη προτού εκ-δηλωθεί η COVID-19, συνδέεται άρρηκτα με την καθίζηση του τουρισμού και τη συ-νεπακόλουθη ακύρωση των παραγγελιών από εταιρείες βραχυπρόθεσμης (rent a car) ενοικίασης αυτοκινήτων. Οι εν λόγω επι-χειρήσεις εκλήθησαν να διαχειριστούν μη-δενικό κύκλο εργασιών για διάστημα πε-ρίπου δύο μηνών, όσο διήρκεσε η καρα-

Το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου ταξινομήθηκαν 46.086 καινούργια οχήματα από 77.279 πέρυσι.

ντίνα. Ενδεικτικά, η ανυπαρξία δραστη-ριότητας κατά τη συγκεκριμένη χρονική περίοδο προκάλεσε στην Autohellas από-λεια προσδοκώμενου τζίρου από 12% έως 15%, όπως είχε αναφέρει, κατά την πρό-σφατη ετήσια γενική συνέλευση, ο αντι-πρόεδρος και διευθύνων σύμβουλος της εταιρείας Ευτύχης Βασιλάκης. Κατά το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς, η δραστηριό-τητα μίσθωσης αυτοκινήτων της Sixt υ-ποχώρησε κατά 60%.

Με τα δεδομένα αυτά, σύμφωνα με τα στοιχεία του Συνδέσμου Εισαγωγέων Α-ντιπροσώπων Αυτοκινήτων και Δίκυκλων (ΣΕΑΑ), τον περασμένο Ιούλιο οι πωλήσεις καινούργιων επιβατικών οχημάτων υπο-χώρησαν κατά 18,8%, σε 9.516, συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Κατά το επτάμηνο της φετινής χρονιάς, συνολικά ταξινομήθηκαν 46.086 καινούργια οχήματα

Το πλήγμα στον κλάδο αυτοκινήτου συνδέεται άρρηκτα με την καθίζηση του τουρισμού και τη συνεπακόλουθη ακύρωση παραγγελιών από εται-ρείες ενοικίασης αυτοκινήτων.

από 77.279 το αντίστοιχο διάστημα του 2019 (-40,4%).

Τη χρονική περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019, διψήφια υποχώρηση πωλήσεων εμφανίζουν όλες οι κατηγορίες καινούργιων επιβατικών οχημάτων, δηλαδή τα ελαφρά και βαρέα φορτηγά (-14,5%), τα λεωφορεία (-32,4%) και τα δίκυκλα πλέον των 50 cc (-15,5%). Ωστόσο, σε μηνιαία βάση, τον Ιούλιο, έναντι του αντίστοιχου μήνα πέρυσι, οι πωλήσεις καινούργιων λεωφορείων και φορτηγών αυξήθηκαν κατά 2,9% και 425%, στα 750 και 42 οχήματα, αντίστοιχα.

Τον Ιούλιο επιβραδύνθηκε ο ρυθμός κάμ-ψης των πωλήσεων, οι οποίες, συγκριτικά με τον αντίστοιχο μήνα του 2019, βρέθηκαν να υποχωρούν τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο, Μάιο και Ιούνιο κατά 60,7%, 80,2%, 67,5% και 37,2%. Σύμφωνα με στελέχη του κλάδου,

δεδομένου ότι μέχρι και τον Ιούλιο πωλή-θηκαν 46.086 καινούργια επιβατικά οχήματα, τους επόμενους πέντε μήνες, που απομένουν μέχρι την εκπονή του 2020, οι πωλήσεις καινούργιων αυτοκινήτων εκτιμάται ότι θα είναι έως και 30% χαμηλότερες σε σχέση με το ψυχολογικό όρο των 100.000. Το 2019, έτος κατά το οποίο η αγορά αυτοκινήτου κατέγραφε ανοδική πορεία, πωλήθηκαν 114.109 καινούργια επιβατικά οχήματα, α-ριθμός που απέχει παρασάγγας από τις πω-λήσεις των 267.242 και 220.548 τις χρονιές 2008 και 2009, αντίστοιχα.

Σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική Αρχή, τον Ιούλιο του 2020 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 19.054 αυτοκίνητα (και-νούργια ή μεταχειρισμένα εξωτερικού) έ-ναντι 22.163 που κυκλοφόρησαν τον αντι-στοιχο μήνα του έτους 2019, παρουσιάζο-ντας μείωση 14%. Αύξηση 25,3% είχε πα-

ρουσιάσει για πρώτη φορά η κυκλοφορία αυτοκινήτων (καινούργιων ή μεταχειρι-σμένων εξωτερικού) τον Ιούλιο του έτους 2019 σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018. Τα καινούργια αυτοκίνητα που κυ-κλοφόρησαν τον Ιούλιο του 2020 ανέρχονται σε 10.293 έναντι 12.450 που κυκλοφόρησαν τον αντίστοιχο μήνα του έτους 2019, πα-ρουσιάζοντας μείωση 17,3%.

Το διάστημα Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020 κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 98.392 αυ-τοκίνητα (καινούργια ή μεταχειρισμένα ε-ξωτερικού) έναντι 140.688 που κυκλοφό-ρησαν την αντίστοιχη περίοδο του 2019, παρουσιάζοντας μείωση 30,1%. Τα και-νούργια αυτοκίνητα που κυκλοφόρησαν την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020 α-νέρχονται σε 46.748 έναντι 82.456 την α-ντίστοιχη περίοδο του 2019, παρουσιάζο-ντας μείωση 39,7%.

Ανοδος 1,47% με χαμηλό όγκο συναλλαγών στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Ανοδική ημερήσια κίνηση στο Χρηματιστήριο Αθηνών

Σημαντική ανάκαμψη κατέγραψε η χρηματιστηριακή αγορά, μετά την ισχυρή πτώση της Δευτέρας, εν μέ-σω θετικού κλίματος στις ευρωπαϊ-κές αγορές. Όμως η άνοδος των τι-μών πραγματοποιήθηκε με χαμηλό τζίρο, ο οποίος υποχώρησε κάτω από τα 30 εκατ. ευρώ, ενδεικτικό της επιφυλακτικότητας που χαρα-κτηρίζει τις κινήσεις των επενδυτών. Υπεραπέδωσαν οι μετοχές της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ, της ΔΕΗ, της Πειραιώς, της Eurobank, της Εθνικής και της Coca-Cola HBC. Ο Γενικός Δείκτης Τιμών έκλεισε στις 626,39 μονάδες, ση-μειώνοντας άνοδο 1,47%. Ενδοσυ-νεδριακά κατέγραψε υψηλότερη τιμή στις 626,84 μονάδες (+1,54%). Η αξία των συναλλαγών ανήλθε στα 26,62 εκατ. ευρώ, ενώ διακι-νήθηκαν 17.136.162 μετοχές. Ο δεί-κτης υψηλής κεφαλαιοποίησης ση-μειώσε άνοδο σε ποσοστό 1,60%, ενώ ο δείκτης της μεσαίας κεφα-λαιοποίησης ενισχύθηκε σε ποσο-στό 0,65%. Από τις μετοχές της υ-ψηλής κεφαλαιοποίησης, τη μεγα-λύτερη άνοδο κατέγραψαν οι με-τοχές της ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (+5,00%), της ΔΕΗ (+3,78%), της Πειραιώς (+3,55%), της Eurobank (+3,32%), της Εθνικής (+3,29%) και της Coca-Cola HBC (+3,11%). Αντιθέτως, πτώση σημείωσαν οι μετοχές της ΤΕΡΝΑ Ενεργειακή (-2,67%), της Motor Oil (-1,59%) και της Lamda Development (-0,18%).

Από τους επιμέρους δείκτες, τη μεγαλύτερη άνοδο σημείωσαν οι δείκτες των τροφίμων (+3,04%) και των τραπεζών (+2,77%), ενώ τις μεγαλύτερες απώλειες σημείω-σαν οι δείκτες του πετρελαίου (-0,75%) και της υγείας (-0,21%). Τον μεγαλύτερο όγκο συναλλαγών πα-ρουσίασαν η Alpha Bank και η Eurobank διακινώντας 5.954.352 και 2.496.200 μετοχές, αντίστοιχως. Τη μεγαλύτερη αξία συναλλαγών σημείωσαν η Alpha Bank με 3,005 εκατ. ευρώ και ο ΟΠΑΠ με 2,708 ε-κατ. ευρώ. Ανοδικά κινήθηκαν 69 μετοχές, 26 πτωτικά και 20 παρέ-μειναν σταθερές. Εξάλλου γενικευ-μένη ευφορία επικράτησε χθες στις αγορές Ευρώπης και Αμερικής, κάρη στις προσδοκίες των επενδυτών για περαιτέρω στήριξη της οικονo-μίας και άμβλυνση της έντασης α-νάμεσα σε Ουάσινγκτον και Πεκίνο εν αναμονή νέου γύρου συνομιλιών. Ο πανευρωπαϊκός δείκτης Stoxx 600 κατέγραψε κέρδη 1,6% κάρη στην άνοδο μετοχών ταξιδιωτικών εταιρειών, ορυχείων και ενεργεια-κών. Ο Xetra DAX της Φρανκφούρ-της κατέγραψε κέρδη πάνω από 2% και ο CAC 40 του Παρισιού κέρδη 2,41%. Ανοδικά κινείτο η Wall Street, με τους βασικούς δείκτες Dow Jones και S&P 500 να σημειώνουν κέρδη 1,06% και 0,49%, αντίστοιχως.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 626,39 μονάδες, με τζίρο 26,62 εκατ. ευρώ.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη				WALT DISNEY CO				RDS 'A				DT TELEKOM N				TENARIS				Paris/Παρίσι			
(Σε δολάρια)				(Σε δολάρια)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)				(Σε ευρώ)			
Εταιρείες	Πριν από το κλείσιμο	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %		Εταιρείες	Χθες	Μετ. %	
3M COMPANY	165.24	2.3538		ANGLO AMERICAN	1924.2	1.082		AALBERTS	33.49	5.22		AJINOMOTO	1856.5	-0.19		AIR ACCUR				ACCOR		25.27	6.67
ALCOA CORP	14.875	-4.4637		A.B.FOOD	1996.48292	4.453		AEON	2.995	4.61		ASAH GROUP PHL	3609	3.74		AIR LIQUIDE				ALLIANCE		140.30	1.04
ALLEGHANY CRP	558.23	-0.9721		ADMIRAL GRP	2525	-0.434		ABN AMRO BANK	8.09	4.28		ASATI PHARM	1718	3.9		ALSTOM				AXA		46.93	0.3
AMAZON COM	3135.7357	-0.3947		ASHTED GRP	2739	4.383		AKZO NOBEL	83.9	2.07		BIDGESTONE CO	3227	2.38		AXA				BNP PARIBAS		17.83	2.8
AMER EXPRESS C	104.74	3.0703		ANTOFAGASTA	1112.5	1.552		ALTICE EUROPE	4.081	2.05		CANON INC	1844	2.82		CARREFOUR				CAPGEMINI		37.49	4.68
AMER INTL GROU	32.19	2.3204		AVIVA	300.3	2.182		ARCELORMITTAL	10.722	4.16		CASIO COMPUTER	1560	4.56		CASINO GUICHAR				CARREFOUR		33.32	2.78
AMGEN	237.2243	-0.3971		ASTRAZENECA	8450	0.385		ASML HOLDING	312.4	1.26		CITIZEN WATCH	322	8.42		CASINO GUICHAR				CAPGEMINI		112.40	1.67
APPLE INC	444.96	-1.3196		BABCOCK INTL	295.21	6.554		ING GROEP	7.086	4.59		CREDIT SAISON	1120	6.26		CREDIT AGRICOL				CARREFOUR		13.63	1.72
BANK OF AMERIC	72.21	2.4473		BAE SYS.	5272	1.894		KONINKLIJKE DS	129.05	0.94		DAIWA SEC GROU	478.1	3.55		DANONE				CARREFOUR		25.01	1.26
BAXTER INTL IN	83.59	0.5897		BARCLAYS	111.76	4.801		KPN KON	2.182	1.44		EDF	2197	8.74		DASSAULT SYSTE				CASINO GUICHAR		13.63	1.72
BOEING CO	185.8568	3.5933		BR.AMER.TOB.	2595	2.025		NN GROUP	32.52	0.65		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CASINO GUICHAR		25.01	1.26
BRISTOL MYERS	63.9069	3.3758		BARRATT DEVEL.	498.65	-0.755		NIKKON HLDD	20.45	1.59		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
CAMPBELL SOUP	50.1	-0.5952		BERKELEY GPHL	4511	0.714		NIPON SUISAN	36.09	32.5		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		55.58	1.42
CATERPILLAR IN	143.15	0.7957		BR.LAND	379.3	2.348		NISSAN MOTOR C	406.3	6.36		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
CIGNA CORP	185.24	1.224		BUNZL	2374	2.416		NISSAN CHEMICA	58.20	0		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		55.58	1.42
CHEVRON	91.41	1.8723		BP	307.55	4.113		NOMURA HOLDING	533.7	3.73		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
CISCO SYSTEMS	48.0541	0.679		BURBERRY GRP	140.75	4.221		NTT DOCOMO	30.41	1.06		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
CITIGROUP	54.045	2.2418		BT GROUP	109.2257	1.113		OBAYASHI CORP	10.24	3.43		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
CERVERCIAS	14.27	1.9286		COCACOLA HBCA	2152	2.967		ODAKYU ELEC RA	24.77	5.72		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
COCA-COLA CO	47.945	0.4715		CARNIVAL	1031	6.398		OJI HOLDINGS	4.66	1.97		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
COLGATE PALMOL	76.19	-0.6001		CENTRICA	49.43	3.91		OSAKA GAS	20.49	3.07		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
DANAS CORP	5.27	3.3333		COMPASS GROUP	1228.01123	5.308		RICOH CO LTD	7.84	6.23		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
DIANA SHIPPING	1.54	8.5057		CAPITA GROUP	38.55	2.718		SECOM	95.67	1.42		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
DOW INC	44.84	0.0893		CRH	3020	1.139		SEVEN & I HLDD	34.48	4.07		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
DUPONT DE NMOU	57.74	0.1214		DIXONS CARPHO	87.75	1.916		SHARP CORP	12.80	3.81		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
ENTERGY CP	103.505	-0.2066		DCC	6.970	0.693		SHIMIZU CORP	7.97	3.1		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
EXXON MOBIL	45.755	2.7971		DIAGEO	2.570	0.078		SHISEIDO	54.80	-1.08		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
FEDEX CORP	198.59	-0.6951		DIRECT LINE	338.7	-0.965		SONY CORP	85.37	-0.14		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
FORD MOTOR CO	7.265	2.4683		EXPERIAN	2764.7782	1.429		TAISEI CORP	34.85	2.5		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
INTL BUS MACHI	128.39	1.007		EASVJET	646.4	6.949		TDK CORPORATIO	11.580	0.35		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
GENERAL DYNAMI	159.785	2.0599		FRESNILLO	1206.5	-6.69		TOBU RAILWAY	32.85	5.97		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
GENERAL ELEC C	6.8527	2.7391		GLENCORE	177.88	3.527		TOKIO MARINE H	48.23	2.97		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
GOLDM SACHS GR	214.23	2.3164		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468		TORAY INDUSTRI	513.6	6.12		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
HALLIBURTON CO	16.595	6.3101		HP INC	18.955	-0.1317		TREND MICRO	63.50	-1.7		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
HARTFORD FINL	44.11	1.0307		HIKMA	224.7	-2.177		TOPY INDS LTD	116.9	8.64		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
HP INC	18.955	-0.1317		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468		TOYOTA MOTOR C	155.2	2.17		HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
HOME DEPOT INC	277.2899	0.9318		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468		YAMAHA CORP	5130	1.99		HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
HONEYWELL INTL	162.2425	1.7641		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
INTEL CORP	48.875	-0.7009		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
JOHNSON JOHN SO	147.78	-0.1689		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
JPMORGAN CHASE	105.365	4.695		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
LAZARD	32.36	0.7786		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
MCDONALD'S COR	205.7616	0.8042		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
MERCK & CO	81.22	0.3831		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
MICROSOFT CP	206.1991	-0.9848		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
3M COMPANY	165.33	2.4096		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
MORGAN STANLEY	52.26	3.3215		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
NIKE INC CL B	105.55	0.1328		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
NORFOLK SOUTHE	209.94	2.6601		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
PFIZER INC	38.06	-0.8596		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
PROCTER & GAMB	133.8338	-0.1985		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
ROCKWELL AUTOM	234.61	2.3068		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
SCHLUMBERGER L	20.735	2.547		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
SOUTHERN	54.63	-0.799		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
STEALTH GAS	2.4	1.0526		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
TSAKOS ENERGY	9.1	4.7181		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
UNISYS CORP	12.98	1.4855		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
UNITEDHEALTH G	321.78	0.8399		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
US BANKCORP	38.71	3.3093		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
VERIZON COMMS	58.885	-0.178		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
WELLS FARGO & W	25.4831	3.1704		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HONDA MOTOR	2710.5	6.38		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
WALMART INC	131.07	-0.6142		GLAXOSMITHKLIN	15.76	1.468						HITACHI	3509	5.69		DONNEE				CREDIT AGRICOL		9.03	4.85
				London/Λονδίνο								Tokyo/Τόκιο											
				(Σε νέες)								(Σε ψιβ)											
				Εταιρείες Χθες Μετ. %								Εταιρείες Χθες Μετ. %											
				ANGLO AMERICAN 1924.2 1.082								AJINOMOTO 1856.5 -0.19											
				A.B.FOOD 1996.48292 4.453								ASAH GROUP PHL 3609 3.74											
				ADMIRAL GRP 2525 -0.434								ASTELLAS PHARM 1718 3.9											
				ASHTED GRP 2739 4.383								BRIDGESTONE CO 3227 2.38											
				ANTOFAGASTA 1112.5 1.552								CANON INC 1844 2.82											
				AVIVA 300.3 2.182								CASIO COMPUTER 1560 4.56											
				ASTRAZENECA 8450 0.385								CITIZEN WATCH 322 8.42											
				BABCOCK INTL 295.21 6.554								CREDIT SAISON 1120 6.26											

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)
Γενικός Δείκτης	626,39	1,47
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	1976,27	1,45
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2120,99	2,02
FTSE IMME	0	0
FTSE Πετρελαίου-Αερίου	2801,57	-0,75
FTSE Πρώτων & Φινικισμένων Προϊόντων	8473,91	2,04
FTSE Πρώτων Υλών	3765,55	2,01
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1237,53	1,26
FTSE Τεχνολογίας	751,59	0,13
FTSE Τηλεπικοινωνιών	3581,7	1,11
FTSE Τραπεζών	306,84	2,77
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	232,24	2,77
FTSE Τραπεζών και Ποτών	8935,82	3,04
FTSE Υγείας	450,66	-0,21
FTSE Υψηλ. Κοινής Ωφελείας	3382,74	0,58
FTSE Χερμικών	0	0
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	616,1	0,1
FTSE Χ.Α. LargeCap	1505,54	1,6
FTSE Χ.Α. MidCap	830,11	0,65
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	383,51	1,77

▲ 63	▼ 26	➡ 23
------	------	------

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
ΤΡΑΠΕΖΕΣ	7.518.123	28,40%
ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.744.310	10,37%
ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.532.280	9,57%
ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	2.308.926	8,72%
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.933.290	7,30%
ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	1.754.061	6,63%
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	1.264.987	4,78%
ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.029.255	3,89%
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	947.702	3,58%
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	911.146	3,44%
ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	843.162	3,18%
ΥΔΡΕΥΣΗ	723.243	2,73%
ΚΑΘΕΤΟΝ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	311.998	1,18%
ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	191.331	0,72%
ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	138.276	0,52%
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	133.692	0,51%
ΤΣΙΜΕΝΤΑ	131.521	0,50%
ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	126.349	0,48%
ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	125.333	0,47%
ΚΑΠΝΟΣ	113.884	0,43%
ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	690.280	2,61%
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	26.473.151	

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΕΙΚΤΗ FTSE 25

	Κλείσιμο	Μετ.%
ΑΕΓΕΑΝ ΑΙΡΛΙΝΕΣ	3,46	1,62
ΑΔΜΗΕ	2,23	1,83
ΑΛΦΗΑ ΒΑΝΚ	0,5	1,21
ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	1,14	3,55
COCACOLA HBC	23,88	3,11
EUROBANK ERGASIAS	0,38	3,32
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ	6,09	5
CENERGY HLD	0,92	4,45
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ	2,82	0
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ	5,15	0,98
ΟΤΕ	13	1,09
JUMBO	16,18	2,15
LAMDA DEVELOPMENT	5,62	-0,18
MOTOR OIL	11,13	-1,59
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ	7,84	1,75
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	1,12	3,29
ΟΠΑΠ	7,85	1,23
ΟΛΠ	16	0
ΔΕΗ	3,84	3,78
TITAN	11,2	0
VIOHALCO	2,24	2,05
SARANTIS	8,68	0,7
TERNA ENERGY	11,68	-2,67
FOURLIS	3,86	1,05
ΕΛΛΑΚΤΩΡ Α.Ε.	1,13	2,35

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΣΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	6,090	5,00%	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	11,680	-2,67%
EPSILON NET (ΚΟ)	2,640	4,76%	ΟΛΘ (ΚΟ)	21,100	-1,86%
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	0,915	4,45%	ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	11,130	-1,59%
ΔΕΗ (ΚΟ)	3,842	3,78%	ΚΡΙ - ΚΡΙ (ΚΟ)	5,920	-1,33%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,630	3,62%	ΠΛΑΙΣΙΟ COMPUTERS (ΚΟ)	2,650	-0,75%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,139	3,55%	ΑΥΤΟΗΕΛΛΑΣ (ΚΟ)	3,400	-0,73%
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	0,382	3,32%	QUEST HOLDINGS (ΚΟ)	7,720	-0,52%
ΑΤΤΙΣΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	0,175	3,31%	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	4,020	-0,50%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,116	3,29%	LAMDA DEVELOPMENT (ΚΟ)	5,620	-0,18%
ΤΕΧΝΙΚΗ ΟΛΥΜΠΙΑΚΗ (ΚΟ)	1,344	3,23%			

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ			
ΑΞΙΑ		ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ	
ΑΛΦΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	3.004.543,44	ΑΛΦΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	0,39%
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	2.708.207,42	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,25%
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	2.556.777,99	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,21%
JUMBO (ΚΟ)	2.532.279,61	ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ (ΚΟ)	0,21%
ΟΤΕ (ΚΟ)	2.308.926,39	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,20%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	1.933.290,34	MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	0,19%
ΔΕΗ (ΚΟ)	1.393.924,73	ΔΕΗ (ΚΟ)	0,16%
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	1.221.783,03	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,15%
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.029.255,21	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,15%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	972.000,81	LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	0,12%

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
44.171,19 (ΕΚΟΤ. ΕΥΡΩ)	1,61% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	26.473,15 (ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	-36,14% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	16.991,16 (ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	-55,10% ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ			
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	152	461	4.313
FTSE/Χ.Α. Large Cap	152	461	4.313
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	1.398	18.277	261.130
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	18	81	3.272
ΑΛΦΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	305	5.808	86.252
ΑΤΤΙΣΑ ΒΑΝΚ Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	0	0	0
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	18	29	93
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1	1	2.061
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	24	145	10.239
EUROBANK HOLDINGS (ΚΟ)	136	3.731	36.243
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	1	1	102
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0	0	53
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	29	103	3.172
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	3	16	1.327
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	4	23	1.351
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	3	9	991
JUMBO (ΚΟ)	93	171	392
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	14	45	1.974
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	27	1.420	44.604
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	21	53	605
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	25	89	5.089
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	210	3.504	32.011
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	11	27	2.112
ΟΤΕ (ΚΟ)	23	101	2.068
ΟΛΠ (ΚΟ)	0	0	325
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	231	1.969	12.639
ΔΕΗ (ΚΟ)	122	664	8.310
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	55	197	2.030
ΤΙΤΑΝ CEMENT (ΚΑ)	10	26	1.656
VIOHALCO SA/NV (ΚΑ)	14	64	2.159
Δικαιώματα σε Δείκτες	3	4	1.309
FTSE/Χ.Α. Large Cap	3	4	1.309
Δικαιώματα σε Μετοχές	1	10	1.339
ΑΛΦΗΑ ΒΑΝΚ (ΚΟ)	0	0	110
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	460
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	337
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	147
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	14
ΔΕΗ (ΚΟ)	1	10	271
Συνολική Δραστηριότητα	1.554	18.752	268.091

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 11 Αυγούστου 2020

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΗ	ΑΝΟΤΑΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,5760	0,5760	0,5760	-1,3070	102	0,5900	0,5920	0,5760	-3,03
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	0,5120	0,5200	0,5140	-0,4370	7.930	0,5130	0,5200	0,5130	0,20
ΔΗΕΠ	Demetra Holdings Plc (EM)	0,3580	0,3600	0,3582	-0,6490	1.838	0,3600	0,3700	0,3600	-2,17
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0090	0,0100		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC	0,0665	0,0765	0,0704	-0,1980	896	0,0665	0,0765	0,0765	5,52
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,0600	1,0700	1,0671	-0,1540	1.050	1,0500	1,0600	1,0600	-1,85

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,2400	1,3000		
ΚΟΖΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0360	0,0000		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΠΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0290	0,0350		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0410	0,0000		
ΕΛΛΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,3500		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC						0,0860	0,0000		
ΣΛΕΠ	CLR INVESTMENT FUND PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0000		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0105		

Καταναλωτικά Προϊόντα										
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PARACOSTAS PUBLIC CO LTD (Σ)						0,0000	0,2260		
ΤΟΕΠ	ΤΟΞΟΤΗΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0315		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΔΟΣΕ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ *						1,0400	1,1500		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1040		
ΚΛΑΡ	CLARIDGE PUBLIC LTD						0,0000	0,0225		
ΚΩΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0945		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0635		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5500	0,6600		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD (Σ)	0,9200	0,9200	0,9200	2,0480	200	0,8800	0,9200	0,9200	1,10
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0275		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0590	0,0000		

Βιομηχανία										
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0575		
ΔΒΚΑ	ΔΑΣΙΚΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,8800	0,9700		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD (Θ)						0,2660	0,2780		
ΚΥΘΡ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,1090	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΑΚΟΥ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ (Θ)						1,9600	2,0400		

Βασικά Καταναλωτικά Αγαθά										
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΕΟ	ΚΕΟ PLC (Σ)	1,2100	1,2100	1,2100	-3,9400	257	1,2100	1,2400	1,2100	-2,42
ΜΙΤΣ	ΜΙΤΣΙΔΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΑ						0,0000	0,2600		
ΜΠΛΕ	BLUE ISLAND PLC						0,5100	0,5550		
ΦΡΟΥ	ALKIS H. HADJIKYRIACOS (FROU-FROU BISCUITS) PUBLIC LTD						0,2820	0,2960		

Βασικά Υλικά										
ΛΟΡΑ	LORDOS UNITED PLASTICS PUBLIC LTD						0,0000	0,0800		

Ακίνητη Περιουσία										
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1960		
ΠΑΝΔ	ΠΑΝΔΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ						0,0460	0,0000		
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΑ (Σ)						0,0000	0,0000		

Ανεξάρτητοι έλεγχοι ντόπινγκ

Η ΔΟΕ στοχεύει στην αποφυγή παρεμβάσεων από αθλητικές ή κυβερνητικές αρχές

Της ΣΠΥΡΙΔΟΥΛΑΣ ΣΠΑΝΕΑ

Ακόμα ένα βέλος στη φαρέτρα της καταπολέμησης των απαγορευμένων ουσιών στον αθλητισμό δείχνει ότι θα αποτελέσει ο Διεθνής Οργανισμός Ελέγχων (International Testing Agency). Πρόκειται για έναν Οργανισμό Αντιντόπινγκ που ιδρύθηκε από τη Διεθνή Ολυμπιακή Επιτροπή το 2018 και έχει ως βασικούς στόχους την καταπολέμηση του ντόπινγκ και την προστασία του «καθαρού» αθλητισμού μέσα από την ανεξαρτητοποίηση από το αθλητικό κίνημα. Ήδη, ο ΙΤΑ είναι υπεύθυνος για ελέγχους αντντόπινγκ σε περισσότερες από 45 διεθνείς ομοσπονδίες ή διεθνείς διοργανώσεις.

Το σκεπτικό της ίδρυσης του ΙΤΑ ήταν η ύπαρξη ενός Οργανισμού, ο οποίος, παρόλο που ιδρύθηκε από την ανώτερη αρχή του αθλητικού κινήματος, θα είναι ανεξάρτητος από το αθλητικό κίνημα. Μέχρι σήμερα, οι διεθνείς έλεγχοι σε κάθε άθλημα διεξάγονται από υπηρεσίες της ομοσπονδίας του. Αυτό όμως

Ο Διεθνής Οργανισμός Ελέγχων διαθέτει την έγκριση του WADA και έχει δραστηριοποιηθεί από τους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2018.

είχε ως συνέπεια, κατά καιρούς, να υπάρξουν καταγγελίες αθλητών για στοχευμένους ελέγχους. Χαρακτηριστικό είναι το παράδειγμα της παγκόσμιας ομοσπονδίας άρσης βαρών όπου, σύμφωνα με όσα έχουν δει το τελευταίο διάστημα το φως της δημοσιότητας, οι ιθύνοντες του αθλήματος κάλυπταν θετικά τεστ. Επίσης, υπάρχει και το παράδειγμα της Ρωσίας όπου ο Οργανισμός της χώρας περισσότερο υποστήριζε παρά καταπολέμηση τη χρήση απαγορευμένων ουσιών από αθλητές.

Οι επικεφαλής της Διεθνούς Ολυμπιακής Επιτροπής, με την υποστήριξη και του Παγκόσμιου Οργανισμού Αντιντό-

Ενα από τα πιο μεγάλα... κάστρα που «έπεσαν» ήταν αυτό της παγκόσμιας ποδηλασίας (UCI). Υστερα από διαβουλεύσεις που κράτησαν πολλούς μήνες, η UCI αποφάσισε να αναστείλει τη λειτουργία του δικού της οργανισμού ελέγχων και να παραχωρήσει στους ανθρώπους του ΙΤΑ το δικαίωμα των ελέγχων στον χώρο του αθλήματός της.

πινγκ (WADA), αντιλαμβάνονται το πρόβλημα άρχισαν από το 2014 να αναζητούν τη λύση. Και αυτή η λύση βρέθηκε με την ίδρυση ενός ανεξάρτητου οργανισμού, του ΙΤΑ. Τα μέλη του Δ.Σ. του ΙΤΑ διαθέτουν την έγκριση του WADA. Ήδη, από τους χειμερινούς Ολυμπιακούς Αγώνες του 2018 οι άνθρωποι του ΙΤΑ αποτέλεσαν τον βασικό πυρήνα για τους ελέγχους. Στη διοργάνωση του Τόκιο θα είναι οι βασικοί υπεύθυνοι για όλο το πρόγραμμα αντντόπινγκ, τόσο για τους ελέγχους πριν από τους Αγώνες όσο και κατά τη διάρκειά τους.

Αυτό όμως που αποτελεί το βασικό όραμα των ιδρυτών του Οργανισμού

είναι να μετατραπεί ο ΙΤΑ σε ένα παγκόσμιο όργανο που θα πραγματοποιεί ελέγχους με διαφάνεια και χωρίς παρεμβάσεις είτε από αθλητικές αρχές είτε από κυβερνητικές αρχές. Για να επιτευχθεί αυτό πρέπει να έρθει σε συμφωνία με τις παγκόσμιες ομοσπονδίες προκειμένου να του «παραδώσουν» τη διαδικασία των ελέγχων ντόπινγκ. Φυσικά, αυτό κάθε άλλο παρά εύκολο είναι, διότι πολλές ομοσπονδίες θέλουν να έχουν αυτές τον έλεγχο ώστε, εάν χρειαστεί, να προστατεύσουν κάποιον που θεωρείται ινδαλμα για το άθλημά του ή, όπως υποστηρίζουν άνθρωποι της αθλητικής οικογένειας, να τιμωρήσουν

κάποιον... ανυπακούο με περισσότερους ελέγχους.

Ενα από τα πιο μεγάλα οχυρά που «έπεσαν» ήταν αυτό της παγκόσμιας ποδηλασίας (UCI). Υστερα από διαβουλεύσεις που κράτησαν πολλούς μήνες, η UCI αποφάσισε να αναστείλει τη λειτουργία του δικού της οργανισμού ελέγχων (Cycling Anti-Doping Foundation) που ιδρύθηκε το 2008, και από το 2021 να παραχωρήσει στους ανθρώπους του ΙΤΑ το δικαίωμα των ελέγχων στον χώρο του αθλήματός της όπως και την, από το 2008, τεχνολογία. «Η UCI είναι πεπεισμένη ότι μέσα από τη συνεργασία της με τον ΙΤΑ θα προστατευτούν οι «καθαροί» αθλητές και θα υπάρξει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα σε αυτόν τον τομέα» ανέφερε, μεταξύ άλλων, η ανακίνωση που επισφράγισε τη συνεργασία. Έτσι, εάν έρθει κάποιος «ιπτάμενος γιατρός» από το εξωτερικό για να ελέγξει τους Έλληνες ποδηλάτες αυτός θα υπάγεται στη νέα ανεξάρτητη αρχή.

Οι ομοσπονδίες

Η UCI, όμως, δεν είναι η μοναδική διεθνής ομοσπονδία που έχει μπει κάτω από την «ομπρέλα» του ΙΤΑ. Μέχρι τώρα 45 διεθνείς ομοσπονδίες και διοργανώσεις υπάγονται στη νέα ανεξάρτητη αρχή καταπολέμησης του ντόπινγκ. Ο ΙΤΑ βασίζεται και στις συνεργασίες με τους Εθνικούς Οργανισμούς Αντιντόπινγκ. Οι άνθρωποι του θεωρούν «κλειδί» για την επιτυχία του παγκόσμιου αγώνα για έναν καθαρό αθλητισμό την ανταλλαγή απόψεων με τους εθνικούς οργανισμούς. Πριν από λίγες ημέρες ήρθαν σε συμφωνία με οκτώ εθνικούς οργανισμούς. Ανάμεσα σε αυτούς είναι της Κίνας, της Ιαπωνίας, της Κορέας, του Ηνωμένου Βασιλείου κ.ά.

Μεγάλο βάρος δίνει ο νεοσύστατος Οργανισμός και στην εκπαίδευση των ελεγκτών αντντόπινγκ. Τον Ιούλιο ανακοίνωσε τη συνεργασία του με εταιρεία κατασκευής εξοπλισμού αντντόπινγκ, και, όπως όλα δείχνουν, στις διεθνείς διοργανώσεις των επόμενων ετών οι ελεγκτές για να μπορέσουν να πραγματοποιήσουν ελέγχους θα πρέπει να έχουν εκπαιδευτεί στο International Testing Agency.

«Ανακύκλωση» παικτών στην Ευρωλίγκα

Η έκβαση της πανδημίας του κορωνοϊού στην Ευρώπη έχει προκαλέσει συγκρατημένη μεταγραφική κινητικότητα στη συντριπτική πλειονότητα των ομάδων της Ευρωλίγκας. Το πιθανό σενάριο να μην υπάρχουν θεατές στα ευρωπαϊκά γήπεδα, καθιστά ανασφαλές το έσοδο των εισιτηρίων στις ομάδες, οι οποίες έχουν επηρεαστεί και από το «ψαλίδι» της Ευρωλίγκας, η οποία με τη σειρά της είδε αντίστοιχες περικοπές από τους χορηγούς της λόγω της σεζόν που σταμάτησε στη μέση.

Με εξαίρεση τις ομάδες που βασίζονται στα δικά τους δυνατά πορτοφόλια (ΤΣΣΚΑ, Ρεάλ, Μπαρτσελόνα, Εφές, Αρμάνι, Μακάμπι) το 1/3 των 18 συμμετεχόντων στην επόμενη Ευρωλίγκα μείωσε δραστικά τους προϋπολογισμούς του κατά 25 έως και 35%, ενώ στα ίδια οικονομικά επίπεδα κυμάνθηκαν οι υπόλοιπες ομάδες. Σε συνδυασμό με την έλλειψη δυνατότητας συμφωνιών με παίκτες που πρόκειται να φύγουν από το NBA, επειδή το αμερικανικό πρωτάθλημα θα ολοκληρωθεί τον ερχόμενο Οκτώβριο, οι ομάδες της Ευρωλίγκας, προχώρησαν σε... ανακύκλωση Αμερικανών παικτών από αυτούς που έπαιξαν πέρυσι στη διοργάνωση. Το 52,6% των 57 παικτών που έχουν μεταγραφεί, μέχρι τώρα, ήταν σε ομάδα Ευρωλίγκας και θα συνεχίσει να παίζει με άλλη ομάδα στο επόμενο πρωτάθλημα, ενώ μόλις δεκαπέντε παίκτες θα κάνουν ντεμπούτο στη διοργάνωση.

Στον μεταγραφικό σχεδιασμό τους, οι ομάδες που είχαν διαμορφωμένο «κορμό» και αγωνιστική ομοιογένεια, φρόντισαν να διατηρήσουν αυτά τα δύο στοιχεία. Η Εφές Αναντόλου ήταν πρωτοπόρος στην περυσινή Ευρωλίγκα, μέχρι τη διακοπή της και είναι και η μοναδική ομάδα που διατήρησε απόλυτα συμπαγές το ρόστερ των παικτών της για τον συνόλο λόγο της διεκδίκησης του τίτλου, το 2021. Η ΤΣΣΚΑ έκανε δύο επιλεκτικές μεταγραφές (Μιλουτίνοφ, Σενγκέλια), ενώ το ίδιο έπραξε η Μπαρτσελόνα, με την από-

Καλάθης και Σλούκας αποτέλεσαν δύο από τις πιο ηχηρές φετινές μετακινήσεις στην Ευρώπη.

Οι ομάδες επέλεξαν να κρατήσουν τον κορμό τους και να προχωρήσουν σε λίγες, επιλεκτικές μεταγραφές.

κτηση του Νικ Καλάθη. Μεταγραφικά... ακίνητη θα παρέμενε και η Ρεάλ, αν ο Αργεντινός Φακούντο Καμπάσο δεν ήθελε διακαώς να παίζει στο NBA και έτσι η «βασιλίσσα» είναι αναγκασμένη να τον αντικαταστήσει στη θέση του πλέι μέικερ. Σαρωτικές αλλαγές έκαναν ο Παναθηναϊκός (5 ξένοι - 2 Έλληνες), ο Ολυμπιακός (4 ξένοι - 2 Έλληνες) και στην πρώτη θέση με εφτά νέες μεταγραφές είναι η Αρμάνι, η Φενέρμπαχτσε και η Βιλερμπάν.

ΜΑΠΠΕΣ SHOW!

Χρίστος Ζαβός | Εφραίμ Γεωργίου

ΔΕΥΤΕΡΑ-ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
16:00 - 18:00

Listen Live
Radio Live

24sports.com.cy

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

οι άντρες ακούν ΣΠΟΡ FM 95.0!

ΤΡΙΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	23.5
ΚΑΝΑΛΙ 6	19.4
ΡΑΔΙΟ ΠΡΩΤΟ	15.9
ΣΠΟΡ FM 95.0	13.0
SUPER ΣΠΟΡ	13.5
ACTIVE	12.8
MIX FM	12.8
POLITIS	10.0
SFERA	9.8
ANT1	9.6
KAIK FM	8.8
ASTRA	8.4
DEE JAY RADIO	7.9
SUPER FM	7.7
KISS FM	7.7
LOVE FM	7.7
ΔΙΕΣΗ	7.6
ΠΡΩΤΟ/PIK	7.3
PIK CLASSIC	3.6
ENERGY	3.5

Listen Live
Radio Live

24sports.com.cy

Επίσημη έρευνα ακροαματικότητας Μάιος 2020
Καθημερινές

ΣΠΟΡ FM 95.0
ΤΟ ΑΘΛΗΤΙΚΟ
ΡΑΔΙΟΦΩΝΟ ΤΗΣ ΚΥΠΡΟΥ

Δεν «αποστασιοποιείται» ο ιός

Σε συναγερμό η υφήλιος λόγω της πανδημίας, 19 εκατομμύρια άνθρωποι έχουν προσβληθεί

Περισσότερα από 19 εκατομμύρια άνθρωποι σε όλο τον κόσμο έχουν προσβληθεί από τον κορωνοϊό, οκτώ μήνες μετά την πρώτη εμφάνισή του στην Κίνα, ενώ μόνο στην Αφρική τα κρούσματα υπερέβησαν το ένα εκατομμύριο. Τίποτα δεν προμηνύει ότι η πανδημία αποδυναμώνεται. Αντιθέτως, η κατάσταση επιδεινώνεται σε όλες τις η-πείρους. Οι ΗΠΑ κατέγραψαν περισσότε-ρους από 2.000 θανάτους και 58.000 νέα κρούσματα εντός 24 ωρών. Πρόβλεψη του πανεπιστημίου της Ουάσιγκτον εκτιμά ότι οι θάνατοι από COVID-19 μέχρι την 1η Δε-κεμβρίου θα υπερβαίνουν τις 300.000. Ω-στόσο, τονίζουν οι ερευνητές, είναι εφικτή η διάσωση 70.000 ζωών, αν οι Αμερικανοί χρησιμοποιούν μάσκα και τηρούν τα μέτρα κοινωνικής αποστασιοποίησης. Η επικε-

Πάνω από 2.000 θάνατοι στις ΗΠΑ εντός 24 ωρών, έξαρση των κρουσμάτων στην Ευρώπη.

φαλής της ομάδας κρούσης κατά του κο-ρωνοϊού, δρ Ντέμπι Μπρξ, μετά τις ευθείες τοποθετήσεις για την κλίμακα της παν-δημίας στις ΗΠΑ, βρίσκειτα στο επίκεντρο διασταυρούμενων πυρών τόσο από τον πρόεδρο Τραμπ, που τη χαρακτήρισε α-ξιοθρήνητη, όσο και από τη Δημοκρατική πρόεδρο της Βουλής των Αντιπροσώπων, Νάνσι Πελόσι, η οποία δήλωσε ότι δεν την εμπιστεύεται. Από την οργή του προέδρου Τραμπ δεν γλίτωσε ούτε ο Τζο Μπάιντεν, τον οποίο σε ομίλια του στο Οχάιο κατη-γόρησε ότι «είναι εναντίον του Θεού, της Βίβλου και της ούλοκατοχής». Ο κυβερνήτης της πολιτείας, Μάικ ντι Βάιν, λίγες ώρες

Πινακίδα σε στενό μονοπάτι που οδηγεί στην παραλία του Μπέρνμουθ προειδοποιεί για τις αποστάσεις μεταξύ των πεζών.

πριν από την άφιξη Τραμπ, βρέθηκε θετικός στον ιό, με αποτέλεσμα να μην υποδεχθεί αυτοπροσώπως τον υψηλό του επισκέπτη. Όταν αργότερα υποβλήθηκε σε ακριβέ-στερο μοριακό τεστ βρέθηκε αρνητικός.

Η Ευρώπη παραμένει στο στόχαστρο του κορωνοϊού με πολλά κράτη να κατα-γράφουν έξαρση των λοιμώξεων. Ιατροί σε Γαλλία, Ισπανία και Γερμανία ήδη προ-ετοιμάζονται, παρά την κόπωση των τε-λευταίων μηνών, για το επερχόμενο δεύ-τερο κύμα της πανδημίας. Στη Γερμανία εκατοντάδες παιδιά παρέμειναν χδες στα σπίτια τους όταν σχολείο στο Μεκλεμ-βούργο-Πομερανία έκλεισε καθώς βρέθηκε θετικός στον ιό ένας δάσκαλος. Επίσης 100 παιδιά δημοτικού σχολείου στο Ρουστόκ τέθηκαν σε 14ήμερη каранτίνα, επειδή προσβλήθηκε από τον ιό ένας συμμαθητής τους. Σε δεινή κατάσταση παραμένει η Πολωνία, καταρρίπτοντας καθημερινά τα ρεκόρ νέων λοιμώξεων που εντοπιζο-νται σε Βαρσοβία, Κρακοβία και Κατοβίτσε. Η πολωνική κυβέρνηση απέκλεισε το εν-δεχόμενο νέου εθνικού lockdown. Ο υ-πουργός Υγείας της Νορβηγίας κάλεσε τους πολίτες να αποφεύγουν τα ταξίδια στο εξωτερικό ακόμα και σε κράτη με πε-ριορισμένο αριθμό κρουσμάτων.

Τέλος ελπιδοφόρα είναι τα νέα από το επιστημονικό πεδίο. Οι ερευνητές του Ιν-στιτούτου Ανοσολογίας Λα Τζόλα της Κα-λιφόρνιας διαπίστωσαν ότι άτομα που έχουν τα προηγούμενα χρόνια προσβληθεί από τον κορωνοϊό του κοινού κρυολογή-ματος διαθέτουν Τ-λεμφοκύτταρα μνήμης, που μπορούν να αναγνωρίσουν ως εισβολέα τον νέο κορωνοϊό και να τον καταστρέψουν, παρέχοντας κάποιες μορφές ανοσία και καθιστώντας νηότερη την COVID-19 που θα εμφανισούν. Η μελέτη δημοσιεύθηκε στο επιστημονικό περιοδικό Science.

Φωτισμένα γιοτ στη μαρίνα του Μόντε Κάρλο στο Μονακό.

Καταφύγια αναζητούν οι βαθύπλουτοι μέσω της «χρυσής βίζας»

Για τους περισσότερους, ο κορωνοϊός σήμανε περιστολή των μετακινήσεων. Για τους κροίσους, όμως, ο πακτωλός χρημάτων σήμανε την ικανότητα να διασχίζουν σύνορα, που παραμένουν κλειστά για τους απλούς πολίτες.

Αυτός είναι ο κόσμος της επενδυ-τικής μετανάστευσης, εξηγεί το CNN, όπου η χορήγηση διαβατηρίου εξαρ-τάται από τον πλούτο και την προθυμία του κατόχου του να μεταφέρει τα κε-φάλαιά του σε άλλη χώρα του κόσμου. Τα προγράμματα χορήγησης υπηκο-ότητας σε εύπορους επενδυτές, όπως και οι «χρυσές βίζες», που προσφέρονται σε αλλοδαπούς πρόθυμους να αγορά-σουν ακίνητα στη χώρα, είναι ένας τρόπος με τον οποίο οι πλούσιοι μπο-ρούν να αποκτήσουν νέο διαβατήριο.

Οι συμμετέχοντες στα προγράμματα αυτά, που τείνουν να έχουν περιουσία μεταξύ 2 εκατ. και 50 εκατ. δολαρίων, απολαμβάνουν με τα νέα τους ταξι-διωτικά έγγραφα ελευθερία κινήσεων, φοροαπαλλαγές και πολιτικές ελευθε-ρίες, τις οποίες ίσως να στερούνται στις γενέτειρές τους. Το ξέσπασμα της πανδημίας, όμως, λειτούργησε ως κίνητρο για πολλές πλούσιες οικογέ-νιες σε όλο τον κόσμο, να αναζητή-σουν ασφαλές καταφύγιο μακριά από υγειονομικά επιβαρυμένες χώρες.

Τις καλύτερες ευκαιρίες για πλού-σιους επενδυτές, που αναζητούν νέα υπηκοότητα, προσφέρουν τα κράτη της Καραϊβικής, με την υπηκοότητα του Αγίου Δομίνικου ή της Αγίας Λου-κίας, να κοστίζουν μόλις 100.000 δολ-άρια. Ελαφρώς ακριβότερο αποδει-κνύεται το Μαυροβούνιο, που απαιτεί επένδυση 294.000 δολαρίων για τη χορήγηση διαβατηρίου. Το κόστος ε-πενδυτικού διαβατηρίου στον Καναδά είναι 894.000 δολάρια, ενώ στις ΗΠΑ 900.000 δολάρια. Αισθητά ακριβότερη είναι η Κύπρος, με το διαβατήριο να κοστίζει 2,5 εκατ. δολάρια σε τραπε-ζικές καταθέσεις ή σε επένδυση, ενώ η Βρετανία απαιτεί 2,6 εκατ. δολάρια για τη χορήγηση υπηκοότητας.

Το 2017, περίπου 5.000 άνθρωποι απέκτησαν νέα υπηκοότητα χάρη σε τέτοια προγράμματα, αν και ο αριθμός αυτός αναμένεται να ξεπεράσει τις 25.000 μέχρι το τέλος του έτους εξαιτίας της πανδημίας της COVID-19.

Ακόμη, όμως, και για τους βαθύ-πλουτους η χορήγηση νέας υπηκοό-τητας μέσω επενδύσεων είναι χρονο-βόρα διαδικασία. Ο ειδικός των υπερ-πόντιων επενδύσεων Ντόμινικ Βόλεκ, εξηγεί: «Δεν υπάρχει τρόπος, ακόμη και για τον πλουσιότερο Ρώσο ολιγάρ-χη, να παραδώσει ένα φάκελο με με-τρητά σε έναν πολιτικό και να φύγει με διαβατήριο στην τσέπη του. Ανά-λογα με τη χώρα, η διαδικασία μπορεί

Με 100.000 δολάρια μπορείτε να γίνετε πολίτης του Αγ. Δομίνικου στην Καραϊβική.

να απαιτήσει από αρκετούς μήνες έως και χρόνια. Ο αιτών οφείλει να απο-καλύψει την πηγή των κεφαλαίων του και να εξασφαλίσει άδειες και πιστο-ποιητικά από τη χώρα καταγωγής του. Η Μάλτα, για παράδειγμα, έχει ποσοστό απόρριψης της τάξεως του 20% με 25%, ενώ οι Αρχές της ευρωπαϊκής αυτής χώρας είναι πρόθυμες να απορ-ρίψουν το αίτημα όσων θεωρούν ύ-ποπτους για εγκληματική δραστηριό-τητα ή διαφθορά».

Το 2018, η οργάνωση Διεθνής Δια-φάνεια άσκησε οξεία κριτική στη Μάλ-τα, την Κύπρο, την Πορτογαλία και την Ισπανία για την «πώληση πρό-σβασης στη Ζώνη Σένγκεν ή ακόμη και για τη χορήγηση ευρωπαϊκών δια-βατηρίων σε ξένους επενδυτές χωρίς σχεδόν καμία διαδικασία ελέγχου, δια-φάνεια ή σεβασμό του διεθνούς δι-καίου».

A.P.

Είναι μεταδοτικοί οι ασυμπτωματικοί φορείς

Ούτε άτρωτοι ούτε ακίνδυνοι είναι οι νέοι που προσβάλλονται από τον κορωνοϊό. Αντιθέτως ακόμα και αν είναι ασυμπτω-ματικοί, μπορούν να τον μεταδώσουν σε άλλους. Γι' αυτό όσοι διαγιγνώσκονται, είτε εμφανίζουν είτε δεν εμφανίζουν συ-μπτώματα, πρέπει να τίθενται σε καρ-ντίνα. Αυτά είναι τα συμπεράσματα νο-τιοκορεατικής μελέτης, σύμφωνα με την οποία το ικό φορτίο στους ασυμπτω-ματικούς μειώνεται με βραδύτερο ρυθμό από ό,τι στους συμπτωματικούς. Τουλά-

Μελέτη συμπεραίνει ότι δεν διαφέρουν σε τίποτε από τους ασθενείς με συ-μπτώματα, όσον αφορά το ικό φορτίο που μεταφέρουν.

χιστον ο ένας στους τρεις από όσους προ-σβάλλονται από τον ιό δεν έχει συμπτώ-ματα. Παραμένει φαινομενικά υγιής, μολύνοντας, ωστόσο, το περιβάλλον του. Οι ερευνητές της ιατρικής σχολής του Πανεπιστημιακού Νοσοκομείου Σου-

Τουλάχιστον ο ένας στους τρεις από όσους προσβάλλονται από τον ιό δεν έχει συμπτώματα. Παραμένει φαινομενικά υγιής, μολύνοντας, ωστόσο, το περιβάλλον του.

ντζουνγκάνγκ της Σεούλ, οι οποίοι έκαναν τη σχετική δημοσίευση στην επιθεώρηση JAMA Internal Medicine, ανέλυσαν στοι-χία για 303 ασθενείς με μέση ηλικία 25 ετών (22 έως 36) και επιβεβαιωμένη λοι-μωξη από τον κορωνοϊό. Το 36%, δηλαδή

πάνω από έναν στους τρεις, δεν είχε συ-μπτώματα τη στιγμή της διάγνωσης. Το ένα πέμπτο των ασυμπτωματικών ασθε-νών (19%) εμφάνισε τελικά συμπτώματα στη διάρκεια της απομόνωσής του. Η με-λέτη κάνει σαφή διάκριση ανάμεσα στους

προσυμπτωματικούς (που τελικά θα α-ναπτύξουν συμπτώματα αλλά με καθυ-στέρση) και στους πραγματικούς ασυ-μπτωματικούς (που ποτέ δεν θα εμφανί-σουν συμπτώματα), οι οποίοι ήταν περί-που 30% στη νοτιοκορεατική μελέτη. Το ικό φορτίο (η ποσότητα του ιού στο σώ-μα), με βάση δείγματα που ελήφθησαν από το κατώτερο αναπνευστικό σύστημα, διαπιστώθηκε ότι μειωνόταν πιο αργά στους ασυμπτωματικούς, μερικοί από τους οποίους συνέχιζαν να μεταδίδουν τον κορωνοϊό, ακόμη και 30 ημέρες μετά την αρχική διάγνωση. Είναι βέβαιο ότι κάποια κρούσματα συνεχίζουν να έχουν τον κορωνοϊό στον οργανισμό τους για μερικές (ή και πολλές) ημέρες πέρα από το χρονικό διάστημα των 14 ημερών, που έχει υιοθετηθεί διεθνώς για την α-πομόνωσή τους.

«Η μελέτη δείχνει ότι οι ασυμπτω-ματικοί δεν διαφέρουν σε τίποτε από τους ασθενείς με συμπτώματα, όσον αφορά το ικό φορτίο που μεταφέρουν. Συνεπώς, δεν υπάρχει κανένας πραγματικός λόγος για να πιστεύει κανείς ότι θα μεταδίδουν διαφορετικό τον ιό», ανέφερε η ιολόγος Μάρτα Γκάγκλια του Πανεπιστημίου Ταφτς της Μασαχουσέτης.

Λύθηκε το μυστήριο της προέλευσης των μονολίθων του Στόουνχεντζ

Το μυστήριο της προέλευσης των γιγάντιων μονολίθων του μνημείου του Στόουνχεντζ στη νότια Αγγλία έλυσαν επιστήμονες, με τη βοήθεια τμήματος του μνημείου που επιστράφη στη θέση του ύστερα από 60 χρόνια.

Η ανάλυση του πυρήνα ενός εκ των μονολίθων έδειξε ότι οι πέτρες προήλθαν από κοιτάσμα σε απόσταση 25 χλμ. βόρεια του Στόουνχεντζ, κοντά στο Μάρλμπορο. Οι συγκεκριμένοι μονόλιθοι, ύψους 7 μέ-τρων και βάρους 20 τόνων, βρίσκονται στο «κεντρικό πέταλο» του μνημείου και απαρτίζουν τις κάθετες και οριζόντιες κατασκευές του. Οι μικρότεροι μονόλιθοι, κατασκευασμένοι από γαλάζια πέτρα, προέρχονται από τους λόφους του Πρέσλι, στην Ουαλλία, όπως ήταν ήδη γνωστό.

Η ανάλυση του πυρήνα ενός από αυτούς έδειξε ότι οι πέτρες προήλθαν από κοιτάσμα σε απόσταση 25 χλμ., κοντά στο Μάρλμπορο.

Ο πυρήνας του μεγάλου μονόλιθου είχε αφαιρεθεί το 1958 από αρχαιολόγους για χημική μελέτη και ένα δείγμα είχε φυ-λαχθεί επί δεκαετίες στις ΗΠΑ. Η πρόδοος της τεχνολογίας επέτρεψε μόλις τώρα την ανάλυσή του και την ταυτοποίηση της προέλευσής του.

Από τη γεωχημική μελέτη διαπιστώ-θηκε ότι οι 50 από τους 52 γκρίζους ψαμ-μιτικούς ογκόλιθους του Στόουνχεντζ προέρχονται από το ίδιο σημείο: μια το-

ποθεσία που αποκαλείται Γουέστ Γουντς και απέχει περίπου 25 χλμ. Οι ψαμμιτικοί ογκόλιθοι τοποθετήθηκαν στο μνημείο γύρω στο 2500 π.Χ. Ο μεγαλύτερος έχει ύψος 9,1 μέτρα και ο βαρύτερος ζυγίζει περίπου 30 τόνους. «Οι ψαμμιτικοί ογκό-λιθοι αποτελούν τον εξωτερικό κύκλο και το κεντρικό τρίλιθο (δύο κάθεται μεγάλιοι που στηρίζουν έναν οριζόντιο). Είναι πε-λώριοι», είπε ο γεωμορφολόγος Ντέιβιντ Νας, του Πανεπιστημίου του Μπράιτον,

που ήταν επικεφαλής της έρευνας, η οποία δημοσιεύθηκε στην επιστημονική επι-θεώρηση Science Advances.

«Το πώς μεταφέρθηκαν στο σημείο είναι αντικείμενο εικασιών. Δεδομένου του μεγέθους τους, είτε τους έσυραν είτε τους μετακίνησαν με κυλινδρικές ράβδους μέχρι το Στόουνχεντζ. Δεν γνωρίζουμε την ακριβή διαδρομή, όμως τουλάχιστον τώρα έχουμε μια αφετηρία και έναν τερ-ματισμό», προσέθεσε ο Νας.

Ηλιοβασίλεμα στο επιβλητικό πέτρινο μνημείο του Στόουνχεντζ, στη νότια Αγγλία. Οι δημιουργοί του αναζητούσαν τους μεγαλύτερους και πιο επιβλητικούς ογκόλιθους.

Οι επιστήμονες είχαν διαπιστώσει στο παρελθόν ότι οι μικρότεροι μονόλιθοι προέρχονταν από το Πέμπροκσιρ της Ουαλλίας, μια περιοχή που απέχει 250 χλμ. από το Στόουνχεντζ. Καθοριστικό ρόλο στην έρευνα έπαιξε ένα δείγμα ψαμ-μιτικού ογκόλιθου, το οποίο είχε αφαιρεθεί από το μνημείο στα τέλη της δεκαετίας του 1950, όταν είχαν τοποθετηθεί με-ταλλικές ράβδοι για να σταθεροποιηθούν έναν ραγιόμενο μεγάλιο. Το δείγμα αυτό

δόθηκε ως αναμνηστικό στον Ρόμπερτ Φίλιπς, έναν άνδρα που εργαζόταν στην εταιρεία που είχε αναλάβει τα έργα συν-τήρησης. Ο Φίλιπς το πήρε μαζί του (έ-λαβε και τη σχετική άδεια εξαγωγής) όταν μετανάστευσε στις ΗΠΑ, το 1977. Εζησε στη Νέα Υόρκη, στο Λίνοϊ, στην Καλιφόρνια και, τέλος, στη Φλόριντα. Α-ποφάσισε να το επιστρέψει στη Βρετανία το 2018 και την ίδια χρονιά πέθανε. Οι ερευνητές ανέλυσαν αυτό το δείγμα

–είναι μια διαδικασία που καταστρέφει την πέτρα και επομένως δεν ήταν δυνατό να εφαρμοσθεί στους μεγάλιθους– και καθόρισαν το γεωχημικό αποτύπωμα του ψαμμιτικού ογκόλιθου από τον οποίο προήλθε. Αυτό το αποτύπωμα ταιριαζε με τους ψαμμόλιθους του Γουέστ Γουντς και με όλους τους μεγάλιθους του Στό-ουνχεντζ, εκτός από δύο.

«Ελπίζω αυτό που ανακαλύψαμε να βοηθήσει τον κόσμο να καταλάβει πε-ρισσότερα για την τεράστια προσπάθεια που καταβλήθηκε για την κατασκευή του Στόουνχεντζ», κατέληξε ο Νας. Εν-θουσιασμένη εμφανίσθηκε η επικεφαλής του ιδρύματος «Αγγλική Παράδοση», Σού-ζαν Γκρινιέ. «Κάθε μονόλιθος είχε δια-φορετική γεωχημική υπογραφή, αλλά η δυνατότητα να ελέγξουμε τον πυρήνα ήταν αυτή που μας επέτρεψε τελικά να προσδιορίσουμε την περιοχή από την ο-ποία προήλθαν», εξήγησε. «Είναι πραγ-ματικά συναρπαστικό το γεγονός ότι κα-θορίσαμε με ακρίβεια την περιοχή που χρησιμοποιήσαν ως πηγή των υλικών τους οι κατασκευαστές του Στόουνχεντζ, γύρω στο 2500 π.Χ.».

Η ίδια παραδέχθηκε πως οι ερευνητές είχαν τις υποψίες τους ότι οι ογκόλιθοι προέρχονταν από τον συγκεκριμένο τόπο, κοντά στο Μάρλμπορο, μόνο που δεν ήταν βέβαιοι, αφού οι πέτρες θα μπορού-σαν να βρεθούν οπουδήποτε. «Ήθελαν τους μεγαλύτερους, τους πιο επιβλητικούς ογκόλιθους και είχε νόημα να τους α-ντλήσουν όσο το δυνατόν γρηότερα». Τα νέα στοιχεία φωτίζουν, κατά τη γνώμη της, πόσο προσεκτικά σχεδιασμένα ήταν όλα γύρω από την κατασκευή του Στό-ουνχεντζ.

Ανεκόπη η άνοδος των καταθέσεων εντός του Ιουνίου

Αύξηση κατά μόλις 50 εκατ. ευρώ παρουσίασαν τον Ιούνιο οι καταθέσεις των νοικοκυριών, έναντι αύξησης κατά 194 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, φτάνοντας τα 119,313 δισ. ευρώ, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής τους να μειώνεται σε 6,0%, από 7,0%. Παράλληλα, παρατηρήθηκε στροφή των καταθετών προς τους λογαριασμούς ταμειυτηρίου (αύξηση κατά 300 εκατ. ευρώ

τικού τομέα αυξήθηκαν κατά 448 εκατ. ευρώ τον Ιούνιο, φτάνοντας τα 148,55 δισ. ευρώ, έναντι αύξησης κατά 1,717 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα.

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση του ιδιωτικού τομέα (νοικοκυριά και επιχειρήσεις), ο ετήσιος ρυθμός μεταβολής μειώθηκε σε 0,4%, από 0,7% τον προηγούμενο μήνα, με τη μηνιαία καθαρή ροή να είναι τον Ιούνιο θετική κατά 359 εκατ. ευρώ έναντι θετικής καθαρής ροής 356 εκατ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα. Την ίδια στιγμή, τον Ιούνιο συνεχίστηκε η έντονη αύξηση της χρηματοδότησης προς τη γενική κυβέρνηση, κατά 3,354 δισ. ευρώ έναντι θετικής καθαρής ροής 2,681 δισ. ευρώ τον Μάιο.

Σύμφωνα με τα στοιχεία των τεσσάρων συστημικών πιστωτικών ιδρυμάτων, τον Ιούνιο το συνολικό υπόλοιπο των δανείων που υπήχθησαν σε καθεστώς προσωρινής αναστολής καταβολής δόσεων ανήλθε σε περίπου 18,043 δισ. ευρώ. Τα δάνεια αυτά είναι στεγαστικά (8,723 δισ. ευρώ), δάνεια προς επιχειρήσεις (6,596 δισ. ευρώ), καταναλωτικά δάνεια (1,32 δισ. ευρώ), δάνεια προς ελεύθερους επαγγελματίες, αγρότες και ατομικές επιχειρήσεις (1,402 δισ. ευρώ) και λοιπά δάνεια προς νοικοκυριά (3 εκατ. ευρώ).

περίπου σε σχέση με τον Μάιο), ενώ συνεχίστηκε (πιο έντονα) η «φυγή» από τις προθεσμιακές καταθέσεις (μείωση κατά 452 εκατ. ευρώ).

«Φρένο» πάτησε και η αύξηση των καταθέσεων των επιχειρήσεων, οι οποίες ενισχύθηκαν κατά 398 εκατ. ευρώ έναντι αύξησης κατά 1,5 δισ. ευρώ τον προηγούμενο μήνα, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής να μειώνεται σε 19,3%, από 21,1% τον περασμένο Μάιο. Συνολικά οι καταθέσεις του ιδιω-

Επληξε τα μεγέθη των εισηγμένων η πανδημία το πρώτο εξάμηνο

Μεγαλύτερη υποχώρηση πωλήσεων εμφάνισαν επιχειρήσεις με εξάρτηση από το λιανεμπόριο και τον τουρισμό

Τον **ΔΗΜΗΤΡΗ ΔΕΛΕΒΕΓΚΟΥ**

Εάν ληφθεί υπόψη η «μαύρη τρύπα» που προκάλεσε το lockdown στα οικονομικά μεγέθη πρώτου εξαμήνου στις περισσότερες από τις εισηγμένες εταιρείες που δημοσιοποίησαν την περασμένη εβδομάδα αποτελέσματα για τη συγκεκριμένη χρήση, γίνεται αντιληπτό γιατί το ενδεχόμενο ενός δεύτερου κύματος πανδημίας αποτελεί εφιαλτικό σενάριο για το επηρεάζει. Η «φωτογραφία» των οικονομικών επιδόσεων του διαστήματος Ιανουαρίου - Ιουνίου, που περιλαμβάνει τον «κλείσιμο» της οικονομίας από τα μέσα Μαρτίου μέχρι τις αρχές Μαΐου, φανερώνει ότι το πλήγμα είναι αναπόφευκτο, κυρίως για κλάδους με μεγάλη εξάρτηση από το λιανεμπόριο και τον τουρισμό.

Μείωση εσόδων

Χαρακτηριστικό είναι η περίπτωση της Μοτοδυναμικής, που, ως αποκλειστική δικαιούχος του ονόματος της εταιρείας μίσθωσης αυτοκινήτων SIXT στην Ελλάδα, εμφάνισε πτώση πωλήσεων κατά 60%, κάμψη που αποδίδεται στη συρρίκνωση των τουριστικών αφίξεων φέτος, σε σχέση με πέρυσι. Η δραστηριότητα, δηλαδή, της βραχυχρόνιας ενοικίασης αυτοκινήτων απέφερε το πρώτο εξάμηνο του 2020 έσοδα 3,7 εκατ. ευρώ και ζημιές ύψους 1,7 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών 445,2 χιλ. ευρώ τους πρώτους έξι μήνες του 2019. Ως εκ τούτου, το πρώτο εξάμηνο ο όμιλος διέφυγε της καθαρής ζημίας στα 3,5 εκατ. ευρώ από 2,1 εκατ. ευρώ την αντίστοιχη περίοδο του 2019, ενώ τα κέρδη προ τόκων, φόρων και αποσβέσεων (EBITDA), που ανέρχονται σε 1,4 εκατ. ευρώ, κανούνται στα ίδια επίπεδα με την περασμένη χρονιά.

Ακόμη μία εταιρεία, η «Πέτρος Πετρόπουλος», που δραστηριοποιείται ευρύτερα στην αυτοκινητοβιομηχανία (κατασκευάζει και υποστηρίζει μεγάλο εύρος προϊόντων του συγκεκριμένου κλάδου), εμφάνισε, κατά το πρώτο εξάμηνο, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2019, κάμψη πωλήσεων κατά 20,5%, σε 45,5 εκατ. ευρώ. Το lockdown οδήγησε

Στη «φωτογραφία» των οικονομικών επιδόσεων του διαστήματος Ιανουαρίου - Ιουνίου των εισηγμένων, αποτυπώνεται η αρνητική επίδραση από το «κλείσιμο» της οικονομίας από τα μέσα Μαρτίου έως τις αρχές Μαΐου.

Αντισώματα στην κρίση φράνεται πως διαθέτουν οι εταιρείες τεχνολογίας και τηλεπικοινωνιών.

στη μεγάλη αύξηση της αξίας των αποθεμάτων της εισηγμένης, από 16 εκατ. τέλη του 2019, σε 27,8 εκατ. το πρώτο εξάμηνο, δεδομένου ότι οι προ COVID-19 παραγγελίες αυτοκινήτων παρέμειναν στο τελεωμένο. Ωστόσο, τον Ιούνιο οι πωλήσεις βελτιώθηκαν και σταθεροποιήθηκαν (EBITDA), που ανέρχονται σε 1,4 εκατ. ευρώ, κανούνται στα ίδια επίπεδα με την περασμένη χρονιά.

Μειώθηκε θεαματικά κατά 76% το κόστος δανεισμού του Δημοσίου

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Η επιστροφή της απόδοσης του 10ετούς ελληνικού ομολόγου κάτω από το 1% για πρώτη φορά μετά σχεδόν έξι μήνες και μία ανάσα από τα ιστορικά χαμηλά που κινούνταν προ πανδημίας αποτελεί αδιαμφισβήτητη ψήφο εμπιστοσύνης των επενδυτών προς την Ελλάδα και μία σημαντική ένδειξη για τις προοπτικές της οικονομίας μεσοπρόθεσμα. Μπορεί η ελληνική οικονομία να εκτιμάται ότι θα σημειώσει από τις βαθύτερες υφέσεις στην Ευρώπη στο β' τρίμηνο αλλά και στο σύνολο του 2020, ωστόσο οι αγορές δείχνουν πως το σοκ που βιώνει η Ελλάδα είναι προσωρινό, αποτιμώντας βελτίωση των προοπτικών και ταχεία ανάκαμψη από την τρέχουσα κρίση.

Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι την ίδια στιγμή όλη η ελληνική καμπύλη κινείται με ρυθμούς... ρεκόρ, οι τιμές αποδόσεις στο 5ετές, το 7ετές και το 15ετές ομολόγο να διαμορφώνονται σε ιστορικά χαμηλά, ενώ την περασμένη εβδομάδα η Ελλάδα δανείστηκε μέσω των εντόκων τριών μηνών με αρνητικό επιτόκιο.

Από τον Μάρτιο έως και σήμερα αγγίζει ιστορικά χαμηλά επίπεδα.

έχει επίσης δημιουργήσει μία περαιτέρω πηγή στήριξης των κρατικών τίτλων. Σύμφωνα με τον Σεμπάστιεν Γκάλι, στρατηγικό αναλυτή της Nordea Asset Management ο οποίος όπως σημειώνει στην «Κ» παραμένει θετικός για τα ελληνικά ομόλογα, η άρση αυτού του περιορισμού που είχαν οι ελληνικές τράπεζες επί πέντε χρόνια, έχει συμβάλει στην αποκλιμάκωση των ελληνικών αποδόσεων.

Φυσικά, εκτός από την ΕΚΤ σημαντική στήριξη δέχεται η αγορά ομολόγων και από τη συμφωνία για το Ταμείο Ανάκαμψης της Ε.Ε., με την Ελλάδα να αναμένεται να είναι από τους περισσότερο ωφελημένους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της JP Morgan, η Ελλάδα θα λάβει κεφάλαια σε επικυρηγούμενα δάνεια ύψους 17% του ΑΕΠ τns.

Ωστόσο, τα πλεονεκτήματα των ελληνικών ομολόγων δεν σταματούν

στη στήριξη των ευρωπαϊκών αρχών. Το ενδιαφέρον των διεθνών επενδυτών στις εκδόσεις που έχει προχωρήσει ο ΟΔΔΗΧ εν μέσω πανδημίας, δείχνει πως οι αγορές λαμβάνουν υπόψη και άλλους παράγοντες στο... κυνήγι των ελληνικών αποδόσεων που έχουν επιδοθεί εδώ και μήνες, και οι οποίοι και είναι καθαρά «ελληνικοί».

Ενας από αυτούς είναι οι ευνοϊκοί όροι που συνοδεύουν το ελληνικό χρέος, κάτι που κρατά χαμηλό το κόστος χρηματοδότησης της Ελλάδας. Όπως σημειώνει στην «Κ», ο Α-ντουάν Μπουβέ, στρατηγικός αναλυτής της ING, σίγουρα η διδυμή στήριξη από ΕΚΤ και του Ταμείου Ανάκαμψης το οποίο και θα δώσει σημαντική δημοσιονομική ώθηση στην ελληνική οικονομία, αποτελεί σημαντικό όπλο για τα ελληνικά ομόλογα. Ωστόσο, αυτοί οι παράγοντες προσθέτουν στο πλεονέκτημα του ευνοϊκού προφίλ που έχει το ελληνικό χρέος (χαμηλά επιτόκια, μακρά ωριμότητα), γεγονός που σημαίνει ότι οι πτήσεις μπορούν εύκολα να εκμυδενιστούν.

Ενας άλλος σημαντικός παράγο-

κάτα το δεύτερο τρίμηνο, περιέκοψε σειρά δαπανών (π.χ. επαγγελματικών ταξιδιών) και υιοθέτησε πρόγραμμα εθελουσίας αποχώρησης περίπου 450 ατόμων, που επιτρέπει, επιπλέον, την εξοικονόμηση περίπου 20 εκατ. ευρώ. Όπως αναφέρει σε έκθεσή της η JP Morgan, η πίεση λόγω COVID-19 των εσόδων εξισορροπήθηκε από τις ενέργειες μετασχηματισμού. Κατά το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς, ο ΟΤΕ κατάφερε να εμφανίσει κέρδη μετά από φόρους 184,3 εκατ. ευρώ από 85,8 εκατ. ευρώ και αυξημένο, έστω οριακά, σε σχέση με το αντίστοιχο διάστημα του 2019 κύκλο εργασιών ύψους 1,8 δισ. ευρώ. Ωστόσο, λόγω του lockdown, ο όμιλος το πρώτο εξάμηνο βρέθηκε αντιμετώπιος με μείωση εσόδων στην Ελλάδα (δραστηριοποιείται και στη Ρουμανία) κατά 1,2%, σε 1,4 δισ. ευρώ. Η μείωση των εσόδων από περιαγωγή, που συνδέεται με την ελεύθερη πτώση του τουρισμού, σε συνδυασμό με τη μειωμένη χρήση λόγω κορωνοϊού οδήγησε σε πτώση κατά 3% των εσόδων από υπηρεσίες κινητής στην Ελλάδα. «Αντισώματα» στην πανδημία εμφάνισε και η νεοεισαχθείσα, στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου, εταιρεία Entersoft, η οποία αύξησε το μερίδιο αγοράς της, καθώς ευνοήθηκε από την εφαρμογή των ηλεκτρονικών βιβλίων της ΑΑΔΕ και του νέου θεσμού των παρόχων ηλεκτρονικής τιμολόγησης. Κατά το πρώτο εξάμηνο, ο όμιλος εμφάνισε κέρδη μετά από φόρους της τάξεως των 2 εκατ. ευρώ από 1,4 εκατ. ευρώ το 2019.

Ακόμη μία εταιρεία τεχνολογίας, η Infofin, επέδειξε, ως ένα βαθμό, ανθεκτικότητα. Η λειτουργική κερδοφορία της περιορίστηκε κατά 400.000 ευρώ, στα 3,5 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο της χρονιάς, συγκριτικά με το αντίστοιχο του 2019, λόγω, μεταξύ άλλων, της ανάπτυξης λύσεων ψηφιακού μετασχηματισμού σε Ελλάδα και Ρουμανία, όπου δραστηριοποιείται. Ωστόσο, αναμένει επίσης μείωση του κύκλου εργασιών –παρέμεινε σταθερός στα 34 εκατ. ευρώ – κατά 15%, επειδή ορισμένοι πελάτες της ανόστειλαν τη λειτουργία τους κατά την καραντίνα.

Ζημιές κατέγραψε την Τρίτη το ΧΑΚ

Ζημιές κατέγραψε στη σημερινή συνάντηση το Χρηματιστήριο Αξιών Κύπρου.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε την Τρίτη στις 45,66 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,70%. Η αξία των συναλλαγών διαμορφώ-

σε ποσοστό 2,02%, της Κύριας Αγοράς 1,37%, της Εναλλακτικής Αγοράς 0,24%. Χωρίς μεταβολή έκλεισε ο δείκτης των ξενοδοχείων.

Το μεγαλύτερο επενδυτικό ενδιαφέρον προσέλκυσαν οι τίτλοι της Τράπεζας Κύπρου με €4,076.1600 (τιμή κλεισίματος €0.5130 - άνοδος 0,20%), της Logicom με €1,120.5000 (τιμή κλεισίματος €1.0600 - πτώση 1,85%), της Δήμητρα Επενδυτικής με €658.4000 (τιμή κλεισίματος €0.3600 - πτώση 2,17%), της ΚΕΟ με €310.9700 (τιμή κλεισίματος €1.2100 - πτώση 2,42%) και της Salamis Tours (Holdings) €184.0000 (τιμή κλεισίματος €0.9200 - άνοδος 1,10%).

Από τις μετοχές που έτυχαν διαπραγματεύσεως, 3 κινήθηκαν ανοδικά και 5 κινήθηκαν καθοδικά. Ο αριθμός των συναλλαγών ανήλθε στις 17.

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε στις 45,66 μονάδες, σημειώνοντας πτώση σε ποσοστό 0,70%.

θηκε στα €6.473.87.

Ο Δείκτης FTSE/CySE 20 έκλεισε στις 27,16 μονάδες, καταγράφοντας ζημιές σε ποσοστό 0,73%.

Όσον αφορά τους επιμέρους χρηματιστηριακούς δείκτες, πτώση κατέγραψαν ο δείκτης των Επενδυτικών

Deloitte.

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Δημιουργούμε το μέλλον, μαζί.

www.deloitte.com/cy/tax